DIARI DE SESSIONS DEL **PLE** DEL PARLAMENT DE LES ILLES BALEARS

D.L.P.M. 770-1987 Fq.Con.núm.33/27 III Legislatura Any 1994 Número 127

Presidència del Molt Honorable Sr. Cristòfol Soler i Cladera.

Sessió celebrada dia 3 de novembre del 1994.

Lloc de celebració: Seu del Parlament

SUMARI

I.- PREGUNTES:

1) RGE núm. 3648/94, de l'Hble. Sr. Diputat Víctor Tur i Ferrer, del Grup Parlamentari SOCIALISTA, relativa a construcció de la "doble via" Formentera-Eivissa 5134

2) RGE núm. 3649/94, de l'Hble. Sr. Diputat Víctor Tur i Ferrer, del Grup Parlamentari SOCIALISTA, relativa a situació de les negociacions per transferir les competències de transport marítim interinsular a la Comunitat Autònoma. 5135

3) RGE núm. 3510/94, de l'Hble. Sra. Diputada Joana Maria Barceló i Martí, del Grup Parlamentari SOCIALISTA, relativa a valoració dels danys a les carreteres de l'illa de Mallorca provocats per les darreres pluges de gran intensitat del mes d'octubre. 5135

4) RGE núm. 3529/94, de l'Hble. Sr. Diputat Pere Sampol i Mas, del Grup Parlamentari PSM I EEM, relativa a transport d'aigua de Tarragona. 5136

5) RGE núm. 3414/94, de l'Hble. Sr. Diputat Miquel Pascual i Amorós, del Grup Parlamentari MIXT, relativa a finançació del Govern de l'aigua potabilitzada a Son Tugores. 5136

6) RGE núm. 3601/94, de l'Hble. Sr. Diputat Josep Alfonso i Villanueva, del Grup Parlamentari SOCIALISTA, relativa a si existeix l'estudi de recopilació de competències sobre el litoral. 5137

7) RGE núm. 3602/94, de l'Hble. Sra. Diputada Joana Maria Barceló i Martí, del Grup Parlamentari SOCIALISTA, relativa a estadants del pis del carrer Joan de Cremona núm. 5 de Palma. 5138

8) RGE núm. 3650/94, de l'Hble. Sra. Diputada Joana Maria Barceló i Martí, del Grup Parlamentari SOCIALISTA, relativa a expropiacions de terrenys per construcció de carreteres que s'han fet pel procediment ordinari. 5138

9) RGE núm. 3530/94, de l'Hble. Sr. Diputat Pere Sampol i Mas, del Grup Parlamentari PSM I EEM, relativa a pressupost del transport d'aigua de Tarragona. 5139

10) RGE núm. 3531/94, de l'Hble. Sr. Diputat Pere Sampol i Mas, del Grup Parlamentari PSM I EEM, relativa a imprevisió en la inversió a la finca de ses Garrigues d'Amunt, a Biniali. 5139

II.- DEBAT DE PRESA EN CONSIDERACIÓ de la Proposició de llei d'iniciativa legislativa popular RGE núm. 1273/94, relativa a la prohibició de la incineració de residus sòlids. 5140

III.-MOCIONS:

1) RGE núm. 3516/94, presentada pel Grup Parlamentari SOCIALISTA, relativa a política ferroviària del Govern de la Comunitat, derivada del debat de la Interpel·lació RGE núm. 2891/94. 5156

2) RGE núm. 3547/94, presentada pel Grup Parlamentari SOCIALISTA, relativa a l'ensenyament de la llengua catalana i en llengua catalana a les Illes Balears, derivada del debat de la Interpel·lació RGE núm. 2961/94. 5164

I.1) Pregunta RGE núm. 3648/94, de l'Hble. Sr. Diputat Víctor Tur i Ferrer, del Grup Parlamentari SOCIALISTA, relativa a construcció de la "doble via" Formentera-Eivissa.

EL SR. PRESIDENT:

Senyores i senyors diputats, bones tardes a tots. Comença la sessió. El primer punt de l'ordre del dia correspon a les preguntes. La primera és la 3648, que formula el diputat Sr. tur i Ferrer, del Grup Parlamentari SOCIALISTA, relativa a la construcció de la "doble via" Formentera-Eivissa. Té la paraula el diputat Sr. Tur i Ferrer.

EL SR. TUR I FERRER:

Gràcies, Sr. President. Senyores i senyors diputats. Senyors del Govern, quan té previst el Govern de la Comunitat executar la construcció de la "doble via" Formentera-Eivissa? Gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Tur, Té la paraula el conseller Sr. Reus.

EL SR. CONSELLER D'OBRES PÚBLIQUES I ORDENACIÓ DEL TERRITORI (Bartomeu Reus i Beltran):

Sr. President, Sr. Diputat. en aquest moment, ja s'ha definit estrictament el que serà la doble via Eivissa-Formentera. Estam en fase d'adscripció de terrenys per part del Govern central i, si Déu vol, possiblement el 96 hi haurà obra. Gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Conseller. Vol tornar a fer ús de la paraula? El Sr. Tur té la paraula.

EL SR. TUR I FERRER:

Gràcies, Sr. President. Sr. Conseller, m'ha dit -si ho he entès bé- que serà el 96. Crec que ja està bé, ja en fa vuit anys, per tant encara que sigui tard, esper que així sigui. Gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Tur. Vol tornar a fer ús de la paraula el conseller? Té la paraula.

EL SR. CONSELLER D'OBRES PÚBLIQUES I ORDENACIÓ DEL TERRITORI (Bartomeu Reus i Beltran):

Sí, només vull dir que és un tema complex, no és un camí ràpid, sinó que implica moltes qüestions. No obstant això, el projecte està definit per al 96.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Conseller.

I.2) Pregunta RGE núm. 3649/94, de l'Hble. Sr. Diputat Víctor Tur i Ferrer, del Grup Parlamentari SOCIALISTA, relativa a situació de les negociacions per transferir les competències de transport marítim interinsular a la Comunitat Autònoma.

Passam a la segona pregunta, que és la 3649, també del diputat Sr. Tur i Ferrer, del Grup Parlamentari SOCIALISTA, relativa a situació de les negociacions per transferir les competències de transport marítim interinsular a la Comunitat Autònoma. Té la paraula el Sr. Tur i Ferrer.

EL SR. TUR I FERRER:

Gràcies, Sr. President. Senyores i senyors diputats. En quina situació es troba en aquest moment les negociacions amb el Govern de l'Estat per transferir les competències de transport marítim interinsular a la Comunitat Autònoma. Gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Tur. Té la paraula el conseller Sr. Reus.

EL SR. CONSELLER D'OBRES PÚBLIQUES I ORDENACIÓ DEL TERRITORI (Bartomeu Reus i Beltran):

Sr. President, Sr. Diputat. En aquest moment hi estam avançant molt, hem arribat a un preacord respecte de concurrència de línies, hi ha trajectes que toquen Barcelona, València, Eivissa, Menorca i Mallorca. És un principi de doble competència. També estam arribant a un acord quant a quantitats, que és sempre l'important, establim un mètode de càlcul que determina la possibilitat que el Govern balear, a partir de l'any 98, pugui ser creador d'una quantitat xifrada de forma indeterminada que sigui d'aportació estatal a la "Tras". Gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Reus. Vol tornar a fer ús de la paraula, Sr. Tur? Té la paraula.

EL SR. TUR I FERRER:

Gràcies, Sr. President. Sr. Conseller, he entès que serà a partir de l'any 98. Gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Tur. Vol tornar a fer ús de la paraula el Sr. Conseller? Té la paraula.

EL SR. CONSELLER D'OBRES PÚBLIQUES I ORDENACIÓ DEL TERRITORI (Bartomeu Reus i Beltran):

Sí, Sr. President. M'he explicat malament, Sr. Diputat. La transferència pot ser operativa a principis de l'any 95. No obstant això, la part substantiva econòmica no serà un fet fins l'any 98.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Conseller.

I.3) Pregunta RGE núm. 3510/94, de l'Hble. Sra. Diputada Joana Maria Barceló i Martí, del Grup Parlamentari SOCIALISTA, relativa a valoració dels danys a les carreteres de l'illa de Mallorca provocats per les darreres pluges de gran intensitat del mes d'octubre.

Passam a la tercera pregunta, que és la 3510, de la diputada Sra. Joana Maria Barceló i Martí, del Grup Parlamentari SOCIALISTA, relativa a valoració dels danys a les carreteres de Mallorca provocats per les darreres pluges de gran intensitat del mes d'octubre. Té la paraula la Sra. Barceló.

LA SRA. BARCELÓ I MARTÍ:

Gràcies, Sr. President. Sr. Conseller, voldria demanar-li quina és la valoració dels danys a les carreteres de l'illa de Mallorca provocats per les darreres pluges de gran intensitat que s'hi van donar el mes d'octubre. Gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sra. Barceló. Té la paraula el conseller Sr. Reus.

EL SR. CONSELLER D'OBRES PÚBLIQUES I ORDENACIÓ DEL TERRITORI (Bartomeu Reus i Beltran):

Sr. President, Sra. Diputada. Com vostè ja sap, perquè vaig comparèixer de forma voluntària a una comissió, estan quantificats de 500 a 540 milions de pessetes.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Reus. Vol tornar a fer ús de la paraula la Sra. Barceló? Té la paraula.

LA SRA. BARCELÓ I MARTÍ:

Gràcies, Sr. President. Reiteram aquesta pregunta pel fet de recordar al Sr. Conseller que van tenir vostès l'oportunitat, així ens ho va assenyalar a la comissió, de gastar 10.000 milions de pessetes per fer totes les obres i infraestructures deficients perquè en cas que hi tornés a haver pluges torrencials a partir de l'any 91 no es donessin les situacions que s'hi han donades. Ha plogut un poc, van dir, i han assenyalat que han gastat totalment els 10.000 milions de pessetes, però en aquest parlament encara esperam la liquidació dels comptes. Es va comprometre el Sr. Conseller dins comissió que se'ns presentaria la liquidació i encara l'esperam. S'han gastat els doblers, però en aquest parlament encara no hem vist cap tipus de justificació i, evidentment, cada vegada que plou tornam a tenir danys a les infraestructures. Gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sra. Barceló. Vol tornar a fer ús de la paraula el Sr. Reus? Té la paraula.

EL SR. CONSELLER D'OBRES PÚBLIQUES I ORDENACIÓ DEL TERRITORI (Bartomeu Reus i Beltran):

Sr. President, Sra. Diputada. M'estim més no contestar-li, sincerament. Gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Conseller.

I.4) Pregunta RGE núm. 3529/94, de l'Hble. Sr. Diputat Pere Sampol i Mas, del Grup Parlamentari PSM I EEM, relativa a transport d'aigua de Tarragona.

Passam a la quarta pregunta, que és la 3529, del diputat Sr. Pere Sampol i Mas, del Grup Parlamentari PSM i EEM, relativa a transport d'aigua de Tarragona. Té la paraula el Sr. Sampol.

EL SR. SAMPOL I MAS:

Gràcies, Sr. President. Simplement anunciarem la pregunta perquè es tracta de tenir una sèrie d'informacions que formularem amb distintes preguntes. Quants d'hectòmetres cúbics d'aigua té prevists transportar el Govern des de Tarragona a les Illes Balears durant els anys 1995, 1996, 1997, i especificar-los per a cada un dels anys. Gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, sr. Sampol. Té la paraula el conseller Sr. Reus.

EL SR. CONSELLER D'OBRES PÚBLIQUES I ORDENACIÓ DEL TERRITORI (Bartomeu Reus i Beltran):

La previsió és d'una xifra màxima de 7 hectòmetres en còmput anual. No obstant això, els contractes són semestrals i la previsió més lògica és parlar de 3'5 hectòmetres cada contracte semestral. Gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Reus. Vol tornar a fer ús de la paraula el Sr. Sampol? No.

I.5) Pregunta RGE núm. 3414/94, de l'Hble. Sr. Diputat Miquel Pascual i Amorós, del Grup Parlamentari MIXT, relativa a finançació del Govern de l'aigua potabilitzada a Son Tugores.

La cinquena pregunta és la 3414, del diputat Sr. Pascual i Amorós, del Grup Parlamentari MIXT, relativa a finançament pel Govern de l'aigua potabilitzada a Son Tugores. Té la paraula el Sr. Pascual.

EL SR. PASCUAL I AMORÓS:

Sr. President, senyores i senyors diputats. Aquesta pregunta segueix a una altra que vaig fer ahir, de la qual vaig tenir una resposta parcial. Crec que vaig entendre, del que vaig preguntar, quin era el cost d'un metre cúbic potabilitzat, crec que vaig entendre que era de sobre 150 pessetes per metre cúbic, 50 de les quals no són subvencionades i 100 si que són subvencionades. Com que no ho va explicar, si m'ho pot aclarir amb la pregunta que li faig ara. La pregunta d'ara és: Quantes pessetes per metre cúbic d'aigua potabilitzada a Son Tugores seran finançades anualment pel Govern de la Comunitat Autònoma?, que no ho són va dir que n'eren 50, i ara li pregunt quantes ho són pel Govern de la Comunitat Autònoma, però hi pot haver altres subvencions. Pot aclarir-me tot això?

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Pascual. té la paraula el conseller Sr. Reus.

EL SR. CONSELLER D'OBRES PÚBLIQUES I ORDENACIÓ DEL TERRITORI (Bartomeu Reus i Beltran):

Sr. President, Sr. Diputat. Jo ahir vaig explicar que el cost per metre cúbic d'aigua potabilitzada a Son Tugores són 50 pessetes, el qual inclou explotació i amortització de principal i interessos. El Govern balear amb aquestes 50 en farà (...). Gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Conseller. Vol tornar a fer ús de la paraula, Sr. Pascual? Té la paraula.

EL SR. PASCUAL I AMORÓS:

Sí, Sr. President. Si em diu que són 50 pessetes el cost total, en principi ho he de creure, però m'estranya, perquè crec que tota l'aigua potabilitzada va per un cost superior a les 100 pessetes i m'estranya que aquesta en valgui 50. De totes maneres, diu que el Govern pagarà 17 pessetes per metre cúbic de la produïda l'any que ve a Son Tugores. Podria explicar-me d'on surten aqueixes 17 pessetes? L'hi agrairia.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Pascual. vol tornar a fer ús de la paraula, Sr. Reus? Té la paraula.

EL SR. CONSELLER D'OBRES PÚBLIQUES I ORDENACIÓ DEL TERRITORI (Bartomeu Reus i Beltran):

Sí. Són 7 pessetes de subvenció. El cost de 50 pessetes s'entén perquè parlam d'una planta d'aigua salobre, no d'aigua salada, el costs són molt menors. Hi ha una amortització a 12 anys. Hi ha una aportació de recursos propis de 400. I 7 pessetes surten de la divisió entre el que és agafar la xifra d'imputació anual de cost financer d'un préstec de 550 milions de pessetes dividits entre 10'5. Gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Conseller.

I.6) Pregunta RGE núm. 3601/94, de l'Hble. Sr. Diputat Josep Alfonso i Villanueva, del Grup Parlamentari SOCIALISTA, relativa a si existeix l'estudi de recopilació de competències sobre el litoral.

Passam a la sisena pregunta, que és la 3601, del diputat Sr. Alfonso i Villanueva, del Grup Parlamentari SOCIALISTA, relativa a si existeix l'estudi de recopilació de competències sobre el litoral. Té la paraula el Sr. Alfonso.

EL SR. ALFONSO I VILLANUEVA:

Sí, Sr. President. La Comunitat Autònoma -aqueix govern- fa moltíssims d'estudis i dedica molts de milions, molts, cents de milions de pessetes, a estudis cada any. ens hem interessat per un d'aquests estudis, és un estudi referent a competències sobre el litoral, va sr encarregat al Sr. Antoni Garau. Demanam al Sr. Conseller: Existeix aquest estudi?

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Alfonso. Té la paraula el conseller Sr. Reus.

EL SR. CONSELLER D'OBRES PÚBLIQUES I ORDENACIÓ DEL TERRITORI (Bartomeu Reus i Beltran):

Sr. President, Sr. Diputat. Aqueix estudi és més ampli, aquest contracte és més ampli que un sol estudi, és un projecte d'assistència tècnica en execució, hi ha molta feina lliurada; si vostè la vol, puc lliurar-li a través del Parlament la que hi hagi elaborada. Hi ha hagut programació documental d'un decret d'ordenació del litoral, impugnat per l'Estat central, hi ha normativa relativa a ordenació de platges i, de fet, hi ha moltíssima documentació. Gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Conseller. Vol tornar a fer ús de la paraula, Sr. Alfonso? Té la paraula.

EL SR. ALFONSO I VILLANUEVA:

Sí, Sr. President. A mi m'agradaria que vostè es posàs d'acord amb vostè mateix, perquè a la petició de documentació d'aquest estudi, la qual li vàrem fer dia primer de desembre de 1993, vostè diu: "La tercera clàusula del contracte disposa que el termini d'execució de l'assistència tècnica és de set mesos." La data, com vostè se'n recorda, del contracte d'assistència tècnica és de dia 15 de juliol. Òbviament, nosaltres, quan vàrem veure que havien passat els set mesos i dos mesos més, el mes de maig li'n vàrem demanar l'estudi. Vostès hauran fet un contracte d'assistènciza tècnica, però la realitat és que el que es va adjudicar -em sap greu fer-li fer memòria d'això- es va adjudicar per una assistència tècnica per a un estudi de recollida de competències, etc., se'n recorda? *Butlletí Oficial de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears* de dia 15 de juliol de 1993. Bé, hi ha d'haver un estudi, no anirà allà el Sr. Garau a donar quatre opinions només. Els set mesos varen acabar el mes de març. Li hem demanat l'estudi. Som en el mes de novembre, set mesos després, n'han passats catorze i aquest estudi no arriba. A posta, Sr. Conseller, existeix aquest estudi? Jo crec, Sr. Conseller, que no existeix com a tal estudi i que, per tant, haurien de justificar contractar un estudi i que no existeixi.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Alfonso. Vol tornar a fer ús de la paraula el Sr. Reus? Té la paraula.

EL SR. CONSELLER D'OBRES PÚBLIQUES I ORDENACIÓ DEL TERRITORI (Bartomeu Reus i Beltran):

Sí, Sr. President. Sr. Alfonso, si vostè diu que jo he pagat un estudi que no existeix, m'imputa un delicte, hi vagi un poc alerta. S'ha donat un ajornament a aquest estudi respecte no d'un estudi, són moltes feines molt concretes, molt estipulades, recollides a unes explicacions tècniques, i li dic que per favor vagi ben alerta, jo som simpàtic fins que m'empreny. Gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Conseller.

I.7) Pregunta RGE núm. 3602/94, de l'Hble. Sra. Diputada Joana Maria Barceló i Martí, del Grup Parlamentari SOCIALISTA, relativa a estadants del pis del carrer Joan de Cremona núm. 5 de Palma.

Prec silenci als diputats, per favor.

Passam a la setena pregunta, que és la 3602.

Prec silenci als diputats, per favor.

Passam a la pregunta 3602, que formula la diputada Sra. Joana Maria Barceló i Martí, del Grup Parlamentari SOCIALISTA, relativa a estadants del pis del carrer Joan de Cremona número 5 de Palma. Té la paraula la Sra. Barceló.

LA SRA. BARCELÓ I MARTÍ:

Gràcies, Sr. President. Senyors del Govern, la pregunta és molt clara: Qui ocupa el pis que té el Govern de la Comunitat llogat per 154.000 pessetes mensuals al carrer Joan de Cremona número 5 de Palma. Gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sra. Barceló. Té la paraula la vice-presidenta Sra. Estaràs.

LA SRA. VICE-PRESIDENTA DEL GOVERN (Rosa Estaràs i Ferragut):

El Govern pensa que les necessitats actuals de desplaçament que tengui qualsevol membre del Govern que tengui la residència habitual a una de les illes menors, a Menorca, a Eivissa o a Formentera, fan que se'ls hagi de donar una cobertura, i en l'actualitat el conseller de Comerç i Indústria, el Sr. Cristòfol Triay, resideix al municipi on té la residència habitual, a Alaior, a Menorca, i, per tant, li adjudicam aquest ús.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sra. Estaràs. Vol tornar a fer ús de la paraula, Sra. Barceló? Té la paraula.

LA SRA. BARCELÓ I MARTÍ:

Sí, Sr. President. senyors membres del Govern, el Govern i el conseller afectat ens hauran d'explicar en aquest parlament, i ho hauran de demostrar, com han resolt la declaració davant d'hisenda d'aquest pagament en espècies que es fa a un conseller quan el Govern ha afirmat per dues vegades que no declara cap tipus de pagament en espècies a cap nòmina de cap conseller ni a cap alt càrrec. Per dues vegades se'ns ha contestat que no hi havia ningú en aquest govern que cobrés cap tipus de salari, ni part de salari, en espècies. Senyors del Govern, a qui enganen? El Govern engana aquest parlament o el Govern i el conseller enganen hisenda? Crec que hauran de demostrar en aquesta cambra que tenen la resposta, si no volen que la gent pugui pensar que el frau és clar. Gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sra. Barceló. Vol tornar a fer ús de la paraula la Sra. Estaràs? Té la paraula.

LA SRA. VICE-PRESIDENTA DEL GOVERN (Rosa Estaràs i Ferragut):

Gràcies, Sr. President. Vostè, Sra. barceló, haurà de demostrar les afirmacions que diu i que fa d'una manera totalment gratuïta. El nostre govern compleix d'una manera molt estricta totes les retencions i declaracions dels conceptes retributius establerts a la legislació fiscal, concretament ls corresponents a retribucions ordinàries, despeses de desplaçament i despeses de representació. Aquest govern mai en la vida no limitarà la capacitat de qualsevol ciutadà de les illes menors que pugui ser membre o alt càrrec d'aquest govern. Moltes gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sra. Estaràs.

I.8) Pregunta RGE núm. 3650/94, de l'Hble. Sra. Diputada Joana Maria Barceló i Martí, del Grup Parlamentari SOCIALISTA, relativa a expropiacions de terrenys per construcció de carreteres que s'han fet pel procediment ordinari.

Passam a la vuitena pregunta, que és la 3650, també de la diputada Sra. Joana Barceló i Martí, del Grup Parlamentari SOCIALISTA, relativa a expropiacions de terrenys per construcció de carreteres que s'han fet pel procediment ordinari. Té la paraula la Sra. Barceló.

LA SRA. BARCELÓ I MARTÍ:

Gràcies, Sr. President. Sr. Conseller, de 1991 fins avui, quantes expropiacions de terrenys per a construcció de carreteres s'han fet pel procediment ordinari sense recórrer al procediment d'urgent ocupació?, és a dir, quantes vegades hem pagat i després ocupat? Gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sra. Barceló. Té la paraula el conseller Sr. Reus.

EL SR. CONSELLER D'OBRES PÚBLIQUES I ORDENACIÓ DEL TERRITORI (Bartomeu Reus i Beltran):

Sr. President, Sra. Diputada. Cap ni una. Gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Conseller. Vol tornar a fer ús de la paraula, Sra. Barceló? Té la paraula.

LA SRA. BARCELÓ I MARTÍ:

Sí, Sr. President. Sr. Conseller, el fet que s'utilitzi d'una manera normal el que la llei assenyala que és una excepció, evidentment també ha de conèixer el conseller que l'acord d'excepcionalitat haurà de ser motivat. Primera cosa. No basta només que sigui motivat, també haurà de demostrar quants de perjudicis, quines indemnitzacions ha costat la urgent ocupació, per ser precisament urgent, i, per tant, demostrarem amb preguntes que li farem, evidentment, que no han pagat indemnitzacions per urgència, perquè mai l'ocupació no s'ha fet per urgència, senzillament s'ha utilitzat aquest sistema que dóna la llei com a excepció per no pagar els ciutadans, absolutament per resa més. Gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sra. Barceló. Vol tornar a fer ús de la paraula el Sr. Reus? Té la paraula.

EL SR. CONSELLER D'OBRES PÚBLIQUES I ORDENACIÓ DEL TERRITORI (Bartomeu Reus i Beltran):

Sí, Sr. President. Sra. Diputada, vostè parla sempre de temes que no domina, que no coneix. Jo li diria, a vostè, que me dugui una sola obra d'expropiació feta per l'Estat central per a una autonomia que no hagi acollit..., per favor, les coses com són, me'n dugui una. Avui en dia, ningú des de fa molts d'anys està aplicant en carreteres altre procediment que aqueix, i això és el que hi ha. Gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Conseller.

I.9) Pregunta RGE núm. 3530/94, de l'Hble. Sr. Diputat Pere Sampol i Mas, del Grup Parlamentari PSM I EEM, relativa a pressupost del transport d'aigua de Tarragona.

Passam a la novena pregunta, que és la 3530, del diputat Sr. Pere Sampol i Mas, del Grup Parlamentari PSM i EEM, relativa a pressupost del transport d'aigua de Tarragona. Té la paraula el Sr. Sampol.

EL SR. SAMPOL I MAS:

Gràcies, Sr. President. Quin pressupost total té previst el Govern per a tota l'opració de transvasament d'aigua de Tarragona per a cada un dels anys 1995, 1996 i 1997? Gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Sampol. Té la paraula el conseller Sr. Reus.

EL SR. CONSELLER D'OBRES PÚBLIQUES I ORDENACIÓ DEL TERRITORI (Bartomeu Reus i Beltran):

Estam jugant amb un pressupost de sortida ajustat i quasi definitiu de 300 pessetes per metre cúbic. Operacions semestrals de 3'5 hectòmetres ens dóna un cost de 1.050 milions de pessetes cada semestre, multiplicat per any, 2.100, i així és endavant. Gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Conseller. Vol tornar a fer ús de la paraula el Sr. Sampol? No.

I.10) Pregunta RGE núm. 3531/94, de l'Hble. Sr. Diputat Pere Sampol i Mas, del Grup Parlamentari PSM I EEM, relativa a imprevisió en la inversió a la finca Ses Garrigues d'Amunt, a Biniali.

La desena pregunta és la 3531, també del Sr. Sampol, i és relativa a imprevisió en la inversió a la finca Ses Garrigues d'Amunt, a Biniali. Té la paraula el Sr. Sampol.

EL SR. SAMPOL I MAS:

Sr. President. La Conselleria de Sanitat va invertir 170 milions en la finca Ses Garrigues d'Amunt, a Biniali. Aquesta inversió era per albergar i tractar persones amb problemes de drogaaddicció, i hem sabut pels mitjans de comunicació que, un any després de finalitzades les obres, el centre està tancat. Per les fotografies dels diaris, hi veim que hi ha uns indicis de greus deterioraments, i voldríem saber quina explicació pot donar el Govern a una imprevisió tan important, tan gran, que fa que 170 milions invertits en aquest moment no donin cap resultat. Gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Sampol. té la paraula el conseller Sr. Cabrer.

EL SR. CONSELLER DE SANITAT I SEGURETAT SOCIAL (Bartomeu Cabrer i Barbosa):

Gràcies, Sr. President. Senyores i senyors diputats. Sr. Sampol, realment té una vista, vostè, espectacular, perquè aquests deterioraments de la finca que vostè capta a les fotografies dels periòdics al natural no es veuen, ho haurà vist a un periòdic que estava prèviament deteriorat. Es van començar les obres d'aquesta finca l'any 1991 -Ses Garrigues d'Amunt-, bé, se'n varen començar l'any 1992, encara que tots els plànols i tot l'anterior es va fer l'any 1991. Mentrestant hi ha hagut molts de canvis que han fet aconsellar canviar la seva utilitat. Nosaltres, en realitat, el que allà construírem era un recurs sòcio-sanitari que utilitzarem adequadament.

Si vostè segueix el Servei Estatal d'Informació de Toxicomanies, hi veurà que el darrer any ha disminuït en més d'1'5 punts la necessitat d'ingrés de persones heroinòmanes o amb toxicomanies. Per una altra part, el Pla nacional de drogues, en veure la tendència europea sobre drogaaddicció, recomana cada dia més tractament ambulatori i menys tractament amb ingrés. Durant un any i mig hem vist quin era l'aprofitamanent de Ses Sitjoles que, com sap, és una finca destinada a drogaaddicció, i sobre una capacitat total possible de 60 persones, ha tengut una mitjana d'ocupació de 42.

Totes aquestes coses, i tenint en compte que, per un altre recurs sòcio-sanitari molt important -no m'ho negarà-, que és la Unió d'Associacions i de Centres per a Disminuïts Psíquics, sí que la podran aprofitar com un recurs en aquesta comunitat, que donarà cabuda no només als propis d'aquesta comunitat, sinó a viatges de l'estrangers i intercanvis amb persones d'aqeusta comunitat disminuïdes físiques o disminuïdes psíquiques. És el que li vull contestar sobre això i que no hi ha hagut tal imprevisió, és un recurs sòcio-sanitari que s'aprofitarà adequadament. Gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Cabrer. Vol tornar a fer ús de la paraula, Sr. Sampol? Té la paraula.

EL SR. SAMPOL I MAS:

Gràcies, Sr. President. Vàrem veure la fotografia del conseller de Sanitat no inaugurant-la, perquè no s'ha inaugurada mai, però si presentant aquesta important obra, per valor de 170 milions invertits, i on anunciava tota una sèrie d'actuacions que ara, evidentment, no són les que té previstes el Govern, segons les paraules que acaba de dir vostè. No sé els qualificatius que dóna a aquesta situació el Govern, jo no en veig d'altre que el d'una improvisació total, d'una imprevisió. Vostès hi fan una inversió considerable, és destinada a uns fins molt concrets, i un any més tard canvien radicalment el destí que s'havia de donar a aquesta obra. Evidentment, no hi ha un deteriorament radical, hi ha vidres romputs, el que és normal a una obra que duu més d'un any tancada, on endemés han entrat persones i han fet malbé determinades instal·lacions. Per tant, és qüestió de qualificatius. Ara, per la nostra part, continuam qualificant aquesta situació de vertadera imprevisió en la despesa. 170 milions són una quantitat molt important perquè simplement en un any es canviï radicalment el destí que s'havia donat a aquesta obra. Moltes gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Sampol. Vol tornar a fer ús de la paraula, Sr. Cabrer? Té la paraula.

EL SR. CONSELLER DE SANITAT I SEGURETAT SOCIAL (Bartomeu Cabrer i Barbosa):

Insistesc que no és un canvi tan radical, Sr. Sampol, està dins els recursos sòcio-sanitaris propis d'aquesta comunitat autònoma i de l'illa de Mallorca, i que servirà en un moment per a un tema o per a un altre. Els qui som al món de la sanitat especialment i en el món de l'acció social hi estam acostumats, les coses canvien; ningú no podia preveure fa molts d'anys fer un pediàtric enorme a la ciutat de Palma i que en un moment determinat hagués de ser utilitzat per a geriatria, per exemple, i no per a pediatria. Són coses que succeeixen i succeeixen d'aquesta manera. S'ha de tenir agilitat per poder canviar en un moment determinat, i el que és important és que s'hagi fet una inversió necessària per a qualsevol recurs sòcio-sanitari que pugui utilitzar-se en aquesta comunitat autònoma. Gràcies, Sr. President.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Cabrer.

II.- Debat de presa en consideració de la Proposició de llei d'iniciativa legislativa popular RGE núm. 1273/94, relativa a la prohibició de la incineració de residus sòlids.

Passam al punt segon de l'ordre del dia, que correspon al debat de presa en consideració de la Proposició de llei d'iiciativa legislativa popular número 1273, relativa a prohibició de la incineració de residus. Per part de la comissió promotora s'ha fet arribar a aquesta presidència la indicació que, en nom de l'esmentada comissió, intervendrà el Sr. Francesc Avellà i Salvà. En conseqüència, té la paraula, per un torn de 15 minuts, el Sr. Francesc Josep Avellà i Salvà.

EL SR. FRANCESC JOSEP AVELLÀ I SALVÀ:

Senyor president, senyores i senyors diputats. És un honor, i al mateix temps una responsabilitat molt gran, poder parlar des d'aquesta tribuna a tots vostès, a qui el

poble d'aquestes illes ha confiat la seva sobirania, i fer-ho en nom de totes les persones que donen suport a la Proposició de Llei de prohibició de la incineració de residus.

La proposició que avui presentam ve avalada per les firmes convalidades de 30.300 ciutadans i ciutadanes majors d'edat i censats a la nostra comunitat autònoma, pràcticament totes recollides a Mallorca i en l'espai brevíssim de 90 dies, a un ritme de més de 300 cada dia.

Existeixen ben pocs precedents d'una recollida tan massiva de signatures a les nostres illes. Efectivament, aquesta xifra de 30.300 firmes contra la incineració de residus resulta impressionant es miri com es miri: 7 de cada 100 habitants de Mallorca majors de 18 anys han estampat la seva firma al peu del text de la proposició, cosa que equival proporcionalment a recollir 2.100.000 firmes a tot l'Estat.

És possible que algú, en un exercici de demagògia típic en aquestes situacions, sigui capaç d'afirmar que la resta dels mallorquins majors d'edat, les 420.000 persones a les quals no hem tengut temps de demanar que donassin suport a la nostra proposició, formen una majoria silenciosa favorable a la incineració dels residus i per tant contrària a les nostres tesis. Això seria tant com assegurar que el 71 per cent de mallorquins amb dret a vot que no varen votar, per exemple, el Partit Popular a les darreres autonòmiques, comptant els que donaren suport a altres opcions però també els que no acudiren al col.legi electoral, són tots contraris a la gestió del senyor Cañellas, cosa que seria francament demagògica.

Que més de trenta mil firmes recollides a Mallorca són moltes firmes, estam ben segurs que tots vostès en són plenament conscients. Recordem que quan es varen presentar en aquesta mateixa cambra 12.000 firmes partidàries de rebaixar el grau de protecció de Cabrera, el portaveu del Partit Popular s'exclamava literalment: "*Anunciamos nuestro apoyo a cualquier solución legal que consiga los resultados apetecidos por una tan substancial representación de los ciudadanos de Baleares*".

Entrant ja en matèria, passam a comentar el contingut de la proposició que avui sotmetem a la seva consideració. Cas que s'aprovi, tal com esperam, aquesta serà no només una de les lleis més progressistes emanades d'aquesta cambra, sinó també una de les més breus: consta en primer lloc d'una concisa exposició de motius, seguida de tan sols dos articles. El primer prohibeix qualsevol incineració de residus -urbans, industrials i hospitalaris- a la nostra comunitat. El segon estableix l'obligació per part de les administracions públiques de promoure sistemes de tractament de residus que no siguin nocius per a la salut i el medi ambient, donant prioritat a la reducció en origen, la reutilització, la recollida selectiva i el reciclatge.

Existeix un curiós i estret paral.lelisme entre l'actual polèmica sobre la incineració dels residus i la que va tenir com a objecte, fa un parell de dècades, les centrals nuclears. Els punts comuns més destacats són tres: Primer: negació dels inconvenients i perills d'aquestes tecnologies per part dels seus promotors; segon: el punt dèbil de totes dues tecnologies ve representat pels residus generats i la seva problemàtica gestió; i tercer: es tracta de tecnologies caríssimes, que s'han revelat no rendibles, precisament per l'elevat cost d'unes mesures de seguretat que tanmateix no aconsegueixen fer-les innòcues.

Continuant amb el símil, les diferències més notables entre incineradores i centrals atòmiques són dues: En primer lloc, el principal perill de les nuclears prové d'un possible accident -i recordem com les tres grans catàstrofes nuclears a Windscale, Harrisburg i Txernòbyl, a més de centenars d'accidents no tan greus, han vengut lamentablement a donar la raó als que en principi eren presentats com a enemics del progrés o desequilibrats; en canvi, en el cas de les incineradores, no és qüestió d'esperar que un dia hi hagi un desastre especial: és el funcionament quotidià, l'emissió continuada de substàncies contaminants o altament tòxiques a l'atmosfera, la que fa inacceptable aquesta tecnologia. La segona diferència important és que, mentre la construcció de nuclears ha estat o està essent abandonada pels països més avançats del món en matèria ambiental, en canvi és un fet indiscutible que pel que fa a les incineradores hi ha casos a primera vista sorprenents de països, com Dinamarca o Suècia, que fins ara han apostat fortament per la incineració. Potser el cas de Suècia no és tan sorprenent si tenim en compte que en aquest país hi té la seu central una de les grans multinacionals de la incineració.

No obstant això, la prohibició de qualsevol tipus d'incineració de residus se va obrint pas en el món, i països com Austràlia, Ontàrio -la província més poblada del Canadà- o l'estat nordamericà de Rhode Island, entre d'altres, ja han pres aquesta exemplar determinació. En molts altres països, les respectives lleis de residus donen prioritat total al reciclatge i contemplen la incineració només com a darrer recurs.

Mentrestant, una població cada vegada més informada i conscienciada planteja una oposició creixent a les incineradores: a tota Espanya, 25 projectes d'incineradores -8 d'elles, de residus urbans- es troben paralitzats en aquests moments o ja han estat abandonats a causa de la protesta de les comunitats afectades.

Els arguments contra la incineració i a favor del reciclatge han estat exposats reiteradament. Els enumerarem aquí de forma concisa, i no per ordre d'importància -cosa que seria molt difícil de decidir-, sinó agrupant-los segons el tipus d'argument: econòmic, ambiental i sanitari.

Argument número u. Aquest és de tipus econòmic. Cremar els residus és malversar uns materials que tenen valor, molt més que la poca energia elèctrica que se'n pretén obtenir. Un 75% dels residus urbans és suscepti-

ble, segons dades del Ministeri d'Obres Públiques, de recollida selectiva i reciclatge i el 25% restant, que hauria d'anar a abocadors sota estricte control, encara podria minvar si ens situàssim a l'alçada europea en matèria de reducció d'embalatges superflus i d'envasos no retornables. A Dinamarca, per exemple, el 99,5 per cent dels envasos que circulen són ja retornables i a Àustria es prohibiran a partir de l'any que ve les botelles de plàstic per a les begudes.

Argument número dos. També econòmic. La incineradora costarà una doblerada als ciutadans d'aquesta comunitat: l'adjudicació s'ha fet en més de 10.000 milions de pessetes, quan havia sortit a concurs per 6.000 milions, i ara ja ens adverteixen que el seu cost final pot rondar els 14.000 milions. Per cert, un es demana com hi pot haver gent tan incompetent com per fer unes previsions tan errades i que aquí ningú presenti la dimissió.

Argument número tres. Econòmic i ambiental. La incineradora farà un consum enorme de recursos: 300.000 metres cúbics anuals d'aigua -equivalent al consum d'un poble de 4.000 habitants; 15.000 tones anuals de ciment; 10.000 tones anuals de calç. El trànsit que generarà s'ha calculat en un camió carregat de cendres i escòries cada hora.

Argument número quatre. Econòmic i ambiental. La incineració no és una solució al problema dels residus urbans, perquè no els fa desaparèixer: els residus de depuració, les escòries i les cendres resultants, una vegada tractades i convertides en una espècie de formigó, encara representen la meitat -exactament un 49,2 per cent- del pes dels residus inicials. De cap manera no es pot afirmar -encara que sí s'ha dit, i de forma reiterada- que la incineradora és una alternativa als abocadors, perquè ella mateixa en necessitarà un, d'abocador, i de residus no precisament innocus. On s'ubicarà aquest abocador? Sembla que amb tota probabilitat a Son Nuviet, a Petra, encara que d'aquí a les eleccions autonòmiques de l'any que ve certs polítics preferiran no obrir boca sobre aquest espinós tema. Precisament, la prova més patètica de la manca de previsió de les autoritats que promouen la incineradora de Son Reus és el fet que les obres del forn crematori vagin a tota marxa i a hores d'ara encara no se sàpiga oficialment què es farà amb els residus generats. O bé, si es confirma que aniran a Son Nuviet, què passarà al cap de dos anys de funcionament, quan en aquesta pedrera ja no hi càpiga més material.

Argument número cinc. Ambiental. Com sap qualsevol estudiant de batxiller, tota combustió de matèries constituïdes principalment de carboni origina de forma inexorable un gas, el diòxid de carboni, que sense esser tòxic -al contrari: és el que manté a través de la fotosíntesi de les plantes tota la biosfera en funcionament-, no obstant ha arribat a ser avui un autèntic malson per als responsables de medi ambient de tot el món, pel fet de ser el principal causant del progressiu canvi climàtic que pateix el nostre planeta. En un moment en què els tímids protocols internacionals tracten d'estabilitzar les emissions d'aquest gas, despenjar-se amb una combustió totalment capritxosa com la dels residus urbans és, com a mínim, demostració palesa de despreocupació, per no dir d'analfabetisme ambiental. És obvi que la matèria orgànica, ja sigui a un abocador controlat o bé en forma de compost, en produir-se la descomposició, alliberarà una determinada quantitat de diòxid de carboni, però la recollida selectiva permetria almenys que tot el paper i cartó i tot el plàstic escapàs a la seva conversió en aquest fatídic gas.

Argument número sis. Ambiental. L'opció per a la incineració és totalment incompatible amb una política decidida de foment de la recollida selectiva i del reciclatge. No ho afirmam només nosaltres: ho han dit taxativament personalitats com Barry Commoner -un dels experts en medi ambient més prestigiosos a tot el món- o la ministra de Medi Ambient de Canadà. I fins fa mesos ho reconeixia fins i tot el principal responsable de la construcció de la incineradora de Son Reus, el president del Consell de Mallorca. El que passa és que els seus reflexos polítics li han fet veure que no convé donar als opositors de la incineradora un argument tan bo, i ara vol vendre just la idea contrària als pocs despistats que encara queden: o sigui, que incineració i reciclatge poden anar perfectament del bracet. Això és un despropòsit: el principal combustible per a la incineradora és el paper i el cartró, i una política seriosa de foment del reciclatge -no la testimonial o cosmètica, que és la que coneixem ara- deixaria pràcticament sense poder calorífic els residus que anirien al forn crematori. En aquestes circumstàncies, recórrer a encendre el forn a base de cremar fuel ja seria demencial, encara que sembla que entra dins les previsions.

Argument número set. Sanitari. Vet aquí el tema que ha centrat bona part de la polèmica entre partidaris i detractors de les incineradores. El greu impacte que pot tenir sobre la salut humana l'emissió de substàncies tòxiques per la xemeneia de la central, especialment les ja tristament conegudes dioxines i furans, és un fet més que avalat científicament. L'actitud dels promotors de la incineradora ha estat en aquest punt erràtica, mancada d'una estratègia fixa. Primer varen dir que no era cert que les incineradores emetessin dioxines. Després, que sí, que hi ha una certa emissió d'aquests gasos, però que ni comparació amb els que emeten els cotxes o, fins i tot, amb els que produeix una xemeneia domèstica de llenya. Més tard arribà l'etapa d'afirmar que són les incineradores de residus industrials -però no les de residus urbans, curiosa matisació- les que alliberen grans quantitats de dioxines. I, per rematar la jugada, ara la moda és "negar la major", o sigui, asseverar solemnement que no hi ha cap prova que les dioxines siguin nocives per a la salut humana. De moment encara no s'ha trobat en el mercat un individu, preferiblement amb titulació universitària, capaç d'afirmar que les dioxines no existeixen i que són una invenció dels ecologistes per infondre terror entre la població.

Però, senyores i senyors diputats, els fets desvetllats per una ciència rigorosa i no venuda a cap interès mercantil són francament mals de rebatre: a Holanda, un estudi de 1993 indica que de totes les dioxines abocades a l'atmosfera i per tant inhalables per la població, un 81 per cent té el seu origen a les incineradores de residus urbans, mentre que el trànsit de cotxes, per exemple, aporta únicament un 1,5 per cent.

Com segurament ja saben, un organisme tan poc sospitós de radicalisme com l'Agència de Protecció del Medi Ambient dels Estats Units, en un document de 2.000 pàgines publicat enguany, estableix de manera aclaparadora la íntima relació entre les dioxines i el càncer i altres trastorns greus de la salut humana. Per la seva banda, el Departament de Toxicologia i Farmacologia del *Consejo Superior de Investigaciones Científicas*, fa escassament 10 dies, ha corroborat el perill de les emissions de les incineradores per a la salut de la població. I no deixa de ser simptomàtic que 350 professionals de la sanitat de les Balears -entre ells la pràctica totalitat dels metges especialistes en oncologia que tenim a la nostra comunitat- hagin manifestat la seva prevenció davant els perills de la incineració de residus. Aquells de vostès que, davant tota aquesta evidència, han preferit tancar els ulls o enterrar el cap dins l'arena, és realment difícil que ja s'immutin per totes aquestes dades. Per a aquestes persones, potser serà estèril dedicar més temps a parlar de l'impacte de la futura incineradora en la salut de la població humana de Palma i altres nuclis pròxims a Son Reus.

Davant tota aquesta bateria d'arguments contraris a la construcció de la incineradora de residus urbans, són ben pocs els missatges favorables que poden utilitzar els seus promotors sense incórrer en la demagògia o, en algun cas, en el ridícul. No basta dir, per exemple, que la situació en què ens trobam ara, amb un parell de dotzenes d'abocadors, la major part d'ells incontrolats, tampoc no és bona en absolut. Això és evident, i resulta grotesc que els responsables de l'Administració ens ho recordin precisament a nosaltres, que al llarg dels darrers anys hem presentat més de 30 denúncies contra molts d'aquests abocadors i hem vist com l'Administració s'ha inhibit totalment de prendre mesures. Però no es pot esgrimir una situació actual dolenta per justificar-ne una futura de pitjor. Aquest és el moment de replantejar tota la política de residus i d'adoptar una solució que sigui innòcua per al medi ambient i la salut dels ciutadans, moderna, imaginativa i sostenible. L'excel.lent resposta de la població de les Balears a les tímides mesures de recollida selectiva adoptades fins ara ens reafirmen en la nostra convicció d´estar fent una proposta assenyada.

Tampoc no ens impressiona gaire el fet que la incineradora de Son Reus produiria un poc d'electricitat, concretament un 7 per cent de la demanda de Mallorca i Menorca. Molt millor seria encetar d'una vegada la famosa campanya de foment de l'estalvi energètic tantes vegades promesa per GESA i per les autoritats. És ben segur que la reducció de la demanda podria arribar a ser fins i tot superior a aquest 7 per cent, fent així totalment innecessari qualsevol augment de l'oferta.

Si l'argument és que ara ja és massa tard per voler aturar la planta incineradora de Son Reus, perquè l'adjudicació ja està feta i les obres són en marxa, aleshores la nostra pregunta és: i qui ha fet possible que, malgrat la llarga i sostinguda campanya d'oposició popular a la incineradora, ens trobem ara en la situació que ens trobam? Serà just que, com a mínim, quedin per a la història els noms de tots els responsables polítics que hauran fet possible que el principal argument per no aturar un projecte aberrant sigui el simple fet que el projecte ja és en fase d'execució.

Senyores i senyors diputats: al llarg de la nostra història autonòmica, el grup més nombrós d'aquesta cambra ens ha anat demostrant que la sensibilitat pel medi ambient no és la seva principal virtut. Desgraciadament, intuïm quin serà el signe del seu vot davant la Proposició que avui hem vengut a defensar aquí... Pel que respecta a vostès, membres del grup del Partit Socialista de les Illes Balears-PSOE, és indubtable que fins ara s'han sabut forjar una imatge netament diferenciada de la d'aqueixa majoria, votant sovint a favor de mesures encaminades a la defensa dels nostres espais naturals i del medi ambient. Mai no entendríem que en un tema tan important i on està en joc el medi ambient i la salut de les generacions presents i futures de mallorquins, vostès fessin costat al sector de la insensibilitat i la curtor de mires. Poques vegades com avui seran vostès -i el mateix podríem dir dels representants d'Unió Mallorquina- els protagonistes indiscutibles d'una votació que, sense exageracions, podem dir que marcarà una fita històrica.

Vist tot el que precedeix, apel.lam a la consciència individual de tots i cadascun de vostès, representants de la voluntat sobirana dels ciutadans de les Balears, perquè deixant de banda consignes imposades pels seus respectius partits atenguin en primer lloc l'interès comú i votin favorablement la presa en consideració de la Proposició de llei de prohibició de la incineració de residus .

Moltes gràcies a les 30.300 persones que fins ara ens han donat el seu suport, i a tots vostès per la seva atenció.

(Aplaudiments)

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Avellà.

Vull recordar a les persones que ocupen la tribuna de públic que no es permet fer manifestacions d'aprovació o de desaprovació en relació amb el debat; en conseqüència, els prec que guardin silenci.

Passam al torn d'intervenció dels distints grups parlamentaris, i en primer lloc correspon el torn d'intervenció als grups que es mostrin a favor de la proposició de llei. Pel Grup PSM i EEM, té la paraula el Sr. Sampol.

EL SR. SAMPOL I MAS:

Gràcies, Sr. President. Senyores i senyors diputats. En nom del Grup Parlamentari PSM, Nacionalistes de Mallorca, i l'Entesa de l'Esquerra de Menorca, voldríem manifestar l'orgull que sentim en defensar aquesta proposició de llei d'iniciativa legislativa popular, avalada per 30.332 ciutadans de les Illes Balears, un esdeveniment històric difícilment superable. Permeti'm, però, que abans d'explicar les raons que ens fan prendre postura a favor d'aquesta proposició de llei de prohibició de la incineració de residus, els recordi breument les actuacions polítiques que han conduït a l'actual situació de la gestió dels residus urbans.

Fou a les primeries dels anys vuitanta, en temps de la preautonomia, quan el Consell Insular de Mallorca adjudica a l'empresa Adaro, me'n record del nom, la redacció d'un pla de tractament de residus urbans. L'estudi, que aleshores ja costà 30 milions de pessetes, entre les solucions proposava la conversió de la matèria orgànica en compost i la recollida selectiva, fins i tot situava les plantes transformadores. Per aquell estudi fou rebutjat per la mateixa UCD, aleshores majoritària en el consell insular, i mai no es realitzà cap actuació de les proposades. Passen els anys, fins que dia 23 de novembre de 1989 el Parlament de les Illes Balears aprovà per unanimitat els criteris per a la redacció del Pla director per a la gestió dels residus sòlids urbans de les Illes Balears. Aquells criteris fixaven uns objectius, gràcies a l'acceptació dels quals el nostre grup hi votà afirmativament; entre ells l'aprofitament prioritari dels residus sòlids urbans mitjançant el seu reciclatge i/o la seva transformació, promoció de mesures per tal de fomentar els sistemes de separació domèstica de residus per aconseguir una aplicació més eficaç del reciclatge, la inclusió de previsions educatives tant per a l'àmbit escolar com per a la resta dels àmbits socials respecte de la generació i de la gestió domèstica dels residus sòlids urbans. Dia 5 de juliol de 1990, el *Butlletí Oficial* publicà l'anunci d'exposició pública del Pla director per a la gestió de residus sòlids urbans, pla insular per a l'illa de Mallorca; sorprenentment, però, no hi figurà la més mínima menció de la recollida selectiva i del reciclatge, ni les previsions educatives respecte de la generació i gestió domèstica dels residus, ni la possible transformació en compost, el pla únicament preveu la incineració amb recuperació d'energia i ignora els criteris 2, 10 i 11 del Parlament. Contràriament al que s'ha afirmat per algunes persones, el PSM presentà al·legacions a aquell pla de residus sòlids -registre d'entrada 5 de setembre de 1990-, on s'al·legava l'incompliment dels criteris del Parlament i on es proposava la consideració de la recollida selectiva i del reciclatge; aquestes al·legacions mai no foren contestades ni tengudes en compte. Fins que dia 13 d'octubre de 1990 es publicà el Decret 87/90, de 20 de setembre, que optà pel tractament total a Son Reus, incineració amb rentat de gasos i producció d'enrgia elèctrica, la qual cosa donaria lloc a la posterior adjudicació pel Consell Insular de Mallorca de la construcció de la planta incineradora i la concessió per 25 anys de la gestió dels residus a la Agrupación Temporal de Empresas, constituïda per Construcciones y Contratas S.A., Dragados y Construcciones S.A., Fomento de Obras y Construcciones S.A., Gas y Electricidad S.A., Promotora de Iniciativas de Desarrollo S.A. i Unisolar S.A., amb una subvenció del Govern balear de 1.800 milions de pessetes, una espectacular concentració d'empreses per a un segur negoci en règim de monopoli.

Aquestes han estat, en resum, les actuacions polítiques realitzades pel Govern balear fins al dia d'avui. Mentrestant, tots aquests anys, ni una acció de control sobre els abocadors incontrolats ni una solució provisional mentre s'adoptava la solució definitiva, cap iniciativa en favor de reduir la producció de residus,e l desordre més absolut, el caos en forma d'abocadors incontrolats per tot arreu de Mallorca, uns abocadors incontrolats, responsabilitat dels governants, els quals els han tolerat des de l'any 1979, incapaços d'adoptar cap solució per reduir-los, i ara, paradoxalment, els responsables d'aquesta situació caòtica, cínicament, tiren en cara dels ecologistes aquests abocadors incontrolats per justificar la incineració, els responsables de no haver fet absolutament res durant 15 anys culpen el sector més conscient de la nostra societat de la situació que ells mateixos han provocat amb la seva incapacitat.

Analitzem, però les raons que ens fan optar per la prohibició de la incineració. Aquestes, molt paregudes a les que ha exposat el Sr. Avellà, són fonamentalment de caràcter econòmic, mediambiental i de salut pública.

EL SR. PRESIDENT:

Prec silenci als diputats, per favor. Continuï, Sr. Sampol.

EL SR. SAMPOL I MAS:

El mateix Pla de gestió de residus sòlids per a l'illa de Mallorca analitzava el cost total de les distintes opcions. De totes elles s'adoptà la més cara, la incineració total amb rentat de gasos, amb un cost -em referesc sempre, a partir d'ara, a l'estudi del Pla de residus sòlids- total de 2.969 pessetes per tona, mentre que el cost d'incineració més compost s'estimava en 2.414 pessetes per tona, més de 500 pessetes més barat, i la incineració més compost i reciclatge, en 2.514 pessetes; és a dir, que segons el Pla director redactat pel Govern no és veritat que el reciclatge o el compost siguin solucions cares, sinó que rebaixen el cost final. Primera pregunta: Per què, de les tres opcions que contemplaven la incineració, s'adoptà la més cara i contrària als criteris aprovats pel Parlament? Però això no és tot, perquè, sempre segons el Pla de residus del Govern, el cost total de la fabricació de compost amb recuperació de productes és

de 1.348 pessetes per tona, molt inferior a les 2.969 pessetes per tona que costa la incineració. Fins i tot altres opcions contemplades en el pla arribaven a valorar la fabricació de compost sense recuperació de productes en 1.005 pessetes per tona. Tenguin en compte, a més a més, que el càlcul del cost de la incineració es realitzà a partir d'una inversió màxima inicial de 6.000 milions de pessetes, quan l'adjudicació final del concurs fou per una inversió total de 10.678.045.528 pessetes, 4.678 milions més de la inversió prevista pel Pla de residus sòlids, l'amortització dels quals repercutirà evidentment sobre les tarifes.

Aquesta adjudicació per un preu molt superior al màxim fixat en el concurs és l'argument principal del recurs contenciós administratiu que va presentar el PSM, Nacionalistes de Mallorca, juntament amb el Grup d'Ornitologia Balear. En aquest recurs, hi aportàrem un estudi econòmic que avalua la repercussió sobre les tarifes de l'increment de la inversió inicial; escoltin bé, per un total de residus tractats de 200.000 tones anuals, l'increment de les tarifes serà de 1.497 pessetes per tona, ens aniríem a un cost d'incineració, sumat al cost que ens deia el Pla de residus sòlids, de 4.466 pessetes per tona, 3.118 pessetes més que la fabricació de compost. Senyores i senyors diputats, en sobren comentaris.

Parlàvem també de raons mediambientals que ens fan optar per altres opcions distintes de la incineració. El Sr. Avellà les ha descrites exhaustivament i no hi insistirem. Així mateix, hi voldríem aportar unes reflexions sobre la important funció social que es realitza potenciant la reutilització dels residus. Ningú no negarà la necessitat d'impulsar a nivell mundial l'estalvi de recursos naturals, tothom és conscient que és urgent començar a canviar hàbits de consum i intentar reduir la producció de residus i reutilitzar tots els productes possibles. Aquesta nova visió dels hàbits de consum mundials està contraposada a la cultura d'usar i tirar, la qual troba la màxima concreció en la incineració de tot allò que equivocadament es considera inservible, encara que de la incineració s'obtengui una petita part d'energia. No oblidem que la incineració és bàsicament un negoci, que és mes rendible com més residus es cremin; conseqüentment, les tarifes d'incineració seran majors -pujaran- a mesura que augmentin els productes reciclables que detreguin de la incineració. Sols aquesta visió mercantil del tractament de residus mitjançant la incineració explica les extraordinàries, abundosíssimes despeses en propaganda que fins ara ha realitzat l'agrupació temporal d'empreses Tirme en connivència -s'ha de dir- amb el Consell Insular de Mallorca. Contràriament, fins ara, el reciclatge de residus s'ha impulsat a partir de fundacions i de grups de voluntaris sense ànim de lucre, els quals, a més, compleixen una important funció social, restitueixen a la societat persones que vénen del món de la marginació. Per tant, no sols hem de tenir en compte l'aportació a la qualitat del medi ambient quan avaluam els costos del reciclatge, sinó que hem de valorar també la important rendibilitat social del reciclatge i reutilització de residus. Paradoxalment, però, precisament aquesta no mercantilització del reciclatge s'utilitza en contra del propi reciclatge, front a la gran profusió de mitjans tècnics, humans i subvencions oficials abocats a la incineració, la recollida selectiva i el reciclatge s'organitzen de l'"amateurisme" del voluntariat; per exemple, la incineració està subvencionada en 1.800 milions de pessetes, la quantitat que enguany destina el Consell Insular de Mallorca a recollida selectiva és de 60 milions de pessetes. Quantes plantes de reciclatge es podrien crear amb 1.800 milions de pessetes?, quants de llocs de feina s'hi podrien crear?, quina impressionant labor social es podria realitzar recuperant roba, utensilis, mobles per a la gent més necessitada i quantes persones abocades a la marginació trobarien un lloc en la societat? Malgrat els pírrics recursos que es destinen al reciclatge, els resultats són espectaculars, les previsions de recollida selectiva per a finals de 1995 a Mallorca són del 15% del total dels residus urbans, no sols això, sinó que les previsions d'EMAYA són que molt prest la recollida selectiva d'alguns materials s'autofinançarà amb la venda dels productes a empreses de reciclatge.

Finalment, ens queda el tema important de la salut pública, tema que ha despertat major polèmica entre els partidaris d'una i altra opció. Evidentment, aquest es un tema nou en què encara s'invstiga. des que el Parlament aprovà els criteris del Pla de residus sòlids que permeti-en la incineració s'han realitzat molts d'estudis que han aixecat l'alarma i obligat les autoritats a extremar els controls sobre les incineradores. Evidentment, els diputats no som científics que podem argumentar en favor d'una o d'altra opció, sinó que hem d'escoltar i analitzar totes les informacions al nostre abast. En aquesta ocasió, senyores i senyors diputats, he de confessar-los -permetin-me els diputats del meu grup que parli personalment per un moment- que no puc parlar exclusivament amb la meva condició de diputat, sinó que la meva condició de pare de família em fa ser doblement responsable en pensar que unes possibles conseqüències negatives de la decisió que avui prendrem no les patirem nosaltres, sinó els nostres fills.

Sincerament, pesa molt l'opinió de 350 sanitaris que s'han jugat el seu prestigi professional en estampar la signatura en un document, allà on ens diuen que la incineració de residus sòlids és perjudicial per a la salut. Pesa molt que 200 metges comprometin el seu prestigi professional. Pesa molt la contundent advertència de l'Agència Estatal del Medi Ambient dels Estats Units sobre el perill de la incineració sobre la salut, encara que sigui a un informe previ. Pesa molt l'afirmació del director de l'Agència Espanyola del Medi Ambient, el Sr. Arturo González Aipiri, en afirmar que les dioxines de les incineradores de residus sòlids produeixen càncer a l'ésser humà.

Senyores i senyors diputats, segurament ara ens diran el que ja ha dit l'emprsa adjudicatària de la incineradora reiteradament, que s'utilitza la tecnologia més punta i que s'extremaran els controls sobre l'emissió de dioxines, però ens podem fiar del control que ha d'exigir una

administració que s'ha mostrat tan parcial en aquesta polèmica?

EL SR. PRESIDENT:

Acabi, Sr. Sampol, per favor.

EL SR. SAMPOL I MAS:

Acab, em queda un minut, Sr. President.

Podem pensar en l'eficàcia d'una administració, Govern balear i consell insular, que fins al dia d'avui ha incomplit els criteris del Parlament, ha redactat un pla de residus tan poc fiable que la inversió inicial de la incineradora quasi dobla la prevista al pla, que no ha exigit el compliment de les prescripcions de la Comissió balear del medi ambient; avui encara no sabem on s'abocaran les cendres ni, conseqüentment, s'ha fet avaluació d'impacte ambiental de l'abocador; no està prevista la regulació de l'augment de trànsit, 22.400 vehicles pesats per any; manca l'estudi d'adequació dels trams d'entrada i sortida de Son Reus, informat pel departament de carreteres; no sabem si s'utilitzarà aigua potable provinent dels embassaments de la Serra de Tramuntana ni si es farà tractament de les aigües residuals. Amb aquests antecedents, amb quina credibilitat poden assegurar que els 365 dies de l'any les emissions de fum de Son Reus no emetran productes perjudicials per a la salut?, amb quina credibilitat ens diuen que les cendres, les quals encara no saben on han d'abocar, seran completament "inertitzades"?

Senyores i senyors diputats -acab, Sr. President-, ens jugam massa per fiar al zel, al rigor d'unes administracions que fins avui s'han comportat més com a promotores del negoci de la incineració que com a defensores de l'interès públic, i sincerament, davant el dubte, optam per la seguretat: No a la incineració. Moltes de gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Sampol. Passam al torn dels grups que vulguin intervenir en contra.

Entenc que al Grup Parlamentari MIXT hi ha divisió de torn. En conseqüència, intervendrà primerament el Sr. Peralta.

EL SR. PERALTA I APARICIO::

Gràcies, Sr. President, senyores i senyors diputats. Evidentment sortir avui aquí a rallar d'un tema tan important com el que es debat en aquesta cambra, i venint precisament avalat pel nombre de firmes que ve avalada aquesta proposició de llei, fa que quan se surt aquí dalt s'hagi de rallar amb tot el respecte del que signifiquen aquestes firmes, i que no ens càpiga cap dubte que tots aquells que han firmat aquesta proposició de llei ho han fet totalment conscients que era molt el que estava en joc. Ningú no pot posar en dubte, i crec que ningú no ho farà en aquesta cambra, jo crec que seria un insensat si algú sortís aquí i posés en dubte la bona fe d'aquesta important recollida de firmes. Tampoc es pot sortir aquí, evidentment, a treure arguments demagògics ni a intentar -almanco intentar-ho- no fer el ridícul, com ja d'entrada s'ha indicat que cabia aquesta possibilitat, que qualcú sortís aquí a fer demagògia o a fer el ridícul. Però si se surt aquí dalt evidentment no es pot fer demagògia ni pels que estan en contra de la incineració, ni pels que n'estan a favor. És a dir, demagògia jo crec que no es pot fer per part de cap de les parts interessades en aquest tema, en un o altre sentit.

Per tant, és preocupant que en algun moment es pugui fer aquesta demagògia. Per tant jo tractaré de parlar d'aquest tema de la forma més asèptica possible, i simplement, perquè la intervenció que he de fer és breu, perquè no tinc massa temps, podria ser molt més llarga i exhaustiva quant a dades, que moltes d'elles s'han donat aquí, però evidentment només s'han donat unes dades, i en el tema de la incineració, per sort o per desgràcia, i diré més que res per desgràcia, les dades que es tenen són en molts de casos molt diferents segons es vegin des d'un punt de vista o segons es vegin des d'un altre. Per tant evidentment els que estan en contra de la incineració, és lògic que treguin les dades que els són més favorables, i això és en definitiva el que s'ha fet aquí en les intervencions anteriors referents a aquesta llei.

A mi, com a menorquí, hi ha un tema que sempre m'ha preocupat, que ha estat el tema de l'eliminació dels residus sòlids urbans, i açò va ser objecte a la nostra illa d'un llarg debat que va tenir una durada de bastants d'anys, aquest debat; i per últim a l'illa de Menorca ens vàrem decidir per a l'eliminació de residus per la via de la planta de compost, però que em facin mentider els representants del Consell Insular de Menorca, que són aquí presents en aquesta sala, si jo personalment, no d'ara si no fa molts d'anys, sempre he estat contrari a la construcció de la planta de compost a Menorca. Sempre he parlat que la millor solució que hauríem hagut d'adoptar era la de la incineració. Evidentment el Consell Insular que va entrar va rebre un projecte, va rebre una iniciativa ja molt avançada, molt iniciada, i va ser pràcticament impossible canviar aquesta qüestió.

Però no ens enganem, senyores i senyors diputats, no ens enganem, les plantes de compost també tenen moltes de persones contràries. Mirin, jo he pogut visitar la majoria de plantes de compost de tot l'Estat espanyol i algunes de l'estranger, i els he de dir que totes aquestes plantes de compost en la seva majoria han tingut problemes amb els residents, problemes amb els veïns, de poblacions pròximes a aquestes plantes de compost, i a més també han tingut problemes de caràcter tècnic molt importants, que han derivat que moltes d'aquestes plantes de compost hagin acabat posant al costat d'elles una incineradora més grossa o més petita per a eliminar la gran quantitat de rebuig, també moltes vegades conta-

minant, que generen aquestes plantes de compost. I en definitiva han anat a morir, han anat a caure en la incineració, al final.

Arguments n'hi ha molts, per dir que sí i per dir que no. Però, clar, aquí sembla que l'argument fonamental que s'ha volgut esgrimir, jo crec que s'han esgrimit dos arguments fonamentals, un ha estat la qüestió econòmica, i evidentment si altres alternatives aparentment són menys costoses, però a la llarga han de cercar altres solucions, es fan molt més costoses. Per tant el tema del cost és molt discutible i que seria molt llarg de debatre amb números aquí damunt aquesta tribuna.

I per últim el tema de la salut pública. Bé, el tema de la salut pública. Em creguin, i aquell que ha estat representant d'un ajuntament els diu que la major preocupació que tenen totes les institucions públiques, la major preocupació que tenen tots els ajuntaments i totes les diputacions, i en el nostre cas els consells insulars, i els organismes municipals i supramunicipals d'altres països, un dels majors problemes que tenen és l'eliminació de residus sòlids urbans, i no hi ha hagut una solució ideal per a ningú, des del punt de vista de la salut pública no hi ha hagut una solució, perquè miri, les plantes de compost generen lixiviats que han de controlar-se perquè no contaminin les aigües. Aquí es genera un problema importantíssim; i quant a les plantes incineradores és evident que algun tipus de contaminació fan, i que evidentment cap casta de contaminació sigui per la terra o sigui per l'aire, és nociva per a la salut pública. Açò és inevitable, però evidentment s'ha de triar una o altra alternativa, i en el cas que ens ocupa, el Consell Insular de Mallorca ha triat aquesta alternativa amb un ampli consens dels representants del poble de Mallorca, i en definitiva com que no hi ha solucions ideals definitives, i no hi ha alternatives, i no hi ha informes decisius sobre quin és l'impacte, sinó simplement opinions de determinats tècnics, uns a favor i altres en contra, en definitiva en aquest cas crec que ens hem d'inclinar per la decisió sobirana dels representants en aquest cas del poble de Mallorca, i en definitiva açò és el que hem de fer avui aquí, i açò significa evidentment rebutjar aquesta iniciativa popular que, com dic, em mereix tots els respectes, però que crec que no és el més encertat per al futur d'aquesta eliminació de residus que tots voldríem que fos ideal, i que açò és pràcticament impossible. Moltes gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Peralta. Sr. Pascual, el seu torn.

EL SR. PASCUAL I AMORÓS:

Sr. President, senyores i senyors diputats. Cap a l'any 1980 no va ser el Consell Insular de Mallorca, sinó el Consell General Interinsular, a través d'uns primers contactes que varen fer el conseller d'Indústria, que era el Sr. Pere Morey, i jo mateix, que era el conseller d'Ordenació del Territori, es va iniciar el Pla director de residus sòlids urbans a través de l'empresa Adaro. Aquest pla es va acabar durant el temps del Consell General Interinsular, no hi va haver cap oposició per part d'UCD, ni una, i es va intentar desenvolupar, si mal no record, durant la primera legislatura del Govern del Partit Popular, ja de la Comunitat Autònoma.

Idò bé, aquest pla va fracassar. I per què va fracassar? Va fracassar perquè preveia crec que eren cinc abocadors controlats a l'illa de Mallorca -i ara em referesc exclusivament a l'illa de Mallorca-, dels quals per exemple un havia d'estar a Sant Llorenç; primer es va parlar per Petra, després per Montuïri. Cada vegada que es parlava d'un poble el consistori s'aixecava en armes i no volia els residus, i quan dic consistoris estic parlant d'aquests consistoris que he mencionat. A Manacor també fins i tot hi va haver un projecte, també va fracassar perquè hi va haver una oposició; i al final, després de nou anys de navegar, aquest pla director va ser substituït per un altre, pel Pla director sectorial de residus sòlids urbans, segons la Llei d'ordenació territorial, que efectivament l'any 1989, dia 23 de novembre, va passar per aquest parlament i es va aprovar per unanimitat. I jo vull posar de relleu això, que va ser per unanimitat, perquè precisament hi va haver una cura que no hi hagués fissures, que el que sortís d'aquest parlament es dugués a port, atesa l'experiència de nou anys estèrils, d'intentar resoldre els problemes dels 50 abocadors incontrolats aproximadament que existeixen a l'illa de Mallorca.

I aquest pla director efectivament té un criteri número 2 que té tres parts, primer la minimització de l'impacte ecològic; segon, que no se'l menciona, però que és tan important, optimització de costs; i tercera aprofitament prioritari de residus sòlids a través de reciclatge o transformació. I dic "o transformació", perquè la transformació en energia també és una transformació. El criteri número 10 efectivament parlar de prioritzar la separació domèstica i el reciclatge, la qual cosa no té per què ser el mateix, perquè tu pots separar i després no aprofitar. I el criteri 14, tipus de tractament pel que queda, parla de la incineració, però de descartar els abocadors, i parla de descartar el compostatge.

Aquest pla director, aprovat per unanimitat, va ser desenvolupat pel Consell Insular de Mallorca, i en el març del 92 es varen adjudicar les obres de la incineradora de Son Reus. Amb posterioritat s'ha produït una importantíssima, importantíssima recollida de firmes que han desembocat amb aquesta proposició de llei que avui debatem aquí. I jo he de dir que abans d'avui aquesta importantíssima recollida de firmes, la qual he de saludar, ja ha produït uns efectes, perquè efectivament hi ha una raó en aquesta recollida de firmes, que és que el Consell Insular de Mallorca, quan va adjudicar la planta de Son Reus, s'havia oblidat del criteri número 2 i del criteri número 10 del Pla director sectorial; no s'havien posat en marxa uns mecanismes per a l'aprofitament prioritari de residus sòlids, o de la separació

domèstica i reciclatge. Això no s'havia fet, i això s'ha començat, no suficientment, perquè encara s'ha començat tímidament, però hi ha una comissió de reciclatge; i des d'aquí ja vull dir en aquest moment que Unió Mallorquina donarà suport rotundament a aquesta comissió de reciclatge, per cert dirigida per un senyor que està en contra de la incineració, que és el Sr. Sampol, i que li donarem tot el suport perquè faci tot el que pugui en la comissió de reciclatge, i aconsegueixi que en pocs anys hi hagi una taxa important de reciclatge a l'illa de Mallorca. Tendrà tot el nostre suport, i tendrà el suport, o nosaltres mateixos farem esmenes o farem propostes al pressupost perquè la quantitat de 60 milions de pessetes s'augmenti considerablement en els pròxims pressuposts.

Però també el Consell Insular de Mallorca, parl després de veure aquesta important recollida de firmes, ha aprovat la creació d'una comissió de seguiment de la incineració. Es tracta evidentment que els ciutadans a través dels seus representants en institucions governatives, però també a través d'organitzacions no governamentals puguin controlar la qualitat dels fums i dels residus que surtin de la planta incineradora. I també en concret s'ha pres al Consell Insular de Mallorca una altra decisió, que és de posar en 0,1 nanograms per metre cúbic el nivell de dioxines màxim que pugui tenir aquesta planta incineradora, que és una quantitat molt inferior a la legislació de la Comunitat Econòmica Europea, i que és coincident amb la legislació alemanya, que és molt més estricta.

Per tant, aquí hem de dir que s'ha de reciclar tot el que es pugui, tot el que es pugui. El que passa és que jo em pregunt si hem començat fa poc el reciclatge, i començam amb un 0, amb un 1, amb un 2, amb un 5, amb un 10; i l'alternativa que es proposa, que hipotèticament es proposa a la incineració de residus sòlids urbans és que hem de reciclar el 70%. Això és ben igual que si ara em diguessin "demà has de saltar 2,45 metres d'altura, que és el rècord mundial", jo ja no puc, evidentment, però si tengués 10 anys tal vegada tendria una possibilitat; encara que tengués 10 anys, no ho podria fer ni demà ni passat demà, ni l'any que ve ni l'altre; perquè això requereix una educació dels ciutadans. És possible avui per demà fer separar en quatre, cinc o sis bosses, per exemple, la separació domèstica de residus? És possible això? Evidentment no. Hi ha un mercat per aquests residus reciclats? No. Per tant estam amb una utopia. Jo he de recordar que aquí on es recicla més -sembla- del món és un poble d'Estats Units que es diu Berlin, i on recicla el 60%, un poble de 3.000 habitants que forma part d'una operació pilot, i que després la resta s'incinera.

El compostatge no és cap alternativa a la incineració. Només n'hi ha una, d'alternativa a la incineració, que és l'abocament controlat. L'abocament controlat és el que va intentar el Pla director del Consell General Interinsular, i que va fracassar perquè cap municipi no volia l'abocador. Aposta, si ara es vol fer compostatge, jo discrep de les xifres del Sr.Sampol. No duc xifres del cost de compostatge, però he visitat plantes de compost. Hi ha dues possibilitats, fer-lo dolent o fer-lo bo. Si el fas dolent et trobes plàstics, taps de bolígraf -jo ho he vist, això- i després els pagesos no el compren, no ho volen, ni regalat. Hi va haver una experiència als anys 70 a Mallorca, va fracassar rotundament. Si ho fas bé, el cost és moltíssim superior al que vostè ha dit, però és que encara, com s'ha dit anteriorment, hi ha després uns rebuig que o s'ha d'incinerar o s'ha de dur a un abocador. Per tant aquí, sempre al final hi ha un abocador controlat, que en el cas de la incineració seran les cendres tòxiques una vegada inertitzades, o també hi ha d'haver el rebuig del compostatge.

Ja entrant, perquè s'ha encès el llum vermell, anem a la proposició de llei. Hi ha dos articles. Article 2, "Les administracions públiques promouran sistemes de tractament de residus no nocius per a la salut i el medi ambient. Es garantiran els següents objectius: educació (...) de la població per fomentar la reducció de residus i recollida selectiva". D'acord. D'acord, en parlarem al Consell, i a més el Govern també hi ha d'estar implicat, i els ajuntaments. Forta campanya. Segon, implantació de la recollida selectiva, d'acord. Comencem, però no vulguem saltar 2,44. Comencem per saltar 1,20, 1,30, 1,40, 1,50. Establir ajudes a les empreses de reciclatge, d'acord.

I després ens queda el punt primer, perquè amb el punt segon, a tota Europa occidental es recicla menys del 30%, queda el 70. Per tant aquest punt número 2 fa referència a aquest número; aquest ordre de magnitud del 30% fa referència a l'article 2. Estam d'acord amb el reciclatge i la recollida selectiva. Però, article primer, queda prohibida la incineració...

EL SR. PRESIDENT:

Acabi, Sr. Pascual, per favor.

EL SR. PASCUAL I AMORÓS:

...Què feim? Què feim?

Tema de salut pública, i acab, Sr. President. Jo no som especialista en salut pública, jo som com el Sr. Sampol, un diputat; i aquest diputat s'ha de fiar de les informacions que té. Això ho ha dit el Sr. Sampol i jo ho reiter. I les informacions que tenim és que ni a la Comunitat Econòmica Europea ni a cap dels seus estats està prohibida la incineració. Les dioxines són dolentes, els furans són dolents, els metalls pesants a l'aire són dolents, també és dolent el diòxid de carboni i el monòxid de carboni i molts d'altres gasos i moltes altres coses; però sempre hi ha uns límits tolerables. Si això es produeix per davall d'aquests límits tolerables, que són el que els organismes ens han de dir, i aquí hem agafat els d'Alemanya, que són els més rigorosos, jo crec que no es pot dir que no si no es té alternativa. I el problema és que no tenim alternativa; si en tenguéssim nosaltres votaríem contra la incineradora, però no n'hi ha.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Pascual. Pel Grup Parlamentari SOCIALISTA el Sr. Antich i Oliver té la paraula.

EL SR. ANTICH I OLIVER:

Sr. President, senyores i senyors diputats. A l'any 1989 el Parlament va aprovar els criteris per a la redacció del Pla director sectorial per a la gestió dels residus sòlids urbans a les Illes. Els criteris perseguien dues coses fonamentals, en primer lloc acabar amb una situació realment insostenible per incontrolada, per manca de garanties de tota casta, per utilització de mitjans totalment anacrònics. Una situació que permet el funcionament de més de 40 abocadors incontrolats, abocadors on es dipositen fems fora parar esment a dioxines, a furans, a metans, a lixiviats, a proliferació de rates, a risc d'incendis i a males olors entre d'altres impactes mediambientals i ecològics que produeixen. Hem canviat el femer de cada casa per fer-ne un grapat de ben grossos que en molts de casos no reuneixen, o reuneixen molt més poques condicions que aquells.

Per altra banda els criteris volien marcar el camí per a una gestió adequada dels residus sòlids urbans, donant un especial tractament al reciclatge, i d'acord amb principis de màxima economia i eficàcia, i de mínim impacte ecològic i social. Per a l'illa de Mallorca es fixaren dues alternatives específiques de tractament, alternatives que totes dues contemplaven en primer lloc la incineració amb generació d'energia, i excloïen el compostatge o l'abocament. Una de les dues obria la possibilitat d'una planta de compost segons la demanda previsible.

Per tant, prioritat al reciclatge en general, i com a tractament específic per a Mallorca incineració amb generació d'energia. Els criteris varen ser aprovats per unanimitat de tots els grups parlamentaris. És més, varen ser redactats conjuntament per tots els grups parlamentaris, per la totalitat dels representants del poble de les Illes. L'esperit dels criteris ja era ben clar, s'ha de fomentar al màxim el reciclatge en general a totes les illes, però al mateix temps s'ha de fixar un tractament específic per a cada illa. Anem a reciclar tot el que puguem, però hem de preveure la gestió de la resta. Hem de reconèixer que el Pla director no donà al reciclatge el paper de prioritat, i més bé el va deixar com una recomanació. Nosaltres no estam d'acord amb això, i tampoc hi està el Consell Insular de Mallorca, que a proposta nostra té acordat sol·licitar del Govern que ampliï el Pla director i recondueixi aquest tema.

Pel mateix camí impulsàrem al Consell Insular que es creï una estructura supramunicipal per tal de fomentar i gestionar el reciclatge, i fugir per tant d'accions disperses, simbòliques, en un tema tan important. No hi ha cap dubte que els criteris estaven ja en sintonia amb les normatives europees més avançades, que prioritzen la reducció de fems, la reutilització i el reciclatge; mesures a què qualsevol societat avançada s'hi ha d'apuntar de cop, perquè signifiquen avantatges mediambientals, disminució d'utilització de recursos, i reducció d'efectes contaminants, mesures que qualsevol societat avançada sap que tenen uns límits que avui per avui no resolen per si soles la gestió integral de tots els fems.

Reduir fems és una tasca a llarg termini, fent canvis importants en el sistema socioeconòmic, fent canvis importants en els processos industrials. La reutilització pateix mals pareguts. Quant al reciclatge, l'objectiu ha de ser anar al màxim, però és un fet que països amb molta tradició, amb més experiència, amb legislació mediambiental molt avançada, amb tècniques sofisticades de transport i recollida selectiva, amb una conscienciació ciutadana molt forta, com per exemple Dinamarca, en el seu pla de residus es marca com a objectiu arribar a un 50% dels residus sòlids urbans; percentatge més que respectable, i del qual nosaltres estam molt enfora. I és que amb el reciclatge el problema no és només de doblers, no és només de crear productes nous, és també de comprar compradors, de trobar mercats, mercats no fluctuants, mercats estables.

Per tant és clar que en tenim per molt de temps d'haver de fer front a un percentatge de fems de rebuig, a un important percentatge de fems que no podem reciclar. Per complementar les mesures esmentades hi ha dos sistemes principals, els abocadors i la incineració amb recuperació d'energia. Quant als abocadors, el cinquè programa d'acció comunitària en medi ambient per a la gestió de residus sòlids urbans a l'any 1992 fixava com a objectius, de major a menor, els següents: prevenció, reducció i reutilització, reciclatge, i eliminació. I dins l'eliminació per aquest ordre: en primer lloc utilització com a combustible, incineració amb recuperació d'energia, en segon lloc incineració sense generar energia, i en darrer lloc abocadors controlats. Segons la Dra. Ensenyat, del Departament Ambiental de la Conselleria de Sanitat, en els abocadors, pels problemes que ocasionen, normalment se'ls situa als llocs més baixos del rànquing de prioritats d'eliminació de residus sòlids urbans. El Pla actual d'acció per a residus i reciclatge del Ministeri de Medi Ambient de Dinamarca diu textualment: "es concedeix l a prioritat inferior a l'eliminació en abocadors, perquè els recursos potencials no s'utilitzen, i perquè els abocadors són susceptibles de provocar contaminació".

Per tant en els països més avançats els abocadors estan poc valorats, i la tendència és anar substituint-los. I estan poc valorats principalment per difícil control dels gasos tòxics, per difícil control dels lixiviats i la possibilitats que aquests afectin recursos com l'aigua, perquè necessiten molt d'espai, i a més en condicions mediambientals i geològiques especials, perquè emeten gas metà, principal productor de l'efecte hivernacle, perquè és fàcil que es produeixin focus de combustió espontània a baixa temperatura que poden causar emis-

sions de dioxines i furans, i aquestes sí que fora cap tipus de control.

Per altra banda, com a sistema de tractament de residus sòlids urbans ens queda la incineració amb recuperació d'energia, sistema previst als criteris per a l'illa de Mallorca, però que avui és contestat pels grups ecologistes, i per un respectable nombre de gent del carrer; contestació que per la seva importància ens ha obligat als socialistes a obrir un important debat intern, un important replantejament per si havien sorgit novetats que obligassin a un canvi de la nostra postura inicial. Però una vegada analitzat, creim que la incineració amb recuperació d'energia continua sent el complement millor per eliminar tot allò que no es pot reciclar; malgrat sapiguem que segurament hagués estat més fàcil canviar de postura, malgrat entenguem i respectem la posició de tots aquells que han firmat la iniciativa popular, probablement sense l'obligació nostra d'estar ben informats, també molts l'haguéssim firmat. Si a un li plantegen que es vol posar en marxa una planta que produirà càncer és ben fàcil estampar una firma. Però nosaltres creim que aquest no és el plantejament, nosaltres creim que aquest avui per avui és el millor dels sistemes per eliminar tot allò que no podem reciclar, i creim que és el millor perquè les normatives més avançades després del reciclatge el valoren per damunt dels altres sistemes, perquè les plantes modernes i ben controlades tenen unes emissions tòxiques tan mínimes que és improbable que afectin la salut humana, emissions que van molt per baix en comparació amb altres sistemes de tractament i amb altres fonts de contaminació, com per exemple gasos d'escapament de vehicles, abocament de residus clorats, etcètera.

En el debat del Col·legi de Metges la Dra. Ensenyat deia que el Ministeri suec i la Direcció General de Medi Ambient alemanya coincideixen que les emissions de dioxines procedents de plantes incineradores no suposa un risc mesurable per a la salut humana. L'Organització Mundial de la Salut a un informe deia "la inhalació directa d'emissions procedents de plantes incineradores modernes i ben gestionades és improbable que contribueixin significativament a la presència de dioxines i furans a l'organisme humà". La *Royal Commission* de Gran Bretanya conclou que les emissions a l'atmosfera procedents de plantes incineradores que compleixin la normativa no suposen perill (...) ni risc de contaminació d'aliments.

Vull manifestar a més que en relació a aquest tema sanitari el Consell Insular a proposta nostra va acordar no fa molt exigir a l'empresa concessionària el límit d'emissions de dioxines i furans exigits per Alemanya, límits que són exactament el doble de restrictius que els que aplica la Comunitat Econòmica Europea. En aquest sentit el Col·legi de Metges de Balears també ha pres posició sobre el tema, i diu "a aquest respecte els estudis realitzats pareix que condueixen a considerar que la planta en construcció de Son Reus té en compte aquestes innovacions tecnològiques, i està en condicions de reduir l'emissió de dioxines per baix no dels actuals nivells màxims acceptats a occident, sinó dels futurs límits pendents d'aprovar per la Comunitat Econòmica Europea".

En relació al tema sanitari darrerament s'ha posat sobre la taula com argumentació un document sobre dioxines i furans de l'Agència de Medi Ambient nord-americana, document que en el principi diu ben clar que no és definitiu i que es fa circular precisament perquè es pugui esmenar. A pesar d'això s'ha de dir que recentment un representant del Col·legi de Metges, un de l'empresa concessionària i un del Consell Insular de Mallorca s'entrevistaren amb el director de l'Oficina de Salut i avaluació mediambiental de l'Agència nord-americana, i se'ls va informar que estan preocupats pel tema de les dioxines, encara que no s'ha demostrat una incidència d'aquests composts sobre l'augment del nombre de càncers; que després del reciclatge el millor sistema és la incineració amb recuperació d'energia; que l'augment d'incineradores disminuirà molt les emissions de dioxines, ja que es podran eliminar abocadors i les combustions espontànies d'aquests. Per una altra banda pareix també que després de tots aquests estudis i tota aquesta moguda a Nord-amèrica, finalment es fixarà com a límit pel tema de les dioxines el de 0,2 nanograms/metre cúbic, exactament el doble del que exigim en aquest moment a la planta de Son Reus.

La planta de Son Reus té l'obligació de comptar amb la tecnologia més moderna, de guardar els límits d'emissions de dioxines més restrictius, d'aplicar les normatives de la Comunitat Econòmica Europea. Hem proposat i s'ha acceptat pel Consell Insular que es creï una comissió de seguiment i control del funcionament de la planta, amb participació dels grups ecologistes, de tots aquells col·lectius interessats perquè hi hagi total transparència, total seguretat.

Només he d'afegir ja que aquesta planta permet a més transformar el fems en electricitat, retardant o ajudant a retardar la construcció d'altres fonts que per altra banda també estan amb forta contestació pública. Jo no sé si és un 6 o un 7, però per poc que sigui, crec que és important. I a més he de dir que és un sistema eficaç, que redueix els fems de forma considerable, el redueix en pes, però també el redueix en volum de forma considerable. Per altra banda, si fos tan dolenta la incineració, segurament a ciutats com Berlín, París, Copenhaguen, Brussel·les, Estocolm, aquestes plantes no estarien situades dins els seus nuclis urbans.

Per totes aquestes raons, i perquè és una obligació de les institucions posar fi tan ràpidament com sigui possible a la situació desastrosa actual, és pel que no donarem suport a la presa en consideració d'aquesta iniciativa; tot i tenint en compte que creim que gràcies al seu moviment s'ha contribuït de manera important perquè el reciclatge, de ser una simple recomanació passi a recobrar el paper que li havien atorgat els criteris aprovats pel Parlament. Moltes de gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Antich. Pel Grup Parlamentari PP-UM el Sr. Verger i Pocoví té la paraula.

EL SR VERGER I POCOVÍ:

Gràcies, Sr. President, senyores i senyors diputats. Ens trobam avui davant un tema important, que mereix una reflexió i una serietat que ens poques ocasions ens trobam; perquè avui hi ha un tema que, com ha dit ja el Sr. Pascual, fa molts d'anys que arrossega, és l'eliminació de residus sòlids urbans, els fems que feim les persones, i que no hi ha hagut manera fins ara de trobar una solució definitiva; i també amb dues postures enfrontades, uns que diuen que el reciclatge ho arregla tot, i uns altres que deim que la incineració i el reciclatge són complementaris, i que per consegüent aquesta és la millor solució per resoldre aquesta problemàtica.

I anem ja a analitzar aquesta proposició de llei i la seva exposició de motius, perquè crec que és substancial i important. Comença dient que "l'impacte de la incineració de residus per al medi ambient i la salut humana és inacceptable. Incinerar suposa emetre, dispersar per l'atmosfera gasos que contenen metalls pesants, plom, cadmi, mercuri, dioxines, furans, i ara energia nuclear". Bé, jo crec que és important tenir un poc d'idea de què parlam, i analitzar les estimacions, perquè el cavall de batalla contra la planta de tractament de Son Reus varen ser les dioxines i els furans, que és el que ha passat amb aquest tema a llocs on han estudiat amb serietat aquesta qüestió. A Suècia a l'any 84 s'estimava que les plantes incineradores de residus sòlids urbans produïen uns 250 grams a tot el seu territori, quan al 88 varen baixar a 10 grams. En el 92 l'estimació que jo tenc és de 2 grams per tot el territori. El trànsit en el 84 estava en 200 grams de dioxines, i en el 88 a 100. Els hospitalaris 30 grams de dioxines el 84, 10 grams el 88.

Per tant, crec que les tecnologies han duit a una reducció importantíssima de la producció de dioxines fetes per les incineradores de residus sòlids urbans, i avui per avui són altres les activitats humanes que també incideixen fortament, fins i tot molt més que les incineradores, en la producció de dioxines; i si això és cert -que ho és- doncs lògicament hauríem d'entendre com inacceptable no les incineradores, sinó les incineradores, el trànsit, els hospitals, les papereries, etcètera. I això que a Suècia s'incinera de l'ordre del 50%, curiosament; a Suècia el 50%, a Suïssa el 80%, al Japó el 70%, a Holanda i França de l'ordre del 40%. Com més avançat és el país, més incineració es fa.

El que s'ha de fer, perquè realment torn repetir si això fos inacceptable, inacceptable seria el nostre model de vida, i si la preocupació pels seus fills, que també és pels nostres, no es preocupi, també ens preocupam pels nostres, és així, vostè hauria de demanar que canviàssim de model de societat.

Passam al punt b, incineració no de mina als residus sòlids, ja que una bona part, entre el 20 i el 40% persisteixen en forma d'escòries i cendres tòxiques. Ja hi tornam a ser, Perquè no es diu totalment la veritat; si xerram amb pes sí que podem dir que les cendres inertitzades poder ser el 9 i busques per cent, i que les escòries inertes del 27, 26, 28%, amb una possibilitat clara d'emprar-les. Però si parlam de volum, que és l'important, perquè un dels problemes dels fems no és el pes sinó el volum, ens trobam que les cendres inertitzades, comparades -perquè les hem de comparar amb qualque cosa- amb el volum final en relació a un abocador controlat segons normativa de la Comunitat Econòmica Europea, les cendres representarien un 4, un 5%, i les escòries un 15%, que si les usam, si som hàbils com altres països ja han començat a usar les escòries en el lloc d'altres àrids, ens trobaríem que hauríem d'eliminar als abocadors un 5%. I si comparam aquest volum amb el volum inicial de les bosses dels fems que es produeixen a les nostres cases, el volum de les cendres seria de l'ordre de l'1%.

Però és que a més té una altra part, i ha estat també un camp de batalla curiós, Son Nuviet, que les cendres són perilloses. Miri, les cendres cimentades no tenen cap perill, les cendres cimentades el que fan és transformar en silicats i hidròxid el que són metalls pesants i que serien perillosos, i estan així a la natura. Escolti que els silicats de no sé què, de mercuri, i tal, fa molts d'anys que són a la natura i no produeixen cap problema sanitari. I això aposta és que és un bon sistema, i aquí ho diu, això; fins i tot ho diu l'Organització Mundial de la Salut, diu "*La naturaleza físico química de las cenizas hacen de este material un medio ideal para procesos de cementación y encapsulado*". I els tècnics de l'EPA, que ara comentam tant, de l'Agència de Medi Ambient Americana, diuen que la cimentació és el mètode més segur i adequat per tractar les cendres a un abocador.

I una anècdota: Quan vàrem visitar les incineradores de Nova York, Washington, Orlando i Miami una sèrie de diputats i tècnics del Consell Insular de Mallorca, va resultar que quan demanàrem què feien amb les cendres, deien "No ho sé, miri, les mesclam amb les escòries i les tiram allà on sigui"; i ara, afortunadament l'EPA diu "alerta, no ho feim bé; convé cimentar", quelcom que la nostra proposta, o la proposta de Tirme ja du concret, perquè és un tema que entenem que és més segur, això que se cimenti, que fer el que fan fins i tot plantes a Europa, que encara no ho fan.

Tercer punt de l'exposició de motius: Incinerar suposa destruir materials encara aprofitables, accentuant d'aquesta forma l'esgotament, etcètera. I estam xerrant de reducció, reutilització, reciclatge i recollida selectiva, hem dit que tots estam d'acord amb això. I jo vull reconèixer que és un tema que per ventura ha sortit i ha estat potenciat per l'actuació d'aquests grups que han portat aquí aquesta proposició de llei. Ho vull reconèi-

xer, no se'm cauen els anells per això -no en duc, però és igual-, és cert i segur que això ha estat positiu, però el que passa és que hem de ser realistes, perquè a mesura que puja el nivell de vida dels països produïm més fems, els Estats Units i Suïssa de l'ordre de 2,5 a 3 quilos per habitant i dia; a Alemanya 1,5-2, a França 1,2-1,5; a Espanya 0,8-1; a Balears 1-1,4, estam dins la mitja europea. I això és així, no ens ho inventam, som les persones que ho feim. Bona cosa serà que posem en marxa la reducció en origen, la reutilització, el reciclatge, no sé quantes coses més, perquè no arribem a aquests 2,5-3 quilos que ja fan països com Estats Units o Suïssa, perquè no n'hauríem de fer una llavors, d'incineradora, n'hauríem de fer tres. Per consegüent estam d'acord amb totes aquestes mesures.

Per cert, en aquesta exposició de motius es parla que seguint així les directrius 91 156 de la Comunitat Econòmica Europea, és que aquesta directriu jo crec que és important, perquè xerra efectivament que els països potenciaran la reutilització, la reducció, no sé quantes coses més, però també xerra de l'ús dels fems com a material per produir energia. I després es comenta aquí si hem fet un reciclatge cosmètic. Escolti, és un poc sèrio, això que ens diguin que feim un reciclatge cosmètic. Les dades que tenc del mes de setembre, que el Consell Insular de Mallorca conjuntament amb els ajuntaments, amb la fundació Deixalles, o amb el Govern balear, amb l'Administració central hem posat en marxa, resulta que hem recollit just el mes de setembre en paper i cartró a la part forana 352.000 quilos, i de vidre 256.000 quilos. Això ho multipliquin per dos, que pot ser el que passaria a Palma, i al cap de l'any ja tendríem que després de sis o set mesos d'haver posat en marxa la recollida selectiva, ens trobaríem que podem recollir de 7 a 10 milions de quilos de paper, i això que no hem fet més que començar. I també serem com els altres, mentre es pugui reciclar, aquí serem, i aportarem les ajudes necessàries.

Però, per cert, Sr. Sampol, vostè ha dit que els 1.800 milions de pessetes serà l'aportació que fa el Govern, i és cert. Però si aportam -perquè no n'hem aportat 60, si vol li mostraré els números- de l'ordre de 300 milions entre l'aportació del Consell i altres administracions, s'han fet per reciclatge des del mes d'abril a ara, si aportam aquests 300 milions durant 20 anys seran 6.000 milions de pessetes que aportarem al reciclatge. Per consegüent els números els hem de fer bé. I una altra cosa referent als números. Miri, l'increment del cost aportat per Tirme, dels 5.000 milions que duia el Pla, a devers 10.000 que serà d'inversió, això no ha repercutit pràcticament en tarifes, i això també ho ha de dir.

Per consegüent no ens xerrin que tenim un reciclatge cosmètic, perquè no és cert; i hem de procurar reciclar tot el que podem. El que no hem de fer és el que fan certs països europeus com Alemanya, que per aconseguir uns objectius d'un 20 o un 30%, no fan reciclatge, fan recollida selectiva i després trien. I d'aquesta part triada una part se'n va a reciclatge, però una part molt important ens l'enroscaven als espanyols, als búlgars o als polonesos, a veure si en la menjàvem. I aquí s'ha de reciclar allò que realment la indústria i el comerç pot reciclar. I el que no es pugui reciclar, perquè després ho hem d'enviar als moros o a Son Reus, crec que ho hem de deixar tal com està, perquè això és car.

I miri, vostès diuen que la incineració és incompatible amb el reciclatge. Doncs miri quina cosa més curiosa, en els països en què s'incinera més és en els països que se recicla més. Hi ha un article també aquí -jo també en tenc, d'articles, no en tenen just vostès- d'Estats Units; Jonathan (...) fa un estudi allà on diu que de 66 comunitats, de les quals 51 tenen incineradores amb producció d'energia, 2 estan en construcció, i les altres ho implanten, són les comunitats americanes on es recicla més. Per consegüent, i a Europa, torn repetir, a on és que es recicla?, a Grècia?, a Portugal?, a Extremadura? Aquí començam a reciclar. I miri, una altra dada curiosa, és una dada del GOB, de l'any 91, es diu "Col.lectiu Recerca", no sé quina importància té dins el GOB, però fa un estudi molt interessant, i fa unes recomanacions molt interessants sobre el reciclatge, sobre el paper. Però diu: "maneres d'aprofitar paper. Usau paper per les dues cares, escriure per les dues cares, fer fotocòpies per les dues cares. Si no és possible, usau l'altre com a quadern de notes, per fer pasta de paper, cremant el paper per tal d'obtenir calefacció, aigua calenta, electricitat. Si cremam el paper sense recuperar energia simplement el destruïm, no reciclam res". Això és del GOB.

Senyors i senyores, els puc assegurar que jo estic ben d'acord amb el que diu l'article 2 d'aquesta proposició de llei. I ho complirem, i ho farem, i ho durem endavant. I anem a l'article 1, perquè com s'ha dit, o anam als abocadors, i ni a Dinamarca els volen; el compostatge crec que no és la solució, reciclar un 20 o un 30% és un objectiu, i incinerar un 70 o un 80% és el remei que no ens queda més que fer. I apareixen tot d'una tres o quatre monstres, tres o quatre preguntes que no podem, ens impedeixen en teoria incinerar. "Aquesta planta no estaria en ús a Europa. L'EPA no sé què ha dit, i els efectes sobre la salut". Miri, a Europa en aquests moments es construeixen moltes instal·lacions amb la mateixa tecnologia que avui s'emprarà a la planta de Son Reus. El forn caldera és un punt fonamental, i en aquests moments es construeixen més de 14 o 15 d'aquestes plantes. Depuració de gasos, la casa ABB, aquesta multinacional rabiosa sueca que impedeix tot progrés cap a l'ecologia, construeix a Europa cinc plantes d'aquest mateix sistema; i d'instal·lacions i control, se'n construeixen per (...) tres a Europa, a Holanda també.

Per consegüent no cal preocupar-se, i a sobre, com així s'ha fet, l'empresa concessionària ha contractat ja amb ABB que hi haurà instal·lació de carbó actiu per garantir els 0,1 nanogram, que és el 50% o la meitat del que recomanarà l'EPA a les seves plantes incineradores als Estats Units, jo crec que anam per bon camí. Són molts els comentaris que hauríem de fer sobre el tema

de la salut, perquè crec que aquest és fonamental. El Sr. Antich ha fet un comentari del Col·legi de Metges que jo no repetiré, però aquest és bàsic, és la representació de tots els metges de les Balears: Col·legi Oficial de Metges de Balears, no de 100 o de 200. No ho llegiré perquè ja ho ha llegit, però després li podria fer comentaris del Col.legi Mèdic Alemany, o del Col.legi Farmacèutic. Més d'una vegada he sentit que allà on hi ha una planta els al·lots no convé que mamin de ses mares, perquè la llet materna pot produir no sé quantes coses. Doncs miri, la Comissió Assessora sobre toxicologia de la Societat Alemanya (...) i Toxicologia, diu a les seves conclusions sobre aquest tema que no hi ha fins ara cap indicació que la llet materna, la qual en les concentracions trobades actualment que està infectada amb dioxines, tengui cap repercussió sobre la salut de l'al·lot. Li puc donar les fotocòpies, perquè crec que és important. I n'hi tants i tants, de comentaris a fer, que jo crec seriosament que no val la pena dir res més d'aquest tema; com podria ser, per què no?, l'Oficina Federal de Medi Ambient de Berlín, que aquest sí que s'ho han estudiat bé.

Miri, jo també crec que és d'agrair la preocupació de qualsevol col·lectiu sobre els temes de medi ambient. Ens ha ajudat, ha estat positiu, no ha estat negatiu, crec que tots hem posat en marxa una sèrie de mesures que per ventura no haguéssem posat. Però també és de rebutjar que s'adoptin postures que no es poden entendre massa. Varen començar veien els detractors de la planta un video que no tenia res a veure amb el que anàvem a fer, i deien a la gent "això és el que vos volen fer". Mentida. Sents qualcú, perquè m'ho han dit a mi, que es pot reciclar el cent per cent. Em diguin a on. Jo crec que no som ni més vius ni més beneits que els europeus; som iguals; i si a Dinamarca, objectiu 2005, intenten arribar al 40 o 50% de reciclatge, i 60 i 40 d'incineració, nosaltres anem a intentar fer el mateix. Però no em venguin amb cançons que podem anar més enllà del que fan els altres. No ens duguin...

EL SR. PRESIDENT:

Acabi, Sr. Verger, per favor.

EL SR. VERGER I POCOVÍ:

Sí, Sr. President

... no ens duguin metges com el Sr. (...), molt amic seu, però que miri, preocupat per la salut dels alemanys que havien de venir a Mallorca, se'n van als *tour operators* i els diuen "quan arribin a Mallorca es trobaran un nigul amb dioxines i furans, les agafarà pel coll i els matarà tots". Tant de bo que aquesta gent és seriosa, i el Sr. (...), que és l'encarregat de medi ambient, cap de secció de la Tui li contesta, li diu tota una sèrie de matisacions, li diu *que sus reproches sobre la incineración de basuras se concentra en la problemática de las dioxinas no resulta justificable. La creación de miedos no contribuye a la formación de unos conocimientos objetivos sobre los problemas de la incineración de basuras.* Li llegiria més coses, però el llumet vermell ja està en marxa, però aquesta altra també és important: "*La expectativa de que los tour operadores pueden dar una respuesta inmediata a la complejidad de las cuestiones ecológicas no debería servir para provocar efectos sensacionalistas y obtener titulares* ".

Mirin, jo crec, senyores i senyors diputats, que el que hem de fer és continuar amb allò que vàrem aprovar aquí, el Pla Director de residus sòlids urbans, el qual a l'illa de Mallorca té unes determinades prescripcions i les complim, sí potenciar el reciclatge i la recollida selectiva, fins al punt que es pugui reciclar, sí al control de la planta de Son Reus, i si les administracions públiques són tan dolentes, són tan horroroses, doncs ho faran a part d'aquells que no en sabem, aquells moviments ciutadans organitzats, ecologistes o no ecologistes, que puguin també controlar, que en saben més que nosaltres, pel que es veu, i així estarem segurs que el control que es farà serà segur.

Per tant, arribat a aquest punt, crec que està prou justificat que el que s'ha començat, s'ha començat bé, que seria un error tornar enrere, que seria una equivocació pensar que amb el segon article podem arreglar tota la problemàtica del fems, i simplement pensar que faríem un mal favor als mallorquins si donàvem suport a aquesta proposició de llei que prohibeix la incineració de residus sòlids. Moltes gràcies, Sr. President.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Verger. Pel torn de rèplica té la paraula el Sr. Sampol i Mas.

EL SR. SAMPOL I MAS:

Gràcies, Sr. President, senyores i senyors diputats. Jo voldria començar amb una pregunta als quatre portaveus que m'han precedit: La incineradora ara és la panacea que acabarà amb les dotzenes i dotzenes d'abocadors incontrolats. I quina garantia en tenen, d'això? I per quines cinc-centes la instal·lació d'una incineradora acabarà amb els abocadors incontrolats? Si du els residus, si dur els fems a la incineradora és set o vuit o deu vegades més car que dur els fems a un abocador incontrolat, quines garanties tenim que les empreses que fan la recollida no ho duran a un abocador incontrolat? O serà que a partir d'ara les administracions extremaran la vigilància, el control, i interposaran sancions, vigilància control i sancions que fins al dia d'avui no ha interessat posar?

Això és demagògia? Les dotzenes d'abocadors incontrolats, de qui són responsabilitat? Qui ha estat l'autoritat en aquesta terra des de fa quinze anys? Qui ho ha tolerat? Quantes inspeccions, la Conselleria d'Indústria, el Consell Insular? Ara em diran que és responsabilitat del ajuntaments; si precisament feim una actuació d'un pla de residus sòlids, és perquè se necessita una autori-

tat supramunicipal per coordinar tot això. El Govern balear què ha fet tots aquests anys per controlar els abocadors incontrolats? I ara per art i màgia que s'aixeca una xemeneia, i que l'amortització d'aquesta xemeneia i el compliment dels 30 i busques de mils de milions d'ingressos que hi ha d'haver aquests 25 anys depèn del fet que s'hi duguin tots els residus, ara començaran les mesures de control i sanció. És una reflexió que deix a tots els grups.

El Sr. Pascual ha fet una referència a l'estudi d'Adaro que parlava d'abocadors i també parlava de plantes de compost. Sr. Pascual, i li dic perquè en som testimoni, en el meu poble es va proposar, molt a prop del meu poble, la ubicació d'una planta de compostatge. La majoria municipal, que aleshores hi havia un batle del PSM, hi estava d'acord, i qui va fer una campanya en contra va ser la UCD, que aleshores estava a l'oposició a l'ajuntament; una campanya tan forta de carrer que va obligar a haver de reconsiderar la postura. Però no eren precisament els grups més conscients, més ecologistes qui varen fer oposició a aquell estudi d'Adaro.

Un altre tema coincident entre tots els grups: Ara farem recollida selectiva, ara farem reciclatge, el Sr. Pascual brinda el seu suport incondicional. Sr. Pascual, manco suport i més pessetes, perquè la Comissió assessora de reciclatge, que evidentment presidesc després dels darrers acords que hi va haver al Consell Insular de Mallorca, no té cap funció executiva ni té cap pressupost; i al Consell Insular de Mallorca, 60 milionets enguany, per cert 3 i busques dels quals es destinaren a fer campanya a favor de la incineradora la setmana que estava convocada una manifestació. Això són els nous conversos; ara tothom està convertit al reciclatge, a la recollida selectiva, per fer-se fotos a la inauguració de dos contenidors, serà, perquè a aquest nivell hem arribat: Tres autoritats es fotografien devora dos contenidors, inaugurant un punt verd de dos contenidors. És que és grossa la qüestió, perquè després vénen aquí, a frivolitzar, amb comentaris d'algun grupet. Em sembla que el GOB és més seriós del que vostè ha volgut fer veure, Sr. President.

Oposició a les plantes incineradores. També tenc moltíssimes autoritats. Evidentment, jo tenc ara cinc minuts per replicar quatre portaveus, i li podria llegir, el Sr. Forcades, que estimava una barbaritat el pla de residus sòlids. Hi ha una conferència que va pronunciar el Sr. Cadenas, "con GESA las tarifas de EMAYA subirán un 400%", i deia que la incineració és l'alternativa més cara, i que l'adjudicació per 10.000 milions era objecte d'impugnació. Hi ha aquesta carta de la regidora del medi ambient de Madrid, del Partit Popular, que diu que està totalment d'acord amb les idees del perill que representa la incineració de fems. El seu objectiu és reciclar, per l'any que ve, el 50% de residus, i ha posat en marxa una planta de reciclatge per 1.200 tones dia -regidora del PP de Madrid. I tants d'altres retalls que els podria mostrar.

Sembla que el tema del compost, al qual també ha fet referència el Sr. Pascual i, de passada, el Sr. Verger, és un tema que té molt mala premsa. Aleshores, ja el Sr. Verger havia visitat plantes de compost, i estava tant mal fet que els pagesos no ho volgueren. Efectivament. I si la incineradora no es fes amb aquests recursos tècnics, humans, econòmics, la voldrien també, vostès, a la incineradora? O si feien un compost de qualitat no el voldrien els pagesos. Miri, jo he fet un petit càlcul addicional, sobre què ens costaria el compost, regalar 100.000 tones de compost a l'any als pagesos, ens costaria 150 milions de pessetes. La Conselleria d'Agricultura té 4.000 milions de pressupost, i, amb això, aconseguiríem que no es contaminessin tant els nostres aqüífers.

EL SR. PRESIDENT:

Acabi, Sr. Sampol.

EL SR. SAMPOL I MAS:

Gràcies, Sr. President. Acabaré. Si els pagesos no volen el compost, agafar 50.000 tones de compost, tenir el personal suficient, tenir els camions necessaris, tenir les plantes que han de carregar i han d'escampar compost, dur-lo a les zones degradades de la serra, on s'ha cremat i hi ha hagut una erosió, i escampar-lo. Amb 300 pessetes per tona es podria fer això.

Per tant, aquí, el que hi ha, també, és una manca de voluntat. Sr. Verger...

EL SR. PRESIDENT:

Sr. Sampol, acabi, per favor.

EL SR. SAMPOL I MAS:

Sí, cinc segons, és l'acomiadament ja. Sr. Verger, per a vostè pot ser que els *tour operators* alemanys siguin una gran autoritat, però fa deu anys els *tour operators* alemanys eren qui promocionaven que aquí féssim més hotels, sense mirar molt prim on els fèiem. Avui en dia, els *tour operators* alemanys ens demanen que mirem molt prim amb el medi ambient. Tal vegada d'aquí a deu anys els tour operators alemanys ens demanin que canviem de política de tractament de residus. Moltes gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Sampol. Intervencions en contrarèplica. Sí, Sr. Peralta, té la paraula.

EL SR. PERALTA I APARICIO:

Sí, gràcies, Sr. President. Molt breument, simplement per manifestar que aquí s'han donat ara mateix unes xifres de 150 milions per dur el compost als pagesos. Jo puc assegurar que els estudis que tenim fets a Menorca, on la proporció i tot és molt més petit que

aquí, evidentment, aquest cost no surt, o sigui, que no puc estar d'acord amb això.

Referent al compost, jo només vull afegir una cosa, perquè aquí sembla que és l'alternativa a la incineració, i ja s'ha demostrat que no ho és, perquè la tendència, cada vegada més, és a eliminar les plantes de compost de tots els països que les havien començat a construir o que les havien construït, i cada vegada més la tendència és una altra, i agradi o no, la tendència majoritària dels països desenvolupats, en aquests moments, és la incineració, com ja s'ha dit aquí d'una forma exhaustiva. Jo, l'únic que vull dir és que, als Estats Units, on és cert que s'han construït moltes plantes de compost, la majoria d'aquest compost, de bona qualitat, pels problemes que ha generat, i que als pagesos, el compost, no els acaba d'anar, perquè el compost ben fet surt molt car i, evidentment, si la solució és subvencionar-lo per escampar-lo arreu, bé, jo crec que aquí no estam al nivell dels Estats Units per escampar arreu el compost. L'únic que puc dir és que als Estats Units molt del compost que es fabrica i que no té sortida al camp, s'empra per una cosa que no sé si els agradarà molt, però el compost s'empra per fer camps de golf. Moltes gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Peralta. El Sr. Pascual té la paraula.

EL SR. PASCUAL I AMORÓS:

Gràcies, Sr. President, Sres. i Srs. Diputats. El Sr. Sampol ens demanava quina garantia tendríem que, amb la posada en marxa de la incineradora, s'acabassin els abocadors incontrolats. Està clar que, a un ajuntament, si no té cap alternativa, és lògic -i no dic que sigui correcte, no és correcte, però és lògic- que toleri els abocadors incontrolats, on ell mateix hi duu els fems. Si avui s'aprova aquesta proposició de llei, quina garantia tenim que això s'aturi? Això és la pregunta. Amb la incineració, què es podrà fer? Es comença una nova etapa, a la qual hi ha una alternativa per dur els fems, a la incineradora. Llavors, evidentment, es pot actuar amb tota contundència amb un ajuntament que no li vulgui dur i que faci el seu abocador sanitàriament controlat, i si és incontrolat hi ha una alternativa i, per tant, se'l pot obligar.

Respecte del compost, jo crec que valdria la pena que es fes un estudi, perquè m'agradaria que hi hagués un convenciment generalitzat d'on es pot arribar amb el compost. Jo estic convençut, he vist plantes de compost -no és que en sàpiga molt, però sí un poc- i el compost no és cap solució. Si el compost que es fa a les plantes depuradores té problemes per sortir, i això és una cosa molt petita, si nosaltres ara feim una altra planta de compost, com l'hauríem de fer raonablement? Fer una planta petitona, tenir un producte de qualitat, oferir-lo i donar-li sortida al mercat, encara que sigui regalat, i veurem que surt, no surten aquestes 1.000 pessetes, i aquests 150 milions que ha dit el Sr. Sampol crec que no resistirien un crítica mitjanament estudiada.

Finalment, i tornant a la primera pregunta: quina alternativa tenim, avui, si s'aprovàs aquesta proposició de llei, que aquests 50 abocadors incontrolats s'aturarien? Es poden posar portes en el camp, si no s'han aturat fins ara és, precisament, perquè no es poden posar portes al camp. Els fems s'han d'eliminar i, tal vegada, un altre govern molt poderós ho pot fer, però si va costar nou anys, i aquest Parlament va procurar aprovar un pla director per unanimitat, perquè no hi hagués escletxes, això s'ha d'acabar. I jo vull recordar que aquest pla director, en el seu número 14, diu "tipus de tractament", que és, després de reciclatge, després de la recollida selectiva, la resta incineració, generació d'energia o un altre sistema exclòs el compost i l'abocament. El compost perquè no és cap solució alternativa, i l'abocament perquè és una solució pitjor, en el cas de l'illa de Mallorca.En cas de comunitats petites, pot anar millor. Per tant, reiterar que el nostre vot serà contrari a aquesta proposició de llei.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Pascual. Sr. Antich, té el seu torn de contrarèplica.

EL SR. ANTICH I OLIVER:

Gràcies, Sr. President. Sres. i Srs. Diputats. Miri, Sr. Sampol, jo no respondré a la pregunta que ha fet. Jo crec que qui ha de respondre és qui comanda, si el que comanda farà complir la llei i jo crec que, en aquest cas, la Conselleria de Sanitat és la que ha de fer complir les lleis i és a ell a qui se li ha de demanar si fa comptes fer complir les lleis que hi ha en aquesta matèria. Simplement.

També voldria parlar un poc del tema del compost, ja que tothom n'ha parlat i jo no he tengut ocasió de parlar-ne. Hem d'anar alerta amb el compost perquè no només són temes econòmics, ningú no ha parlat d'incineració parlant de temes de salut, i donam molta importància al tema de la salut.

En el debat que es va produir al Col·legi de metges, la representant de la Conselleria de Sanitat del Govern Balear, parlant del tema del compost, deia: "les substàncies xeno-biòtiques s'espargeixen pel medi ambient, principalment els metalls pesats. La qualitat del producte és molt variable, el nivell de dioxines trobats són de l'ordre del 0,8 a 35,7 nanograms/quilo". Hem d'anar alerta, perquè quan parlam de segons quins tipus de sistemes de tractaments, deim les dioxines, i quan parlam d'uns altres no ens en recordam.

Quant al tema de reciclatge, també vull dir que el nostre grup, quan es va estudiar tot el tema del pla de reindustrialització, record que vàrem ser l'únic grup que va presentar una esmena per tal que es posassin 250 milions de pessetes per fomentar les empreses de reci-

clatge. Jo crec que quant al reciclatge també he dit que nosaltres, darrerament, hem demanat al Consell Insular, i el Consell Insular ho ha aprovat, instar el Govern per modificar el pla director, per tal de reconduir la situació així com ha quedat dins el pla director tot el tema de reciclatge que, com es suposa, no respon, de cap de les maneres, al que, en el seu moment, deien els criteris.

Per altra banda, també hem demanat al Consell Insular que també es recondueixi aquest tema dins el pla director, per tal que es pugui crear una estructura supramunicipal, per aconseguir una vertadera gestió, una vertadera planificació en el tema de reciclatge, que es realitzi una gestió integral, i que no es facin simples actuacions simbòliques.

En definitiva, nosaltres pensam -i no nosaltres, països tan avançats en qüestions medi ambientals i de gestió de residus sòlids, com Alemanya, Dinamarca, els Estats Units, i d'altres- que la incineració i recuperació d'energia és, sense cap dubte, en aquest moment, el sistema de tractament que, en relació als altres, ja siguin abocador, ja siguin composts, dóna més garantia i, sense cap dubte, és més eficaç. Moltes gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Antich. Sr. Verger, el seu torn de contrarèplica.

EL SR. VERGER I POCOVÍ:

Gràcies, Sr. President. Sres. i Srs. Diputats. La pregunta que ha fet és tan bona de contestar com beneita. Clar que s'haurà de complir el pla director, clar que haurem de tancar els abocadors, i això no té cap volta de full, però, el que passa, com deia el Sr. Pascual, en aquests moments, no és lògic que ho féssim, ni tampoc no seria lògic que exigíssim al 100% la normativa europea sobre abocadors, perquè una tona de fems per ventura costaria trenta o quaranta mil pessetes als ciutadans, perquè, precisament, tenim un any o un any i mig de vida dels abocadors. I avui en dia, per la informació de tots els senyors d'aquí, s'ha de saber que la nova normativa europea en abocadors serà més restrictiva que la normativa en incineradores.

Però miri, vostè ha tret el cas de Montuïri, però el batle era seu, vostès tenien majoria. Ho haguessin fet, no varen gosar, es varen esglaiar. Clar que sí. Miri, el que jo vaig veure de compost no ho vull ni per a Montuïri ni per a cap altre poble de Mallorca ni de les Balears. Era impresentable. Així de clar. I, en conseqüència, sí que vaig fer tot el possible perquè no es fes una planta de compost en el meu poble ni a cap poble de Mallorca. I d'aquell dia, em pensaré molt si val la pena fer una planta de compost. Això no vol dir que no se n'hagi de fer. Tenim el fang de les depuradores, tenim prou residus dels boscos que permeten fer compost, com ho fan a Europa. A Europa molt de compost es fa de residus dels boscos i de certa matèria orgànica dels grans supermercats, d'aquí fan el compost, però normalment no es sol fer d'alló que vostè diu. Per què a Dinamarca, dins la seva extensions, no n'hi ha gens, de compost? Amb les previsions que tenen, per a l'eliminació de residus sòlids urbans, zero de compost. Si vostè duu una proposta, que a tres-centes pessetes per tona podem omplir la Tramuntana de compost bo, li puc assegurar que tant el Govern com el Consell l'estudiarem seriosament, però vostè se n'ha de fer responsable.

Miri, la fotografia, sí. Vaig sortir a la fotografia, però els seus batles també hi vénen. Fins i tot ens conviden a coca, li agraïm, li puc assegurar que li agraïm, no ens sap cap greu, no per la coca, sinó perquè crec que feim una cosa important. Creim que en la presència en els punts verds d'aquests dos contenidors que vostè diu que, per cert, són més d'una dotzena, contribuïm a mentalitzar la gent que vagi a aquells punts verds a dur tot el que li sobra i que podem reciclar. Aquests és l'objectiu. Per la fotografia, jo cada dia hi surt, a les fotografies. Vostè també. Però jo no la necessit, a un punt verd. Creim que és un altre, l'objectiu. L'objectiu és aconseguir que, precisament, encara que vostè no ho cregui, ens puguem posar a l'altura d'aquests països europeus, reciclar aquests 20 o aquest 30% que serà reciclable, i la resta l'eliminem de la millor manera possible, que és el que diu el pla director. Moltes gràcies, Sr. President.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Verger.

(Remor de veus)

Prec silenci als diputats, per favor. Acabat el debat, passarem a la votació i, en conseqüència, aquesta presidència demana si la Cambra pren o no en consideració la proposició de llei de la qual es tracta.

Senyores i senyors diputats que voten a favor, es volen posar drets, per favor? Gràcies, poden seure.

Senyores i senyors diputats que voten en contra, es volen posar drets, per favor? Gràcies, poden seure.

Senyores i senyors diputats que s'abstenen?

Cinc vots a favor, cinquanta-tres en contra, una abstenció. En conseqüència no es pren en consideració la proposició de llei de la iniciativa legislativa popular número 1273/94, relativa a la prohibició de la incineració de residus.

III.1) Moció RGE núm. 3516/94, presentada pel Grup Parlamentari SOCIALISTA, relativa a política ferroviària del Govern de la Comunitat, derivada del debat de la Interpel·lació RGE núm. 2891/94.

Passam al tercer punt de l'ordre del dia, que correspon a mocions, i veurem, en primer lloc, la moció 3516,

presentada pel Grup Parlamentari Socialista, relativa a política ferroviària del Govern de la Comunitat. Té la paraula, en nom del grup proposant, el diputat Sr. Rus.

(Remor de veus)

Prec silenci als diputats, per favor. Té la paraula, Sr. Rus.

EL SR. RUS I JAUME:

Gràcies, Sr. President. Sres. i Srs. Diputats. Com a conseqüència de la interpel·lació que es va presentar en aquest Parlament sobre la política ferroviària i, per ventura, com a continuació de la compareixença del Sr. Conseller a la comissió, jo voldria, Sr. Conseller, que no em respongués com ha respost abans, que no s'enfandi, jo no usaré el terme que vostè ha usat, però, senzillament perquè crec que és poc parlamentari, per ventura, és sincer, però crec que no és adient en aquesta Cambra. Com a continuació, deia, de la compareixença d'avui matí, i de la interpel·lació que va presentar el nostre grup, aquesta moció, composta de sis punts, que crec que vostè ha tengut en les seves mans, ve a significar tota una sèrie de conclusions necessàries perquè les facin pensar respecte del que hem de decidir sobre què és el nostre tren, perquè ara només en tenim un, Palma-Inca, però el que hauria de ser, en el futur, la política ferroviària de les Balears.

El primer punt -em permetrà, Sr. President, que la llegeixi, perquè no l'he donada a llegir abans- diu: "el Parlament de les Illes Balears insta el Govern de la Comunitat Autònoma a realitzar amb urgència un pla d'actuació ferroviària amb previsions a mig i llarg termini que, a més d'incloure les millores a executar en la línia actual Palma-Inca, inclogui les possibilitats d'un tren tramvia dins el continuu urbà Palma-Marratxí, doni resposta a la possible extensió dels serveis ferroviaris, més enllà d'Inca, i a les noves relacions Palma-Universitat i Palma-aeroport". Queda clar que en aquest primer punt de la moció exposam que es faci un pla d'actuació ferroviària amb previsions a mig i llarg termini. No obviam, evidentment, les que, per la memòria que la societat de ferrocarrils de Mallorca ja ho han exposat -tots coneixem la intenció d'executar una inversió aproximadament de 2.000 milions de pessetes- i, repetesc, segons la memòria que vostè ha exposat, contempla tota una sèrie d'inversions que nosaltres, des de el nostre punt de vista, consideram que no contempla una actuació de futur i deixa hipotecada una política que no seria la més adient perquè el ferrocarril es desenvolupàs.

Nosaltres creim que s'hauria de tenir una prudència, que s'haurien d'escoltar veus autoritzades, documents que, fins i tot, ha pagat la pròpia Conselleria -supòs que autoritzada pel President de la Comunitat, el Sr. Cañellas-, i, aquí on diuen que aquestes decisions s'han de prendre, i han d'anar precedides, necessàriament, d'una seriosa reflexió -repetesc, són paraules que diu el document de la Conselleria- i de l'elaboració d'un pla integral de transports... -a vostè li sona això del pla integral de transports?. Ja li vàrem demanar. Sí, ja sé que, a vostè, els estudis que han fet altres consellers-, però la veritat és que jo crec que és molt seriós que quan el Govern gasta uns diners públics en uns estudis, i després no els fa cas, crec que és (...) que no hauria de succeir. Crec que, almanco, el que és bo d'aquests estudis s'hauria de contemplar. Repetesc, ...sigui una seriosa reflexió i l'elaboració d'un pla integral de transports que contempli la coordinació dels diferents modes de transports, inclòs, evidentment, el ferroviari. Per tant, nosaltres entenem, Sr. Conseller, que el primer punt l'hauria de votar el seu grup, perquè pens que si es té en compte pot condicionar molt la política de futur per bé, i si no se'l té en compte, crec que la tendríem deixada una mica manca d'actuació.

Respecte del punt dos, on deim que "el Parlament de les Illes Balears considera que qualsevol allunyament de l'estació de Palma de la seva centralitat actual a la Plaça d'Espanya serà un mal irreversible pel futur del tren, i insta el Govern de la Comunitat a adoptar l'alternativa que faci compatible el traçat ferroviari i l'Estació de Ferrocarril amb el Parc de les Estacions", és perquè crec que a la interpel·lació ja li vàrem recordar que dues ciutats d'Espanya, concretament crec recordar que eren Igualada i Alacant, havien pres aquesta mesura d'allunyar l'arribada del tren del centre de la ciutat, l'havien treta a la part forana, i la manca d'usuaris es va notar, aproximadament, en un 80%. Si això, Sr. Conseller, succeeix a la línia Palma-Inca, és la runa del tren, és poder tancar el tren. El problema és que suposam, i volem creure en la bona voluntat, no es fa per afavorir altres interessos de transport per carretera, així ho volem creure, però si prenen mesures d'aquestes, qualque conseqüència tendrà, i si les conseqüències són negatives nosaltres no hi estam d'acord. I sobretot no hi estam d'acor quan vostè diu que, per atendre una altra situació, va dir que s'havien d'allunyar tres o tres quilòmetres i mig enfora, però no va dir de quin punt quilomètric partia. Clar, això és el tema, i com que no ho va dir, i hi ha altres estudis que diuen que no és necessari, m'agradaria que vostè els comparés, i pogués tenir en compte aquest punt dos que nosaltres presentam a la moció. Fins i tot li diré que va parlar de 4.000 milions de pessetes, i jo tenc entès, i almanco així ho vaig veure a la fotografia -almanco hi vaig veure el President de la Comunitat Autònoma, amb el batle, Sr. Fageda-, entenia que el cost d'aquest parc de les estacions no seria la Conselleria qui l'hauria de suportar, sinó que serien totes les institucions que hi serien enmig. Per tant, en un principi, ni crec que vostè hagi de prendre la decisió d'allunyar el tren, i creim que el cost, no d'enterrar el tren, com va dir, sinó el cost d'adequar que el tren continuï arribant fins aquí on arriba, crec que no li costaria l'import que vostè va esmentar.

Respecte del punt 3, on deim que "el Parlament de les Illes Balears desaprova la decisió del Govern de la Comunitat d'optar per trens tipus diesel en la renovació del material mòbil, per no ser el diesel el sistema més

adequat a les característiques actuals de la línia Palma-Inca, i per condicionar negativament el futur del ferrocarril com a servei urbà metropolità" li volem dir que -si bé vostè va manifestar que la decisió havia estat presa sembla que per una comissió, o que tenia uns estudis que va deixar aquí, en aquesta Cambra- entenem poc estudiada, falta de rigor tècnic, i precipitada la decisió del diesel respecte de la (...) Podria ser, i en això per ventura sí que podria tenir raó, que la inversió de la línia elèctrica, la inversió de la instal·lació podria ser més costosa, però això no vol dir que, quan s'empràs, quan estàs instal·lada, fos més costosa que el diesel. En canvi, si ara el posa diesel, sí que condiciona, com a mínim -em sembla que va ser vostè que va dir que les inversions estaven condicionades a vint anys- per a vint anys, i, per tant, no hi hauria possibilitat de canvi fins que passàs aquest temps.

Nosaltres no només ho entenem per la carestia de la inversió, nosaltres entenem, i així ho diuen informes seriosos, que pel procés d'acceleració i de desceleració no està demostrat que el diesel sigui millor. Nosaltres entenem que, des del punt de vista ecològic, és molt millor l'elèctric que el diesel, almanco és més net. Per tant, crec que una cosa que embruta, també s'ha de tenir en compte, sobretot des del caire, després de la temàtica ecològica que hem tengut prèviament.

El punt número 4 diu "el Parlament de les Illes Balears insta el Govern de la Comunitat a millorar, en el termini més curt, les condicions de comoditat, pels usuaris de la línia ferroviària Palma-Inca mitjançant la implantació del carril continuu soldat". Bé, vostè sap que aquest punt entra de ple dins el que hem comentat tantes vegades, que és necessari que els usuaris del tren Palma-Inca siguin atesos amb millors condicions, perquè com millors condicions -i vostè és una persona que, segons va manifestar aquí, essent de la comarca d'Inca, o d'Inca, ha usat bastant el tren, seria el primer que voldria que tengués les millors condicions. Per tant, creim que la proposta del carril continuu soldat és una mesura que és irrenunciable per a la millora del procés de transportar passatgers en millors condicions, més segures i més còmodes.

Respecte del punt cinquè, "el Parlament de les Illes Balears insta el Govern de la Comunitat a millorar les condicions de seguretat de la línia ferroviària Palma-Inca mitjançant la supressió o automatització dels nombrosos passos a nivell sense barrera existents, especialment el de camins públics", evidentment, queda clar dins la memòria que vostè ha presentat, de Serveis Ferroviaris de Mallorca, que la partida de 133 milions per a seguretat pot contemplar tota una sèrie de passos a nivell. Nosaltres no entenem tots, perquè no els han detallat, però sí entenem que, ràpidament, a tots aquells on hi ha la perillositat, -com a conseqüència, fins i tot, d'aquesta inseguretat, hi ha hagut accidents mortals-, entenem que hauria de ser la tasca prioritària i que, per tant, seria necessari que hi dedicassin més recursos, a aquest tema de seguretat, per entendre que les conseqüències poden ser nefastes, tant per als usuaris del tren com per als vianants d'aquests passos sense barrera.

Respecte del punt sis -i acab, Sr. President- "el Parlament de les Illes Balears insta el Govern de la Comunitat a modificar la composició del Consell d'Administració de la l'empresa pública "Serveis Ferroviaris de Mallorca" per tal de donar representació als treballadors de l'empresa i a la Mancomunitat del Raiguer", Sr. Conseller, crec que -en la circumstància actual, i com a conseqüència de la intervenció d'avui matí- és una de les coses que s'hauria de plantejar. Creim que, si fins ara, dins el Consell d'Administració de FEVE hi havia la representació social, i vostè, en aquests moments, ens ha dit que, com a conseqüència de possibles desavinences, hi podria tornar a haver greus situacions que donassin lloc a això que va succeir amb la supressió de freqüència del tren, crec que s'hauria de plantejar seriosament reformar el Consell d'Administració, i donar entrada a situacions de possible relació de diàleg amb la part social, senzillament perquè no pogués passar el que va succeir en la passat, que no pugui passar ara, en aquest temps que correm, que vostè ha dit que, per a vostè, era greu, i que nosaltres creim que, amb la presència d'aquestes persones dins el Consell d'Administració, almanco evitarien postures de desavinença per manca de diàleg. Moltes gràcies.

(El Sr. Vice-president primer substitueix el Sr. President en la direcció del debat)

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Rus. Altres grups que vulguin intervenir. Per part del grup mixt, té la paraula el Sr. Pascual.

EL SR. PASCUAL I AMORÓS:

Sr. President, Sres. i Srs. Diputats. Una intervenció breu, perquè només he pujat aquí a la tribuna per posar de relleu alguns aspectes d'aquesta proposta de resolució. En primer lloc, en el grup mixt, som partidaris que es faci aquest pla d'actuació ferroviària, crec que és indicat ara que s'han traslladat les transferències de competències, i s'ha fet i s'ha plasmat en un document, que no sigui només una cosa d'anar fent sense que hi hagi constància sobre quin és el final de tota l'acció política i dels doblers que s'han de gastar. Per tant, som partidaris que es faci aquest pla d'acutació ferroviària, sense que això, en aquests moments..., que es contempli la possibilitat Palma-Marratxí, Palma-Universitat, Palma-aeroport, sense que això vulgui dir que després s'hagi de fer, sinó que es contempli a l'estudi corresponent, de la mateixa manera que allargar a Sa Pobla o allargar a Manacor... totes aquestes coses haurien d'entrar dins un pla, i s'haurien d'avaluar econòmicament i en el temps, per veure que es pot fer. Per tant, està clar que votarem a favor del punt número 1.

Punt número 2. Jo, aquí, he d'anunciar que Unió Mallorquina serà beligerant en aquest tema, i farà una acció política intensa perquè el tren arribi fins a la Plaça d'Espanya i perquè hi hagi una terminal d'autobusos a la Plaça d'Espanya. Si la solució és que es faci soterrani, que es faci soterrani, encara que sigui més car. No estarem d'acord, i repetesc que serem beligerants, si es pretén dur el tren més enllà del pont, perquè consideram que és un mal (...) el servici a la part forana de Mallorca, als usuaris que, a més, són els que tenen menys doblers, els que fan servir els transports públics, i que no vénen a Palma amb el transport privat, amb el cotxe. Per tant, aquests senyors han de tenir un servici, tota la part forana ha de tenir un servici, que és arribar al centre de la ciutat, a un lloc cèntric, com és la Plaça d'Espanya.

I això té que veure amb el punt número 3. Jo no tenc encara una opinió definitivament formada sobre si els trens diesel, si les locomotores diesel, poden ser subterranis, no la tenc encara, no ho sé. És lògic, evidentment, que siguin elèctriques, perquè, evidentment, dins un recinte tancat, els fums que produeix el diesel no són convenients. I això va lligat al punt anterior. Per tant, Sr. Conseller, estic content que escolti aquesta reflexió, perquè si hem de fer soterranis, i aquestes locomotores diesel no estan habilitades per poder arribar en soterrani fins a la Plaça d'Espanya, -si és que s'ha de fer soterrani, que jo crec que haurà de ser la solució, encara que sigui més cara-, jo l'he d'emplaçar perquè tornin enrera aquesta decisió.

Miri, li diré clar, no a vostè, en general, ho diré clar. Per tenir unes locomotores el mes de maig, quinze dies abans de les eleccions, no s'ha de cremar una possibilitat de futur de tenir un tren modern i convenient. Ho pensin bé, Sres. i Srs. del Govern, no vull personalitzar, evidentment. L'acció de política del Govern és conjunta. Ho pensin, perquè seria un mal negoci, i ens obligarà a una polèmica. Repetesc que, en aquests moments, no estic encara en disposició d'assegurar que sigui compatible una cosa amb l'altra. Ho sabré, però, i en parlarem. El tema de les màquines diesel crec que ha de ser objecte d'una gran reflexió, i més val perdre 7 milions avui que no 2.000 demà, si ens hem equivocat.

Respecte del punt número 4, no tenim una opinió estrictament formada. Millor dit, segurament no discutim que és la millor solució tècnica, però s'ha de quantificar, i ha de formar part d'una pla i, per tant, en aquests moments, el carril continuu soldat, possiblement sigui una solució, però no hi ha una quantificació, i ens fa falta aquí saber què val tot això. En aquests moments, com que no tenim les dades, ens abstendrem, però en acció cautelar, que no vol dir que estiguem en contra d'aquesta proposta, sinó senzillament que s'hauria de mirar amb una mica més de calma.

Respecte del punt número 5, aquest és vital. Aquí jo crec que estan fent feina en això, perquè estan preocupats respecte de la seguretat, en la supressió o automatització dels passos a nivell. Li donarem suport, però això no vol dir que diguem que el Conseller ho fa malament en aquest aspecte, en el qual sabem que es mou. Moltes gràcies.

(El Sr. President reprèn la direcció del debat).

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Pascual. Grup PSM I EEM, Sra. Vadell, té la paraula.

LA SRA. VADELL I FERRER:

Gràcies, Sr. President. Sres. i Srs. Diputats. Avui ens presenten sis punts per debatre, d'una moció que vàrem veure, fa quinze dies, de política ferroviària. Nosaltres hem estudiat amb deteniment aquests sis punts, i li podem dir que compartim la majoria d'ells. Del punt número 1, que es refereix que el Parlament de les Illes Balears insta el Govern de la Comunitat a realitzar, amb urgència, un pla d'actuació ferroviària, nosaltres volem dir que, aquesta primera proposta és el que venim reclamant des de la transferència de FEVE a la Comunitat Autònoma, fins i tot, des d'abans, des de la negociació d'aquesta transferència. La planificació d'una competència tan important, amb tant impacte social, territorial i econòmic, és bàsica perquè la posterior gestió sigui satisfactòria. Hem reclamat insistentment un pla integral de transports, que contemplàs l'alternativa del ferrocarril com a un fet físic que ja hi és, que ja existeix, i que no es limiti la possibilitat de resoldre el problema de la mobilitat de persones i mercaderies a la única alternativa de les carreteres. Avui, Sr. Rus, vostès demanen un pla d'actuació ferroviària. Bé, això és el que s'havia d'haver fet abans de prendre qualsevol altre decisió. I se n'han preses, de decisions, vaja, si se n'han preses. Invertir 2.500 milions de pessetes en millorar la línia Palma-Inca. I res més.

Qualsevol altre actuació que no sigui mantenir aquesta línia, sembla que està descartada. I entenem que no es pot descartar res. Si som conscients d'allà on vivim, un territori petit i fràgil, on és importantíssim avaluar cada decisió que es pren per les conseqüències territorials i medi ambientals que pot tenir, no podem deixar de tenir present, per al futur, la possibilitat d'ampliació del servei de transports per ferrocarril a la nostra illa. No volem entrar si les propostes concretes que vostès fan, sigui del tren tramvia a Marratxí, a la Universitat o a l'aeroport, són les més convenients, però, almanco, que es comenci per qualque cosa. Nosaltres venim reclamant, des de molt de temps enrera, que s'estudiï seriosament tornar a obrir les línies Inca-Artà i Inca-Sa Pobla, i no només ho reclamam nosaltres, sinó que ho reclamen quasi tots els habitants de la part del llevant de la nostra illa.

Amb la proposta número 2 hi estam totalment d'acord, i el nostre grup ja ha manifestat, en diferents ocasions, la seva postura: no es pot allunyar l'estació del tren del centre de Palma. Això ho tenim ben clar. Si es vol tenir un servei ferroviari eficaç, els usuaris volen i necessiten trobar facilitats quan arriben a la seva destina-

ció. Amb l'estació al centre, es poden desplaçar a peu per fer les gestions que vénen a fer, i, en molts pocs casos, necessiten emprar un altre mitjà de transport dins la ciutat. Allunyar el punt d'arribada dels trens, significarà un descens en el nombre d'usuaris i pot constituir un element dissuasiu degut a la distància. Que puguin conviure parc i tren és qüestió de bon gust en el disseny, i, fins i tot, els vells edificis ben restaurats, poden constituir un atractiu més. A més, existeixen avui solucions tècniques a l'abast, que han de permetre compatibilitzar el ferrocarril amb qualsevol solució de servei a la ciutat, sense perdre un metre de centralitat.

Respecte del punt número 3, en el qual vostès demanen que el Parlament desaprovi la decisió del Govern de la Comunitat per (...) trens tipus diesel, jo li vull manifestar, Sr. Rus, que no tenim una opinió contrastada, ni molt decidida, sobre la conveniència o no d'adoptar aquest tipus de tren, simplement perquè no tenim els estudis pertinent, i, sobretot, perquè no sabem el tipus de política ferroviària que el Govern vol emprar. Nosaltres som ben conscients que els trens tipus diesel contaminen menys, i l'únic factor en contra és un cost inicial bastant superior. Però creim que, de cara al futur, tot són avantatges, sobretot si es vol compatibilitzar o si es vol fer entrar el tren i convertir-lo en un tren parcialment urbà. Nosaltres, en aquest punt, ens abstendrem, simplement perquè no tenim una opinió ben contrastada i, en aquest cas, no sabem si hem de desaprovar la decisió del Govern. En tot cas, desaprovaríem la manca de planificació.

El punt número 4 fa referència -hem vist l'estudi que ens va facilitar el Sr. Conseller, que va elaborar la Universitat Politècnica de Barcelona i veim que és un dels punt que ells consideren una mancança. Nosaltres pensam, com diuen ells, com diu aquest mateix estudi, el carril afecta molt negativament el confort dels viatgers i sobretot al desgast primerenc de la via i del material. Nosaltres volem dir que, si es fa una inversió tan important en material mòbil, és lògic, també, que s'empri en les millors condicions. Per tant, s'haurien de posar les vies en les millors condicions possibles perquè el material es pugui emprar el més temps possible i en les millors condicions. També estam disposats a votar favorablement aquesta quarta proposta seva.

Les qüestions de seguretat entenem que són vitals. Aquest mateix estudi ens diu el nombre de passos a nivell, uns trenta, i, degut a la fragmentació del territori, existeixen moltíssims passos a nivell, un nombre molt superior a la mitjana d'altres línies de ferrocarril de l'estat espanyol i d'altres indrets. Nosaltres consideram que la qüestió de seguretat és bàsica, sabem que es fan moltes coses, sabem que hi ha molts de milions, enguany, al pressupost destinats a millorar les condicions de seguretat, però així i tot hi haurà diversos passos que encara no estaran automatitzats en la seva totalitat. No sé si en faltaran dos o tres. Nosaltres demanaríem que es fes l'esforç suficient perquè es poguessin assegurar les millors condicions de seguretat en tot el projecte.

El punt número 6, l'empresa de "Serveis Ferroviaris de Mallorca" té en el Consell d'Administració representació única del Govern. Democràcia és participació, i participació implica responsabilitats. Entenem que donar participació a la Mancomunitat del Raiguer, on hi són representats tots els municipis de la comarca que, a la vegada, representen tots els ciutadans d'aquells municipis que hi són directament implicats, ens sembla una proposició assenyada, i creim també que el Govern hauria de ser el primer interessat en donar participació a altres col·lectius, com el dels treballadors, i facilitar la comunicació entre el Govern i els primers interessats. Possiblement el diàleg entre l'empresa i els sindicats seria més fàcil del que és actualment, segons paraules d'avui matí del Sr. Conseller, si hi hagués aquesta representació, i els problemes es podrien resoldre amb molta més facilitat. Per tant, Sr. Rus, el nostre suport a les propostes número 1, 2, 4, 5 i 6, i una abstenció al punt número 3. Moltes gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sra. Vadell. Grup PP-UM, el Sr. Carles Cañellas Fons té la paraula.

EL SR. CAÑELLAS I FONS (Carles Felip):

Gràcies, Sr. President. Senyores i senyors diputats. Sr. Rus, d'entrada li diria, dels sis punts que vostè ens planteja aquí, en principi i agafats per temes generals, que no podríem dir a tots que no, sinó que a part sí i a part no, i que, per tant, l'únic que ens separa de vostè, en segons quins aspectes serà decisiu, a altre, no, és la interpretació del que vostè fa.

Al primer punt, vostè arrenca que el Parlament ha d'isntar el Govern a fer uns plans a fi i efecte de determinar una política ferroviària o una actuació ferroviària, com vostè en diu, fins i tot s'ha permès dir que d'aquesta manera no es malgastaran els doblers públics. Sr. Rus, jo crec que el Govern, amb un sentit de responsabilitat que creim que té i que nosaltres almanco l'hi reconeixem, li vol recordar que hi ha un primer estudi fet per Senda 3 el juny de l'any 90, aquest estudi és el que es va presentar -supòs que el té-, no li diré quin és, després n'hi ha un altres que és de Tema, fet a petició precisament del Ministeri d'Obres Públiques i Transports -supòs que també el té-, supòs que n'ha llegit la pàgina 21, on es diu que "*de las cinco actuaciones posibles*", en aquest cas encara no estudiava els seus darrers suggeriments de l'aeroport o de la universitat, llavors just es parlava de Palma-Inca, de Palma-Inca amb sa Pobla, Palma-Inca-Artà, Palma-Inca-Artà (...) Manacor, hi diu que l'única viable, l'única, és la de Palma-Inca, i no és que la vegi precisament molt rendible, l'únic que en diu és que "*es la menos mala de todas*" i que com que té un nombre constant de clients, d'usuaris, xifrats sobre 1.300.000 persones a l'any, és la més, per dir-ho així, conservable. Per tant, a partir d'aquí, parlar d'ampliacions, no vol dir que nosaltres o el Govern pugui estar tancat a estudiar noves operacions o noves actuaci-

ons, però el que sí que ha emprès aquest govern és la mesura inicial de consolidar el que hi ha, que és el que diu el darrer informe, fet per l'Escola Superior d'Enginyers de Camins, Canals i Ports, que diu que se li ha comanat l'estudi per mantenir això, que és la conclusió del Tema i aplicat a través de l'estudi aquest de (...). Per tant, el que ha pres el Govern és una postura: Arreglem primerament el que tenim, el que tenim en aquest moment, i després ja parlarem d'ampliacions. Per tant, així com vostè parla d'un pla d'actuació a mig i a llarg termini, nosaltres podríem parlar -i ho diu aquest estudi- que és un estudi a curt i a mig termini. Per tant, crec, Sr. Rus, que és un poc exagerat dir que no tenim un pla o que el Govern no té un pla i que malgastam els doblers públics.

Corredor Marratxí, és una possibilitat, no la negam, però una possibilitat que en aquest moment no està estudiada, i el que seria adequat seria primerament estudiar-la i llavors veurem si pot realitzar-se o no, però de moment el que s'ha de fer és consolidar la de Palma-Inca, que és el cert i segur que tenim. El mateix que la línia a la universitat, supòs que també li ha arribat, com m'ha arribat a mi, un informe que va facilitar el Sr. Conseller aquí, va ser lliurat aquí, on es parla de les intencions, no se'n sap el resultat, se'n sap la intenció, com a una enquesta electoral, sobre com van les intencions dels estudiants.

Al punt número dos, que parla de la plaça d'Espanya i de la possible situació o ubicació d'on hi ha d'haver la terminal del tren, ja es va parlar aquí el dia de la interpel·lació que hi havia tres possibilitats: La primera era enterrar l'estació, això sortia molt car, es va parlar de 4.000 milions de pessetes, vostè pot dir que a la millor és exagerat, ves a saber, jo tampoc no en tenc dades exactes per fer-ho, però si es diu, supòs que és perquè hi ha un estudi, ho varen dir, jo ho he de creure, vostè, no ho sé, jo sí que ho he de creure. Després hi havia la segona opció, que era posar la paral·lela, és a dir, venir a nivell, a peu pla, pel carrer Eusebi Estada més o manco, aquesta era una solució que els urbanistes no aconsellaven en el sentit de l'impacte ambiental, etc. respecte de les zones verdes. Després hi havia una tercera, que era fer recular una mica l'estació, però no enviar-la al Pont d'Inca, sinó uns 160 metres, o sigui, que possiblement és abans del pont del tren, per entendre'ns, amb la particularitat que al mateix temps, així com amb el reculament de l'estació, també s'hi atraqués la parada dels autobusos, amb la qual cosa la terminal d'autobusos i l'estació tornen a quedar a prop i no ha de caminar tant el pobre usuari del tren d'Inca.

La pregunta tercera, allò del tipus Diesel o d'electricitat. Realment, aquí tothom s'ha descartat per declarar-se més o manco indocumentat quant a aquest tema, jo també reconec que no som la persona més capacitada per fer-ne un veredicte, però en aquest informe que ens ha donat, a la fitxa número quatre, que parla d'electrificació, diu que el manteniment del material és molt més car, diu que el cost de conservació és més car, diu que el cost de la inversió és molt més car i arriba a una conclusió, encertada o no, jo no la defens, és aquest senyor qui la diu, diu: "*Urgencia de la actuación; La electrificación no se considera como una opción estratégica prioritaria.*", ho diuen aquests senyors. Per tant, creim que pareix possible, pot estudiar-se, però en aquest moment s'ha d'adoptar una decisió i no precisament pensant en unes eleccions en el mes de maig, perquè realment el tren no ens les farà guanyar, les tenim guanyades per endavant.

Quatre. Millorar les condicions de comoditat per als usuaris del tren. També hi estam d'acord amb vostè, Sr. Rus, això preocupa al Govern i és un tema que ja fins i tot ha posat en marxa. Vostès parlen de fer el carril continu -soldar-, aquesta és una tendència que el Govern accepta, la conselleria i el Servei Ferroviari l'accepta, però el que no li podem dir..., perquè vostè afegeix: "En el termini més curt", això, fill meu, en paraules mallorquines, no vol dir res, podria ser en un mes com ho podria ser en tres anys. El que li volem dir nosaltres és que s'accepta la tendència a anar al carril continu soldat, però que primerament s'han de fer una sèrie d'inversions en la línia, i aquests inversions ja estan començades. A vostè també li han donat el pla d'inversions, on veurà que, per enguany, per a l'adobament de la línia hi ha més de 200 milions de pessetes. M'han donat una explicació molt tècnica que no li vull llegir perquè a la millor li causaria un poc d'alegria veure les explicacions que donen aquí quant a substituir les travesses de fusta per unes de formigó a fi d'evitar "*los defectos geométricos de nivelación y alineación, así como las variaciones en el ancho de vía por el descuadre de las traviesas. La traviesa de madera que se retire será sustituída por traviesas de hormigón que garantizará una mejor sujeción de las vías y menor sufrimiento a las variaciones térmicas, impidiendo la formación de garrote.*" Supòs que ara ja s'ha informat adequadament, o sigui, que anava a això, tècnicament, o sigui, que s'hi ha d'anar, entenc jo, per una substitució, per donar pes, segons m'han explicat, a la via, a fi i efecte que la repercussió del moviment del tren sigui inferior i abans de procedir a la soldadura del carril, l'usuari ja hi notarà menys sotrac, però això no vol dir que a la llarga no facem el carril continu soldat.

El punt cinquè. Amb aquest estam totalment d'acord. Amb la seguretat no es juga. El votarem a favor; li puc dir que el votarem a favor perquè hi estam d'acord i perquè a més s'hi fa feina, en aquest tema. L'any 81 hi havia 89 passos a nivell, a partir d'enguany just n'hi havia 26 sense controlar, i segons les dades que em donen, després d'automatitzar el dels Caülls, que és a punt de realitzar-se, en quedaran 13 sense automatitzar, i d'aquests 13, lògicament, la decisió i la voluntat del Govern és que al final arribi a no haver-n'hi cap sense automatitzar.

El punt sisè, quant a la composició del consell d'administració dels Serveis Ferroviaris, no hi estam d'acord, no deim que la seva proposta sigui bona o dolenta, ni que sigui constitucional o inconstitucional, però el que

li deim és que en aquest moment cap organisme autònom té aquesta situació ni existeix la possibilitat de moment que, a totes aquestes empreses, hi entri el personal a formar part del consell d'administració. Per tant, aquí no farem una excepció, que ens obligaria a canviar totes les altres. Per tant, de moment quedarà així. I el mateix que li deim quant al personal, perquè no és una cosa concretament de tipus laboral, tampoc la Mancomunitat del Raiguer no hi entrarà, a base que tenir 11, 12 o 13 batles en el consell d'administració i que cada un prediqui del tren..., endemés, ha de reconèixer que ni AENA ni la Renfe fiquen en el seu consell d'administració els batles dels municipis per on passa el ferrocarril.

Crec que amb això he contestat els seus sis punts. En resum, això vol dir que direm que sí al punt número 5 i als altres deim que no, però no vol dir que descartem tot el que vostè diu ni que ho trobem una animalada. Gràcies, Sr. President.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Cañellas. Sr. Rus, en torn de rèplica, té la paraula.

EL SR. RUS I JAUME:

Gràcies, Sr. President. La veritat, Sr. Cañellas, és que per parlar que les travesses poden tenir una dilatació, com la pot tenir qualsevol obra, la veritat jo hauria emprat tot la (...) de paraules en castellà que vostè ha expressat, per ventura ho duia escrit i és el que toca. Efectivament, es dilaten, però és així de resumit.

Respecte del primer punt, arreglar el que tenim. Arreglar el que tenim, nosaltres ja donam per descomptat que és una responsabilitat, i així ho ha expressat el conseller. El que nosaltres volem és que s'hi vagi a més, si es va a més en la qüestió del que tenim, hi haurà més usuaris, i si s'hi va a més amb un estudi -que també el proposam- d'ampliació de les línies, podríem tenir més usuaris, però no ho volen, no ho volen. Si quasi quasi, al conseller, a la primera compareixença dels pressuposts de l'any passat, li va escapar que el tren no li agradava. Sí, a vostè, està escrit, després ho va rectificar. Ho va rectificar i va argumentar tota una sèrie de condicions econòmiques. Jo li vaig dir que hi estava d'acord. Però això, de fons, no lleva la raó de l'existència del ferrocarril i de l'ampliació, perquè nosaltres entenem que tot ha d'anar endavant i que pot ser millorable, tant tot el que li hem exposat com tot allò altre. Vostè no hi estarà d'acord, i com que ara vostè mana, el Sr. Cañellas està molt convençut que no és una qüestió electoral, alerta amb aquesta alegria, Sr. Cañellas, sempre és delicada, i en bon mallorquí: No diguis blat fins que no sigui dins el sac. I em pareix que vostès o almanco el seu germà ho predica, com a bon pagès; s'ha de tenir en compte.

Què li vull dir? Intencions bones, no ho sé jo, si són bones, no sé si són bones, no ho sé perquè el Sr. conseller es presenta a una comissió, diu que té un estudi d'una possibilitat d'ampliació fins a la universitat i de cop i resposta, no, desapareix. Aquestes no són bones intencions, ni explicatives. Volem una raó per a cada cosa, i nosaltres l'entenem, si hem de retirar un punt de la moció perquè se'ns en convenç, som suficientment grans per reconèixer-ho. Li ho hem dit al Sr. Conseller. El Sr. Conseller ha dit -perdoni que repeteixi la frase- que se'l considerava un boig i jo he dit que jo no l'hi considerava, per ventura d'altres, que en siguin tot, no ho sabem, però el Sr. Conseller, no. El que passa és que, a un diàleg polític i de trobar solucions, la seriositat s'hi ha d'imposar, i nosaltres entenem que, en la qüestió del ferrocarril, vostès no la hi han imposada, i ho tenim així de clar. No és una qüestió de tenir en compte el punt de la moció que el Partit Socialista proposa, hi ha qualque (...) Partit Socialista no són bones, o les tendrem en compte per a segons què, no, no és una qüestió d'això. Són o no són raonables?, hi ha una voluntat que això millori o no? Això és el que m'han de reconèixer, i nosaltres entenem que sí, però allà vostès amb les seves decisions.

No hi atracam l'estació, vull dir, només 150 metres després del pont; és clar, vull dir que no endarrerim el tren, hi atracam la ciutat. Això és el mateix que amb la botella, si mig buida o si mig plena; és una qüestió o una altra segons com es mira. Jo crec que és un error, és un error, Sr. Cañellas, crec que aquest argument que li han donat no és bo per a la ciutat, no és una qüestió de 4.000 milions, ho he dit al conseller. Ho havia de pagar vostè tot?, o no es va fer la fotografia el Sr. Cañellas i el Sr. Batle quan varen signar allò del parc? Això és la corresponsabilitat de les institucions, o no hi ha acord, maldament sigui entre els mateix color? Vostè ho sabrà millor que jo, però jo crec que sí, que hauria ser una corresponsabilitat de l'Ajuntament de Ciutat i del Govern, i així ho ha d'exigir vostè, i es podria fer per ventura l'obra que nosaltres li presentam, o que nosaltres voldríem que es fes.

Curt termini. Bé, jo no sé si ha de ser el maig, o ha de ser abans o després. Jo crec que ha de ser tan prest com sigui possible, sobretot per qüestions de seguretat. Vostè diu que el 81 hi havia no sé quants de passos a nivell m'ha dit. Que jo sàpiga vostès només tenen les competències des del gener. Si ho ha fet un altre, deu haver estat una altra societat, o una altra administració, a la qual no faré referència; però les competències les tenen des del gener, i en personal des del mes de març.

En definitiva, i no voldria allargar-me més. Jo don les gràcies al Grup PSM I EEM pel suport que donaran a aquesta moció, jo entenc de la bona voluntat d'aquest grup, ja que ens consta de les peticions que han fet, i que fan referència a alguns punts d'aquesta moció, i a altres que no es contemplen en aquest momentet. Per tant entenem que donin el suport, nosaltres els ho agraïm. I al Sr. Pascual i al Grup Mixt, comprenc que li faltin una sèrie de dades en segons quins punts. És ver

que al punt 6 no m'ha dit res respecte de la composició del Consell d'Administració. Jo només m'he referit a la part social per la preocupació que tenia el Sr. Conseller, i que ha expressat avui matí en la comissió. Era un intent positiu, Sr. Conseller, la veritat és que jo no hi seré, dins el Consell d'Administració, era perquè vostè no tengués problemes, perquè crec que el diàleg dóna com a conseqüència una solució de les coses, i li parl amb sinceritat. Si han de ser els batles del Raiguer, doncs no, Sr. Cañellas, com més són més s'embullen, però una representació del Raiguer, crec que sí, crec que políticament fins i tot seria bo; però com que vostès ja tenen les eleccions guanyades, doncs bé. Alerta a aquesta alegria.

I per finalitzar els vull dir que creim que les intencions i els punts de la moció només tenien la sana intenció, i així es va manifestar a la interpel·lació, de no deixar condicionada una política ferroviària per la resta del temps. Nosaltres entenem, a pesar que el Sr. Conseller va dir que ara només posaria unes mesures, i que es basava en l'estudi fet per la Universitat Politècnica de Barcelona, el catedràtic, el senyor....

EL SR. PRESIDENT:

Acabi, Sr. Rus, per favor.

EL SR. RUS I JAUME:

Gràcies, Sr. President, ara acab.

...només va fer l'informe del que vostès li varen demanar. Fa referència a altres ampliacions que serien beneficioses. Moltíssimes gràcies, Sr. President.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Rus. Intervencions en contrarèplica? Sr. Cañellas, té la paraula.

EL SR. CAÑELLAS I FONS (Carles Felip):

Gràcies, Sr. President. Sr. Rus, jo no he dit que tots els passos a nivell els haguéssim arreglat l'actual administració. Li he dit precisament que l'any 81, cosa que no existia llavors el Servici Ferroviari de Mallorca, em pareix que ho duia FEVE, de l'Administració. I ja que em diu això, que nosaltres no estimam el tren, que nosaltres ens el volem carregar, que ja ho ha dit el Sr. Conseller; Sr. Rus, per l'amor de déu, ja que xerra de l'any 81 li recordaré que FEVE a les vies del tren d'Inca no ha invertit res des de l'any 84, miri per on ara li entra un furor *uterino* que hem de fer (*rialles*), que hem d'anar a l'aeroport, hem d'anar a la UIB, hem d'anar a Marratxí, hem d'anar a tal... Sr. Rus, ja ho ha dit vostè molt bé, no és el mateix predicar que donar blat. Vostè no en va repartir ni un, de granet de blat, i ara ens l'enrosca tot a nosaltres. No senyor. Gràcies, Sr. President.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Cañellas. Acabat el debat, passarem a la votació, i entenc que hi ha petició que es voti per separat el punt tercer, el cinquè, i la resta en conjunt. Sí, Sr. Pascual?

EL SR. PASCUAL I AMORÓS:

Nosaltres volem votació separada del quart i sisè.

EL SR. PRESIDENT:

Bé, idò així els votarem un per un.

Votació del punt primer.

Senyores i senyors diputats que voten a favor, es volen posar drets, per favor? Gràcies, poden seure.

Senyores i senyors diputats que voten en contra?

Senyores i senyors diputats que s'abstenen?

26 vots a favor, 27 en contra, 1 abstenció. Queda rebutjat el punt primer.

Passam a la votació del punt segon.

Senyores i senyors diputats que voten a favor, es volen posar drets, per favor?

Senyores i senyors diputats que voten en contra?

Senyores i senyors diputats que s'abstenen?

26 vots a favor, 27 en contra, 1 abstenció. Queda rebutjat el punt segon.

Passam a la votació del punt tercer.

Senyores i senyors diputats que voten a favor, es volen posar drets, per favor?

Senyores i senyors diputats que voten en contra?

Senyores i senyors diputats que s'abstenen?

26 vots a favor, 27 en contra, 1 abstenció. Queda rebutjat...

(Remor de veus)

Tornarem repetir la votació del punt tercer.

Senyores i senyors diputats que voten a favor, es volen posar drets, per favor?

Senyores i senyors diputats que voten en contra?

Senyores i senyors diputats que s'abstenen?

22 vots a favor, 27 en contra, 5 abstencions. Queda rebutjat el punt tercer.

Passam a la votació del punt quart.

Senyores i senyors diputats que voten a favor, es volen posar drets, per favor?

Senyores i senyors diputats que voten en contra?

Senyores i senyors diputats que s'abstenen?

23 vots a favor, 27 en contra, 4 abstencions. Queda rebutjat el punt quart.

Passam a la votació del punt cinquè.

Senyores i senyors diputats que voten a favor, es volen posar drets, per favor? Gràcies, poden seure.

Queda aprovat el punt cinquè per unanimitat.

Passam a la votació del punt sisè.

Senyores i senyors diputats que voten a favor, es volen posar drets, per favor?

Senyores i senyors diputats que voten en contra?

Senyores i senyors diputats que s'abstenen?

23 vots a favor, 27 en contra, 4 abstencions. Queda rebutjat el punt sisè

III.2) Moció RGE núm. 3547/94, presentada pel Grup Parlamentari SOCIALISTA, relativa a l'ensenyament de la llengua catalana i en llengua catalana a les Illes Balears, derivada del debat de la Interpel·lació RGE núm. 2961/94

I passam a la Moció 3547, presentada pel Grup Parlamentari SOCIALISTA, i és relativa a l'ensenyament de la llengua catalana i en llengua catalana a les Illes Balears. Aquesta moció ve derivada del debat de la Interpel·lació 2961, i té la paraula pel grup proposant el diputat Sr. Pons.

EL SR. PONS I PONS:

Sr. President, senyores i senyors diputats. Dia 12 d'agost de 1994 l'Hble Sr. Bartomeu Rotger Amengual, conseller de Cultura, Educació i Esports del Govern de la Comunitat Autònoma dictà una ordre sobre l'ús de la llengua catalana, pròpia de les Illes Balears, com a llengua vehicular de l'ensenyament no universitari, que fou publicada el dia 27 del mateix mes al *Butlletí Oficial de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears*", és l'ordre ja dita popularment l'Ordre Rotger. Passarà certament a la història, però d'una forma gaire gloriosa. Aquesta ordre d'un títol un tant pompós i ressonant era, entén aquest diputat, la versió balear de les directrius impartides pel Partit Popular des de Madrid en matèria de qüestions lingüístiques. I quines eren aquestes directrius que ordenava el quarter del Sr. José María Aznar als seus seguidors de les Illes Balears? És casualitat que assistim a nivell de tot l'Estat a una campanya insidiosa i constant contra el català a Catalunya, contra la normalització al País Valencià, contra el nacionalisme cultural i lingüístic, i polític també, és casualitat? Creim que no, i això és l'origen profund d'aquesta ordre i de la seva càrrega profundament negativa que té.

Des del moment que es varen produir acords polítics per part del Partit Socialista Obrer Espanyol en relació amb el Govern basc, amb el PNB, i en relació amb el Govern de la nació espanyola, en el cas de Convergència i Unió, un José María Aznar, que pateix un síndrome d'abstinència de governar, declarà la guerra a mort contra totes les qüestions relatives al País Basc i al món dels territoris de llengua catalana. Galícia, curiosament, es deixa en pau perquè allà governa un home seu, el Sr. Fraga Iribarne. Idò, miri per on, ara resulta que és ben evident que les Illes Balears parlen la llengua catalana i, per això, rebem els esquitxos de la política anticatalana que es dicta, des de Madrid, del Partit Popular. Quina és l'estratègia? En primer lloc, un rebombori general, recordem les campanyes, les portades de diferents revistes, i concretament del diari *ABC*, òrgan del PP i de les JONS, contra Catalunya, simbolitzada evidentment pel Sr. Pujol, i després l'esborrada amb tipp-ex del Sr. Vidal i Quadras sobre el consens lingüístic a Catalunya, s'ha acabat, encara que sigui amb tipp-ex. Al País Valencià, el PP duu camí de superar l'anticatalanisme furibund dels "blaveros". I a les Illes Balears què passa?, hi ha crispació? No. Què vol fer, però, el Partit Popular amb la llengua catalana, pròpia de les Illes Balears? Aquí governa la dreta, el Sr. Joan Fuster, un valencià il·lustre, diria, com va dir al seu país, des del paleolític, i, concretament des de 1983, la dreta del Partit Popular. Estratègia dura a les Illes Balears?, armar-hi un ciri com al País Valencià?, "valencianitzar" les Illes? No seria positiu que el mateix partit creàs problemes al Sr. Cañellas, que és un representant il·lustre i ben (...) dins el Partit Popular, i, a més a més, convé una cosa més suau perquè han de tenir -crec que si ho pensen, els estrategues del Partit Popular, perquè les canyes dels filats es veuen d'enfora- en reserva el Sr. Cañellas per si en el futur fos necessari fer d'home pont amb el Sr. Jordi Pujol i aconseguir que al final el Sr. Aznar arribàs a governar d'una vegada l'Estat espanyol. Per tant, fora cremar vaixells, no fos cosa que demà no poguessin navegar.

Però la solució final que proposa el Partit Popular per a la llengua catalana a les Illes Balears és la mort dolça, l'agonia lenta, la marginació discreta, un problema que el temps, en un futur no massa llarg, resoldrà amb la castellanització general i irreversible -la solució final- a les Illes Balears. I quin és el camí per arribar a

aquesta solució final? El camí és el que ha establert el Sr. Rotger amb l'ordre que va dictar el 12 d'agost de 1994.

El Sr. Rotger, crec que ho demostra amb la seva ordre, és un mestre d'allò que diuen l'estratègia de l'aproximació indirecta, i em sap greu que no hi sigui el Sr. Conseller d'Agricultura perquè coneix perfectament aquest llenguatge. Res de batalles frontals, res de crear grans crispacions ni problemes, però un objectiu ben clar: Convertir la llengua catalana en un idioma marginal dins la societat de les Illes Balears i després deixar que el temps acabi la feina de liquidar-lo; res de prohibicions, res d'envestides, res de polèmiques, res de repressions, entre altres coses no li serien possibles, com feia la dictadura *cutre* del franquisme; amb una asfíxia lenta, l'adversari no se'n tem que es mor i al final ja no pot reaccionar.

L'ordre del Sr. Rotger es va dictar -i és significatiu- en ple estiu, en un temps de dispersió i de calma política, no se n'ha fet gaire propaganda curiosament, una conselleria caracteritzada des de sempre per ser una vertadera tribuna, un vertader escenari, la qüestió era que passàs desapercebuda, però que hi fos, però, Sr. Conseller, nosaltres vigilam, i aquest diputat particularment està ben despert, li hem vist perfectament la jugada, li hem vist els soldats dins la boira. Vostè és un executor diligent, i ho demostra amb això, de les instruccions del Partit Popular. Si jo estigués en el lloc del Sr. Aznar el felicitaria cordialment des de Madrid.

En el debat sobre normalització de 18 d'octubre ho vàrem denunciar, i afortunadament l'ordre Rotger, la qual ja té nom, perdó, llinatge, que l'acompanyarà ja per sempre, Sr. Conseller, ha provocat, i n'estam molt contents, una esperançadora resposta social. Pocs dies després del debat, el 24 d'octubre, un mil·lenar de persones omplien el Teatre Principal de Palma on l'ordre Rotger fou durament contestada i el títol de la convocatòria, feta per l'obra Cultural i que compta amb l'adhesió d'una quarantena d'entitats, era ben expressiu: "*L'ordre del Govern sobre el català a l'escola: Un pas endavant i dos endarrera*", el pas endavant l'hi donen de regal perquè jo, si l'hagués de signar, hi posaria que dos o tres, i tots cap enrera. El 27 d'octubre, l'Obra Cultural Balear i la Federació de Pares i Mares d'Alumnes de Balears presentaren un recurs contra l'ordre Rotger davant el Tribunal Superior de Justícia de Balears, ja han de dur el Govern als tribunals perquè compleixi les lleis. Aquest recurs tenia el suport formal de les associacions i sindicats que agrupen el col·lectiu de professors de les Illes Balears, com són Comissions Obreres, UGT, STEI, etc. i l'obra Cultura, a més a més, prepara el -escolti'n bé el títol- *Llibre negre sobre l'estat del català a les escoles de les Illes Balears*. Una ordre que redueix l'ensenyament en català a un fet voluntari de caràcter excepcional és una infracció contra la Constitució, contra l'Estatut d'Autonomia i contra la Llei 3/1986, de normalització lingüística. L'Estatut, a l'article 14, estableix clarament -i ho recordaré tantes vegades com facin falta- que la normalització de la llengua catalana serà un objectiu dels poders públics de la Comunitat Autònoma, i la Llei 3/1986, a l'article 22.1, diu textualment que el Govern de la Comunitat Autònoma -vostè, Sr. Rotger- ha de fer efectiu el dret a l'ensenyament en llengua catalana, ha d'establir els mitjans necessaris encaminats a fer realitat l'ús normal d'aquest idioma com a vehicle habitual en tots els centres docents. Ho ha sentit bé? L'ús normal del català en l'àmbit de l'ensenyament en tots els centres docents, i repetesc, i en preguin nota, en tots els centres docents. Res de fets marginals. Per tot això, lògicament, l'ordre Rotger, fora, fora i fora, esborrada, anul·lada, derogada, com ho vulguin dir, però fora, fora, fora.

I quina alternativa proposa el Grup Parlamentari Socialista? Volem un procés de normalització lingüística impulsat de manera ferma, constant i prudent des dels poders públics, sense presses i sense pauses, a poc a poc perquè precisament és urgent, sense passes en fals que puguin provocar reaccions socials negatives, i si els poders públics, començant pel president de la Comunitat Autònoma, dirigissin de manera ferma i prudent la tasca de fer realitat que la llengua catalana tornàs a ser el vehicle normal de comunicació a tots els nivells, inclòs el de l'ensenyament, de la societat de les Illes Balears, els ciutadans s'incorporarien també a la tasca. Per això, la segona part de la moció és una proposta d'incorporació de l'ensenyament en català a tots els centres, una proposta de mínims, que s'iniciaria el curs 1995-96 amb un mínim d'una àrea en català,-lògicament, a tots els cursos de cada centre, al cap de cinc anys es passaria al 25% i en el termini de deu anys un mínim del 50% de tots els centes es vehicularia en llengua catalana.

L'ordre dictada, Sr. Rotger, per vostè dia 12 d'agost de 1994 representa contràriament la marginació -intenta així establir-ho- definitiva de la nostra llengua catalana, reduïda a un fet excepcional dins l'ensenyament, no és un fruit de la Constitució, no és un fruit de l'Estatut d'Autonomia, no és un fruit de la Llei de normalització lingüística, és la versió local vergonyant de les consignes dictades des de Madrid, naturalment, pel quarter general de la dreta espanyola...

(El Sr. Vice-president primer substitueix el Sr. President en la direcció del debat)

EL SR. PRESIDENT:

Acabi, Sr. Pons, per favor.

EL SR. PONS I PONS:

Acab, Sr. President. Doni'm un moment.

... liderada pel Sr. José María Aznar, una dreta que per aconseguir el poder no respecta res, i m'ha fet recordar una cosa, que quan un ministre de dretes durant la república va intentar una tímida reforma agrària i va citar algunes encícliques del Papa, va sortir un ultradretà i li va dir el següent: Escolti, si ens intenta prendre les terres amb les encícliques a la mà, ens farem

protestants. Per tant,. la tàctica de la dreta espanyola és aquesta, no dubta en condemnar a mort la llengua catalana, si fa falta, per arribar al poder. Però han fallat, els ciutadans, concretament el sector de la cultura i de l'ensenyament han vist el perill i han reaccionat; moltes gràcies, Sr. Conseller, per la seva estimulant provocació. Moltes gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Pons. Altres grups que vulguin intervenir? Pel Grup MIXT, tenen la paraula el Sr. Peralta i el Sr. Vidal.

EL SR. PERALTA I APARICIO:

Gràcies, Sr. President. Senyores i senyors diputats. La meva intervenció aquí avui és per manifestar que no votaré a favor d'aquesta moció presentada pel Grup Parlamentari Socialista. Ja sé que, al Sr. Damià Pons, tant li fa si la vot a favor com si no. L'únic que hauria de dir sobre aquesta qüestió és que el Sr. Pons ha parlat aquí d'unes coses i a la seva moció en diu unes altres. Ha dit que a tots els cursos, el 25% en llengua catalana, el 50% en llengua catalana a partir del 2005 i aquí parla de les àrees en llengua catalana, àrees en llengua catalana, no de tots els cursos en llengua catalana, no és exactament el que ha dit amb el que aquí hi ha escrit. és la primera cosa que m'ha cridat l'atenció. No és el mateix el que se'n diu que el que se n'escriu, d'açò, i, en definitiva, el que es duu aquí a votar. Però vaja, encara que fossin (...), si la proposta fos en l'altre sentit tampoc no hi hauria el vot favorable.

La veritat, aquí he sentit unes comparacions que m'han semblat francament exagerades, poden tenir gràcia en el moment de fer la intervenció, però fer una comparació de la situació de la llengua catalana ara a la nostra comunitat autònoma amb la situació que es donava en el temps de la dictadura franquista, francament, m'ha recordat la intervenció que hi ha hagut en aquesta sessió d'avui referida a la incineració, quan s'ha comparat la incineració amb les plantes d'energia nuclear, vull dir que la comparació m'ha semblat igual. Jo crec que sortir a aquesta tribuna i atrevir-se a dir que la situació de la llengua catalana en aquesta comunitat autònoma es posa en perilli que la situació és tan retrògrada i tant tot el que aquí s'ha dit com en temps de la dictadura franquista, la veritat, és una cosa que o pot acceptar-se, jo no la puc acceptar. La meva àvia no sabia rallar castellà, i per açò la varen dur al jutjat diverses vegades, no una, sinó diverses vegades, perquè no sabia rallar castellà i no en va voler aprendre o no en va saber aprendre, era una dona gran i no va voler aprendre'n, i jo que m'he trobat, a dins la família, amb aquesta circumstància, que em digui aquí que avui la situació és la mateixa que la que hi havia en temps de la dictadura franquista, la veritat, no sé a què ve fer aquesta comparació, perquè em sembla de tot exagerada i del tot fora de lloc, des del meu punt de vista, ja només per açò quedaria desqualificada la moció; per aquesta defensa que s'ha fet aquí, quedaria desqualificada aquesta moció que avui s'ha presentat aquí. Per tant, evidentment, no hi donaré suport, apart de tot el que he dit abans.

Per una altra banda, dir que s'ha fet una infracció a la constitució, a l'Estatut d'Autonomia, etc. bé, si s'hi ha fet una infracció, evidentment, s'ha de fer una denúncia, jo no crec que s'hagi comès cap infracció, no ho crec.

Que estigui totalment d'acord amb l'anomenada ordre Rotger? No hi estic totalment d'acord. Per exemple, crec que el punt 4 està redactat d'una forma que, des del meu punt de vista, no aclareix de quina forma s'ha de resoldre el tema de com s'ha d'autoritzar des de la conselleria a les escoles impartir escola en llengua catalana o en castellà; jo crec que aquest punt està redactat d'una forma bastant poc clara, no en diria desafortunada, però poc clara, no aclareix la situació. Ara, jo crec que s'hi ha donat una passa endavant, no crec que se n'hagin donat dues enrera, se n'ha donada una endavant, i tal vegada, amb aquest punt 4 pot ser que s'hagi donat una enrera perquè no hi ha prou aclariment, però no per arribar a l'extrem de les coses que avui s'han dit aquí.

Endemés, per favor, no parlem del País Valencià, allà on governa des de fa molts d'anys el Partit Socialista. Fa molts pocs dies que s'ha arribat a un acord d'unificació lingüística en el que s'anomena àrea dels Països Catalans per uns o àrea lingüística del català per altres, perquè fins ara, que jo me'n recordi, i em sembla que encara és en vigor, el que diu l'Estatut d'Autonomia del País Valencià és que la llengua que es consagra com a llengua del país, en cooficialitat amb el castellà, és la llengua valenciana, ni tan sols es volia reconèixer per part del grup majoritari que governa encara al País Valencià, que és el Partit Socialista, açò. Per tant, millor que no es posin aquí exemples del País Valencià ni es prengui aquesta qüestió aquí dalt perquè, evidentment, aquí podríem discutir molt i podríem arribar molt enfora en aquesta qüestió. Moltes gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Peralta. Per part del Grup MIXT, té la paraula el Sr. Vidal.

EL SR. VIDAL I JUAN:

Gràcies, Sr. President. Senyores diputades, senyors diputats. El company de grup que m'ha precedit ha fet una referència o ha establert un símil respecte d'un altre tema que avui s'ha tocat aquí, que era el tema de la incineració o no de residus sòlids urbans. en aquell tema m'he abstengut, no hi he intervengut, perquè, des de la meva perspectiva insularista, he pensat que l'eliminació o no de residus sòlids urbans era un tema que afectava en aquest cas l'illa de Mallorca i que havien de ser els de Mallorca els qui s'hi pronunciassin. Ja sé que s'ha de ser solidari amb moltes coses, però n'hem de ser sobretot pel que fa a totes les Illes, i en aquest cas, avui es podria tracta presumptament no d'una incineració,

que seria una comparació un poc demagògica, però sí d'un perill d'eliminació d'alguna cosa que és comuna i que ens afecta a tots, que és la nostra llengua, de la qual no tenim per què dir que és comuna, que és la llengua catalana.

En això sí que crec jo que ens hem de mullar i que s'han de dir les coses com un les pensa, i, com he dit tantes vegades al Sr. Damià Pons, a part de coincidir amb ell en el dia de l'onomàstica, en poques altres coses coincidim, però amb el fons de molts qüestions que planteja, sí que hi coincidim, i hi coincidim per una senzilla raó, perquè el Sr. Damià Pons -s'ha de dir- és un expert parlamentari i a més un bon elaborador de productes, tant és així que fins i tot el meu company, el qual li ha manifestat el seu rebuig a la proposta, li ha reconegut que sí que sap elaborar els productes, però és un mal venedor de productes, en el sentit com ho ha plantejat, i amb això no puc estar d'acord, hi puc estar amb els productes que elabora, amb el fons de la qüestió, i en aquest cas hi estic, però no amb la manera com la ven, com la planteja. Jo estic en desacord que es tracta d'una maniobra del Partit Popular, anticatalanista, ha parlat del síndrome, que tampoc no ha estat tan així com un membre del Partit Popular que abans ha parlat, que ha parlat de *furor uterino*, i es referia a un senyor que no és mica sospitós de transformisme ni de transvestir-se. Ell només ha dit del síndrome aquest de governar i aquestes coses, que arriben a maniobres anticatalanistes, etc. Amb això no estic d'acord. Jo estic completament convençut, i ho vull dir perquè també ho pens, de la bona intenció del conseller que ha dictat aquesta ordre, perquè l'ha dictada amb la bona intenció d'ajudar la normalització lingüística a l'ensenyament, però el que és evident també és que l'efecte ha estat, segons pareix, contrari al que presumptament es pretenia.

Quant a les mesures que proposa el Grup Socialista i que ha exposat, o que almenys estan aquí escrites, el Sr. Damià Pons, em pareixen més adients, tal vegada, per anar a aquesta normalització lingüística i protegir, de les dues llengües que tenim a la nostra comunitat autònoma, la més feble. em pareix que fins i tot són unes mesures bastant moderades i a les quals es pot donar suport.

Ara, quant al punt primer, jo no ho hagués proposat tampoc així, és molt lliure el Sr. Pons de fer-ho, i ens pareix que tal vegada en comptes d'anar a una mesura tan radical com la que proposa, es podria anar -en diuen que és el mateix, i ja ho sé que és el mateix, però és una manera de vendre més efectiva- que la conselleria dictàs unes normes substitutòries que d'alguna manera arreglassin aquell impacte negatiu o aquest efecte contrari al que es pretenia que ha tengut l'ordre que tenim en qüestió aquí.

Per tant, concloent, amb el punt u, encara que hi estam en el fons, no estam perfectament d'acord, i si he de ser sincer, encara no sé què he de fer, si donar-hi suport o abstenir-me, però sí quant al punt dos, a tots els seus apartats, hi donarem suport, almenys aquest diputat que els parla, perquè, honradament i sincerament, crec que són unes bones mesures. Moltes gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Vidal. Pel PSM i EEM, té la paraula el Sr. Gomila i Barber.

EL SR. GOMILA I BARBER:

Sr. President, senyores i senyors diputats. Si alguna cosa em va quedar clara en el passat debat de la interpel·lació sobre aquesta qüestió va ser que considerar excepcional la utilització normal de la nostra llengua a l'ensenyament no pot ser un fet excepcional. Considerar excepcional aquest fet, considerar excepcional l'ús generalitzat a les escoles de l'ensenyament de la nostra llengua com a idioma vehicular de l'ensenyament és marginar-la; al nostre entendre, és anul·lar-la, és incinerar-la. L'ordre dictada del conseller jo pens que sí, que és la incineradora de l'ensenyament en català. Nosaltres creim que, evidentment, una ordre que no preveu la implantació progressiva de la llengua pròpia i que permet perdurar una situació discriminatòria que en aquest moment es pateix, que és el màxim que preveu aquesta ordre, és a dir, que tengui una o alguna assignatura en català, que pot ser perfectament la gimnàstica, pot ser perfectament el dibuix o la música, que es poden fer en català, açò és al màxim que aspira aquesta ordre. Nosaltres consideram que açò és del tot insuficient, que es consideri excepcional el fet que la nostra llengua s'usi de forma normal dins els centres d'ensenyament i no es consideri excepcional que, a un curs, una assignatura sigui en la nostra llengua i tots els altres, és a dir, a dins una escola de 30 unitats, que una utilitzi en una assignatura la nostra llengua açò no és excepcional, ara que s'utilitzi totalment la nostra llengua, açò sí que és excepcional. Al nostre entendre, aquesta norma només serveix per eixamplar, per inflar les estadístiques d'ensenyament total o parcial en la nostra llengua de la Conselleria de Cultura. Per tant, un centre, com he dit, de 30 unitats, que fa una assignatura en català en un curs és ja un centre que fa l'ensenyament parcialment en català, malgrat aquesta assignatura sigui la gimnàstica, i ja tenim un altre centre que s'incorpora a les estadístiques de la Conselleria de Cultura.

Nosaltres creim que açò no pot acceptar-se de cap de les maneres i, per tant, del que es tracta no és de repetir les mateixes declaracions d'intencions genèriques, sense data, que ja eren presents a la Llei de normalització lingüística i que no té gens clar quin és l'objectiu, perquè el que s'ha de fer és donar prioritat al procés, conduir el procés de normalització lingüística dins les escoles i fer-lo avançar gradualment i qualitativament, i, cap d'aquestes qüestions, l'ordre no les aborda. el problema real és que el Govern no té interès a afrontar el tema lingüístic, i hi ha una complicitat i conformitat amb la progressiva pèrdua de l'ús de la nostra llengua que experimenten les Illes Balears. Pens que seria molt millor dir-ho obertament i no voler fer-ne creure el contrari, d'açò, amb una sèrie de declaracions de princi-

pis, però després, a l'hora d'executra normes i a l'hora de tirar endavant la Llei de normalització lingüística, el Decret 110/90, el Decret 74/86, que tantes bones paraules duen en el seu contingut i que tants d'incompliments està realitzant el Govern.

És evident, per tant, que estalonarem la retirada d'aquesta ordre i presentar-ne una que implanti progressivament la nostra llengua. Amb açò, Sr. Pons, el nostre grup hi està d'acord, però vostès proposen que l'any 2006, vint anys després de la Llei de normalització lingüística, l'ensenyament a les nostres illes es faci en un 50% en la nostra llengua, com a mínim, en la nostra llengua. A nosaltres ens sembla excessiu arribar al 2006 amb aquests mínims. En aquests moments, i he de dir que gràcies a la bona disposició del Ministeri d'Educació i Ciència, les escoles de primària estan en condicions de fer l'any que ve, o com a màxim en dos cursos, ensenyament totalment en català, les escoles públiques estan en condicions, amb el màxim de dos cursos, de fer-l en català. Per tant, jo pens que allargar-ho fins a l'any 2006 és excessiu. En aquests moments, totes les places de professors d'ensenyament primari estan catalogades com a bilingües, açò vol dir que els professors que les tenen com a definitives han de tenir coneixement de la nostra llengua. Per tant, la implantació del català a l'ensenyament no és un problema organitzatiu, perquè, com molt bé li dic, en dos cursos açò seria possible; a la millor no a l'ensenyament secundari, però sí, el 50% de l'ensenyament secundari, em sembla que també en dos cursos podria accedir al que vostès proposen per al 2006.

Per açò, nosaltres, al segon punt, no hi podrem donar suport si vostès mantenen el calendari que aquí es proposa. Ja li dic que hi estam totalment d'acord, amb el punt primer, retirar aquesta ordre, que se'n dicti una altra que implanti progressivament, però d'una manera un poc més accelerada que la que vostès proposen, l'ensenyament en la nostra llengua. Moltes gràcies.

(El Sr. President reprèn la direcció del debat).

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Gomila. Pel Grup PP-UM, Sr. Marí i Tur, té la paraula.

EL SR. MARÍ I TUR:

Gràcies, Sr. President. Senyores i senyors diputats. Em permetran que en la meva modesta condició de catedràtic imagini aquesta tribuna i aquesta sala com una aula del meu institut i com si explicàs aquelles primeres nocions als meus alumnes de les parts que té una novel·la, que, com vostès saben, són plantejament, nus i desenllaç. I abans de qualsevol novel·la, o almenys abans d'algunes novel·les, sempre persona aliena a l'autoria d'aquesta, sol escriure un pròleg, jo també em permetré la llibertat de copiar escriptures d'un altre per tal de fer el pròleg d'aquesta inacabable novel·la de la qual un dia sí i l'altre també aquí es parla. Diu així, aquest pròleg, el qual traduiré al català perquè ningú no el deixi d'entendre: Les càustiques grosseries del diputat balear del PSOE Damià Pons contra el conseller de Cultura Bartomeu Rotger evoquen les truculentes escenes organitzades per Alfonso Guerra en els seus anys d'esplendor. Encunyar expressions suposadament gracioses, esmolar la llengua per ferir la dignitat aliena, improvisar injúries que tan sols la impunitat parlamentària consent, amb això consisteix la pobre defensa que el diputat Pons imagina a les seves tesis polítiques; en realitat, el més trist i desesperat espectacle. Pons diu falsari a Rotger per incorporar-se al PP i oblida a propòsit que ell mateix fou en el seu temps un fervorós militant del PSM que llavors decidí, amb el respecte de quasi tota la societat illenca, afiliar-se al PSOE. En el debat sobre l'ordre del Govern per a l'ús del català a les escoles es vol menysprear la seva màxima virtut, l'ordre s'estructura entorn del principi de tolerància, una premissa que vol orientar l'exploració i el desenvolupament cultural de nostre país insular. El protagonisme de cada una de les escoles de l'illa amb possibilitats de decidir el grau d'implantació de la llengua catalana en funció de les seves pròpies i imminents realitats és la garantia democràtica d'una societat tolerant que vol créixer. Que un govern instauri aquestos mecanismes no autoritaris hauria de produir admiració i entendre's com una proposta positiva per al desenvolupament harmònic del bilingüisme que assenyala la nostra Constitució democràtica. És evident la feliç oportunitat que ens brinda un model que deixa la decisió en mans dels pares, dels professors i dels alumnes, una societat oberta, sense enfrontaments civils. Volen més brou? Dues tasses. La meitat dels col·legis i instituts de balears imparteixen classes en català, no és l'*ABC*. Balears avantatja per tres punts Catalunya en l'ús del català, no és l'*ABC*. L'idioma català s'utilitza més a Balears que a la pròpia Catalunya, no és l'*ABC*. Balears és la comunitat on més s'utilitza el català, segons un estudi de la Universitat de les Illes Balears, i amb aquest escrit, una dona tan admirada, tan admirable, que porta dins la seva sang l'estima per la nostra llengua, i no cal dir-ne el nom, però sí que el vull dir, la Sra. Aina Moll, diu que s'està avançant en le camí de la normalització, encara que, com és lògic, es fa d'una manera molt lenta. Vol més brou? el Govern balear aspira a recuperar i a divulgar la llengua catalana sense utilitzar el mètode de la imposició. Almenys el *Diario de Mallorca* es mostra partidari que el model d'ensenyament sigui bilingüe, i és el director provincial, el meu director provincial d'Educació, qui diu: "*Debe ser cada colegio el que decida su programa pedagógico, de hecho, la LOGSE, siguiendo la línea de dar más autonomía a cada centro, establece que cada escuela pueda trabajar sobre un modelo lingüístico propio. Y para Crespí, el modelo bilingüe debe garantizar que los alumnos finalicen su etapa educativa dominando ambos idiomas, catalán y castellano, pero cómo hacerlo tiene que ser el centro quien lo determine, teniendo en cuenta la realidad social y cultural en que está inmerso el colegio y sus alumnos.*" Volen més brou? *El Temps*, no és

l'*ABC*, en el document es llegeix: La satisfacció de Moll per l'eliminacio de la necessitat de demanar permís per ensenyar en català i la valoració global és que aquesta ordre -sap de qui li parl, Sr. Pons? de la Sra. Aina Moll- significa un pas endavant, no un endavant i dos enrera, ho diu la Sra. Moll, que tantes vegades vostè i nosaltres l'hem evocada com a portadora de la veritat en la normalització lingüística, aquesta ordre significarà un pas endavant importantíssim en la normalització de l'ensenyament a les Balears, la meitat dels col·legis i instituts de Balears imparteixen classes en català. I un altre diari que no és l'*ABC*, ho introduiré perquè no hi hagi dubte, que algú no ho pugui entendre: Lluny d'inútils guerres de l'hegemonia lingüística, el bilingüisme deu ser una aspiració, a la qual tot ciutadà i ciutadana de Balears lluiti per als seus fills. La pau lingüística -no ho diu el Sr. Rotger, ho diuen els mitjans de comunicació-, a la qual veuen anar qualsevol comunitat adulta, s'aconseguirà quan per a ningú sigui traumàtic el reconeixement mutu del castellà i del català.

Tenc por que em passi el temps, però al primer punt de la seva moció diu vostè que l'ordre del conseller no s'ajusta a l'article 22 de la Llei 3/86, de 29 d'abril. Estic segur, permetin-me que ho dugui un poquiu, que tots el que som aquí hem llegit aquesta llei, la qual jo no llegiré, entre altres coses perquè jo tenc l'esprança que tothom la coneix. Jo no crec que transgredeixi en cap moment aquest article 22 de la Llei de normalització lingüística, però, què és el que ha passat aquí? El que hi ha passat, senyores i senyors diputats, és que s'ha parlat d'una espècie de cataclisme i es volen justificar preguntes, interpel·lacions irades i a vegades maleducades i crítiques d'alguns sectors als mitjans de comunicació. Passa que, amb aquesta ordre, a partir d'ara els centres ja no hauran de demanar autorització a Madrid per fer l'ensenyament en català; passa que els centres hi hauran d'incloure un projecte lingüístic i estic segur que tots els que han parlat aquí dalt sabem què és un projecte de centre i un projecte lingüístic, no sigui que a vegades els nostres partits ens obliguin a venir a parlar aquí dalt de temes dels quals algú ha de parlar, però que dels quals no tots sabem. Facem un examen interior de consciència, tots els que hem vengut aquí dalt sabem quina diferència hi ha entre un projecte lingüístic i un projecte de centre? Passa que hauran de fer especial referència a l'estudi i al respecte de ls modalitats insulars de la llengua catalana. Passam que, indefectiblement, el projecte lingüístic de centre haurà de preveure la implantació progressiva de la llengua catalana. Passa que tan sols els centes que ho vulguin fer excepcionalment tot en una llengua, però que també, apart d'aquesta, hi haurà el català, hauran de sol·licitar una autorització especial per demanar per què i els hi diran sí o no, d'acord amb quelcom tan normal i tan corrent, com si hi hagués un centre on hi haguessin alumnes fills de funcionaris que forçosament han vengut aquí i que no han tengut temps d'aprendre l'idioma castellà, aquesta gent podria, per exemple, ser-ne una excepció. I vull recordar que aquest parlament, en el seu plenari de data 6 d'octubre, va acordar no acceptar una proposta de resolució del Grup Parlamentari PSM i EEM per la qual es pretenia retirar l'ordre de la conselleria sobre l'ús de la llengua catalana en l'ensenyament no universitari. Hi va haver una altra manifestació d'aquest parlament, i vull recordar -i tenia pressa per arribar aquí- que tant el Ministeri d'Educació i Ciència com la Direcció Provincial del MEC a les Illes Balears varen acceptar l'ordre que avui es posa en dubte. Vostè, Sr. Pons, diu que no, vengui aquí d'aqui a un momentet i jo l'hi diré que sí, l'hi demostraré.

Finalment, voldria dir també que l'Obra Cultural Balear no fa bé en provocar un rebuig de les escoles a una norma legal ni fa be en voler substituir la Campanya de Normalització Lingüística, que l'Obra Cultural Balear no és objectiva quan convoca una taula ronda amb un tema tendenciós: Una passa endavant o dues enrera? Ni és imparcial, perquè també participa directament en la campanya de Normalització Lingüística i en les activitats que li paga el Govern o l'Ajuntament de Palma.

Que la Campanya de Normalització Lingüística coneixia l'esperit de l'ordre i compartien a necessitat de llevar l'autorització prèvia, cosa que ja s'ha feta. No està bé, pels comentaris que sent, que es pari la mà per una banda i que es pegui una bufetada amb l'altra. Que els socialistes, vostès, utilitzen un discurs doble català-castellà, allà on i quan els convé no tenen cap empatx a parlar en castellà; allà on els convé, en comparació amb aquest lloc, no tenen inconvenient que hi hagi camps de golf i si a una altra banda ja no els convenen, lluiten perquè no n'hi hagi. Quan s'han fet moltes passes endavant en l'ensenyament de la nostra llengua, la formació del professorat, l'elaboració de material en català, el programa normalitzat, etc., etc.

De vostè, Sr. Pons, no dubt que és un home a qui agrada visitar molt els arxius, però tampoc no dubt que és un home que, d'ensenyament, perquè no és el que vostè viu ni el que vostè ha estudiat ni el medi on es desenvolupa, en pugui tenir un coneixement molt aprofundit.

I acab, Sr. President.

En definitiva, l'objectiu és el mateix: Impulsar la nostra llengua a les escoles. El que passa és que els procediments són diferents. Vostès volen imposar, forçar, obligar, enfrontar i nosaltres volem convèncer amb llibertat i sense confrontacions. Dos estils diferents que els ciutadans sabran valorar com els han valorat a totes les eleccions a què darrerament ens hem presentat, i així també ho faran en el futur. Si tengués temps, a la rèplica, en continuarem parlant. Gràcies, Sr. President.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Marí i Tur. En torn de rèplica, Sr. Pons, té la paraula.

EL SR. PONS I PONS:

Sr. President, senyores i senyors diputats. Sr. Peralta, al País Valencià governa el PSOE, precisament per això, el Partit Popular fa de "blavero", a veure si a través de la qüestió lingüística aconsegueix tombar els socialistes a una terra on històricament l'hegemonia correspon a l'esquerra.

El Sr. Vidal estava convençut de la bona intenció del conseller, i no estic convençut del contrari, perquè d'innocents l'infern és ple, i de beneits, encara més, i jo, de beneit, procur no ser-ne. A mi, aquesta ordre, no me l'encaixen.

Sr. Gomila, la progressió que es planteja d'una àrea immediatament, el curs que ve, fins arribar al 50% de l'ensenyament en català a tots els centres, jo comprenc que vostès representen sociològicament un sector més petit de la societat de les Illes Balears que el PSOE, però estic segur que, si del seu vot o de la seva abstenció depengués que això es dugués endavant, vostè mateix canviaria el sentit del seu vot, perquè sap que d'aquí a deu anys és molt difícil -jo crec que tal com van les coses, impossible- que el 50% de l'ensenyament del català es faci a tots els centres de les Illes Balears.

Sr. Marí i Tur, pot llegir aquí tots els escrits anònims que vulgui, però li vull recordar una cosa: Procuri saber qui escriu, perquè aquest que escriu, cobra, i cobra de vostès, cobra milions de pessetes per tota una sèrie de xarangues culturals, el conec perfectament, no en diré el nom, vostè el coneix, si està en nòmina (...), està en nòmina, en el seu moment ja el direm; i és clar, com que cobra, ha de dir que els socialistes són uns dolents i que els qui em paguen són bons. És així. Està en nòmina, repassin el pressupost.

EL SR. PRESIDENT:

Un moment, Sr. Pons.

Prec silenci als diputats, per favor.

Està en (...), Sr. Pons.

EL SR. PONS I PONS:

Vejam, si aquesta ordre del Sr. Rotger és tan meravellosa, per què l'han duta al Tribunal Superior de Justícia de les Illes Balears?, i qui l'ha duta als tribunals, quatre radicals il·lumintats? No, per favor; els representants de la cultura, dels pares i mares d'alumnes i del sindicat de l'ensenyament no em consta que siguin radicals il·luminats, és una resposta cívica dels qui han vist el que aquesta ordre significa; significa reduir el català a una opció purament voluntària i marginal.

Però el que ni aquest portaveu ni cap ciutadà pot admetre és que els senyors del Partit Popular, i em referesc concretament a les darreres paraules que ha dit el Sr. Marí, paraules que van dins una línia que diuen el president, el conseller i *tutti quanti*, que es permeten en aquesta cambra i fora d'ella associar de manera sistemàtica el recobrament de la normalitat de la llengua catalana, pròpia de les Illes Balears, a conceptes com imposició, violència, fonamentalisme, etc. Dia 4 d'octubre del 94, Sr. Cañellas: "Mai un procés d'imposició"; 18 d'octubre del 945, discurs del Sr. Rotger: "Un estil de llibertat, de no confrontació"; el mateix dia, el Sr. Rotger, un article on rebutjava la confrontació gratuïta i el fonamentalisme que engendra odi i violència, i l'home es referia a la normalització lingüística, no feia cap crònica d'Algèria, i dia 30 d'octubre el mateix Sr. Rotger amollava aquesta perla: "Mai no consentiré que, emparant-se en la defensa de valors lingüístics, es rebaixi el nivell de l'ensenyament", ho han sentit bé? Mai no consentirà que el rebaixin en nom d'elements lingüístics, i conclusió de manual: Tu fes els judicis de valor negatius, i, a dins la societat, la normalització lingüística, una frase avui, una frase demà, anirà caient en descrèdit. La normalització, per veus tan autoritzades com el president, el Sr. Conseller i el portaveu del Partit Popular en matèries culturals, queda com una cosa associada a imposició, confrontació, odi, violència, fonamentalisme i fins i tot davallada de nivell de l'ensenyament, i què et pareix, secretari? S'imaginen, senyores i senyors diputats, que, davant l'ensenyament de l'anglès, el Sr. President, el Sr. Conseller, el portaveu del Partit Popular en matèries culturals començassin a advertir contra imposicions, odis, violències, fonamentalisme? Em pareix que tots plegats, camisa de força i cap al psiquiàtric, perquè pensarien que han perdut el cap, i això ho diuen tranquil·lament, ho acabam de sentir; complir una llei que diu que el català, d'aocrd amb el que diu l'article 14 de l'Estatut, s'ha de normalitzar i ha d'avançar, davant una proposta que només planteja que en un termini de deu anys progressivament arribem a un 50%, hem sentit parlar d'imposicions i d'altres herbes, i és aquest és seu discurs; és per això que vostès no tenen autoritat moral per anar davant cap ciutadà ni davant cap centre d'ensenyament a defensar normalització lingüística, perquè no hi creuen, el que vostès volen és el que va dir molt bé el Sr. Melià a un article, breu però molt encertat: "Una agonia lingüística", una llengua que es fa amb quatre alabances, mallorquí pagès, Costa i Llobera, Isidor Macabich, etc.

EL SR. PRESIDENT:

Acabi, Sr. Pons, per favor.

EL SR. PONS I PONS:

Ara acab, Sr. President.

Però acab en el cementiri, a poc a poc, però acab en el cementiri. I a nosaltres potser intentin enganar-nos, que ho aconsegueixi, Sr. Conseller, amb la seva llamentable ordre, ho té més que difícil, a nosaltres no ens enganarà, però a la societat molt menys, perquè ha estat

la societat la resposta civil la que l'ha duta als tribunals, i esper que hi hagi justícia. Moltes gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Pons. Intervencions en contrarèplica? Sí, sr. Peralta, té la paraula.

EL SR. PERALTA I APARICIO:

Molt breument, Sr. President. Sr. Pons, només vull dir una cosa: El que no es pot ser és "blavero" a València i maulet a les Illes Balears. Gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Peralta. Sr. Vidal, té la paraula.

EL SR. VIDAL I JUAN:

Gràcies, Sr. President. Senyores diputades, senyors diputats. Sr. Pons, no li parlaré jo *ex-cathedra*, ni tan sols "ex-tribuna", i parl "ex-escó", som aquí des d'una experiència que tenc com a tal i, per tant, crec que tenc molt de dret a creure en la bona intenció de l'ordre del conseller, encara que hi pugui estar en desacord, fins i tot, a pesar de tot, en les bones intencions de vostè, i, per tant, perquè vegi que jo som conseqüent amb el que he dit abans, al primer punt m'abstendré, però, com li he dit, vostè és bon elaborador de productes, però un mal venedor, m'abstendré al primer punt, i com que no té vostè oportunitat d'una altra intervenció, votaré a favor del segon. Moltes gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Vidal. Sr. Gomila. Té la paraula.

EL SR. GOMILA I BARBER:

Gràcies, Sr. President. Senyores i senyors diputats. Aquesta ordre, com passa a les novel·les, té plantejament, nus i desenllaç, un plantejament totalment en contra de la llengua pròpia d'aquesta terra, un nus que deixa tot *atado y bien atado*, que assegura l'ensenyament en català i desfer-lo un poquet per fer-ne..., que assegura l'ensenyament en castellà i el desfà un poquet per fer-ne en català, costa un desastre. Hi ha un grup de pares que des del mes de gener intenten que els seus fills vagin a una escola en català, a una escola, a Menorca, en català; avui, el mes d'octubre, surt una carta als mitjans de comunicació i una informació als mitjans de comunicació on se'ls diu que ja ho faran, però que de moment facin açò, la música, la psicomotricitat i l'expressió oral, i nosaltres entenem que açò no és suficient, no és suficient; com molt bé va esmentar la setmana passada el Sr. Moll en esmentar del Sr. Suarez allò de vostès creuen que pot estudiar-se física nuclear en català?, idò nosaltres creim que sí, que no només açò, sinó que també altres coses, i que a les escoles no basta que aquestes assignatures es facin en la nostra llengua, sinó que hi ha d'haver una altra sèrie d'assignatures que s'hi han de fer, i l'ordre del Sr. Conseller consagra açò, que les assignatures, les "maries", com en diuen habitualment, siguin les que es facin en la nostra llengua. No és el cas, el que vostè plantejava, de si donaríem o no suport en una altra situació, la situació es la que és i el nostre grup aspira a molt més, sinceram ent. Gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Gomila. Sr. Marí i Tur, té la paraula.

EL SR. MARÍ I TUR:

Gràcies, Sr. President. Sr. Pons, una vegada mes em dóna la raó, d'arxius, en sap molt, però de llengua, en sap poc. Em permetrà que li doni una petita i modestíssima lliçó, jo tenc moltes coses a aprendre, però vostè ha parlat dues voltes d'agonia lingüística, sap vostè etimològicament, en grec, què vol dir aquesta paraula, agonia?, sap vostè que a Miquel d'Unamuno varen prohibir un llibre que va escriure, titulat *Agonía del cristianismo*, perquè aquell tribunal que s'encarregava dels llibres prohibits pel Vaticà, sota pena de pecat, no ho varen entendre exactament? Agonia lingüística, i agonia vol dir lluita, i sí que hi estam nosaltres, el Partit Popular, no per avall, ni per avall ni per amunt, en agonia lingüística, si vostè ho vol en sentit etimològic, hi estam nosaltres, vostès són els qui es moren, perquè es queden tots sols, nosaltres continuam lluitant. No dubti que continuarem lluitant. No estam d'acod amb la segona part perquè abans del 2006, naturalment, tothom, molta és gent del 50% parlarà, escriurà, entendrà i estimarà el català, no dubti això, i quant que tots els homes i les dones de la cultura de les Balears estan en contra de la llei Rotger, jo li puc garantir que en el moment en que jo, a dins el meu partit, veiés que hi hagués el més petit menyspreament cap a la nostra llengua i cap a la nostra cultura, jo l'abandonaria, perquè per damunt dels partits hi ha l'estimació a la nostra terra i a la nostra llengua i som nosaltres els qui estam per damunt d'això. Gràcies, Sr. President.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Marí i Tur. Acabat el debat, passarem a la votació. Entenc que hi ha petició de votació per separat dels dos punts.

Passam, en primer lloc, a la votació del punt primer.

Senyores i senyors diputats que voten a favor, es volen posar drets, per favor? Gràcies, poden seure.

Senyores i senyors diputats que voten en contra, es volen posar drets, per favor? Gràcies, poden seure.

Senyores i senyors diputats que s'abstenen?

25 vots a favor, 27 en contra, 1 abstenció. Queda rebutjat el punt primer.

Passam a la votació del punt segon.

Senyores i senyors diputats que voten a favor, es volen posar drets, per favor? Gràcies, poden seure.

Senyores i senyors diputats que voten en contra, es volen posar drets, per favor? Gràcies, poden seure.

Senyores i senyors diputats que s'abstenen?

22 vots a favor, 27 en contra, 4 abstencions. Queda rebutjat el punt segon.

Arribat aquest punt, aquesta presidència, en aplicació de l'establert per l'article 62.1 del Reglament del Parlament, proposa al Ple l'adopció de l'acord següent: Conformement amb l'establert per l'article 62.2.1 del Reglament, s'habiliten els dies 7, 14, 21 i 28, dilluns, i els dies 12 i 19, dissabte, de l'actual mes de novembre per tal que puguin celebrar-se les sessions necessàries per a la tramitació, el debat i l'aprovació, si així pertoca, del Projecte de llei de pressuposts generals de la Comunitat per al 1995. Hi ha cap manifestació contrària a aquesta proposta? Puc considerar que queda aprovada per assentiment? Queda, idò, aprovada per assentiment i s'ordena la publicació en el BOPIB per a coneixença general.

Esgotat l'ordre del dia, conclou aquesta sessió. Gràcies a tots.